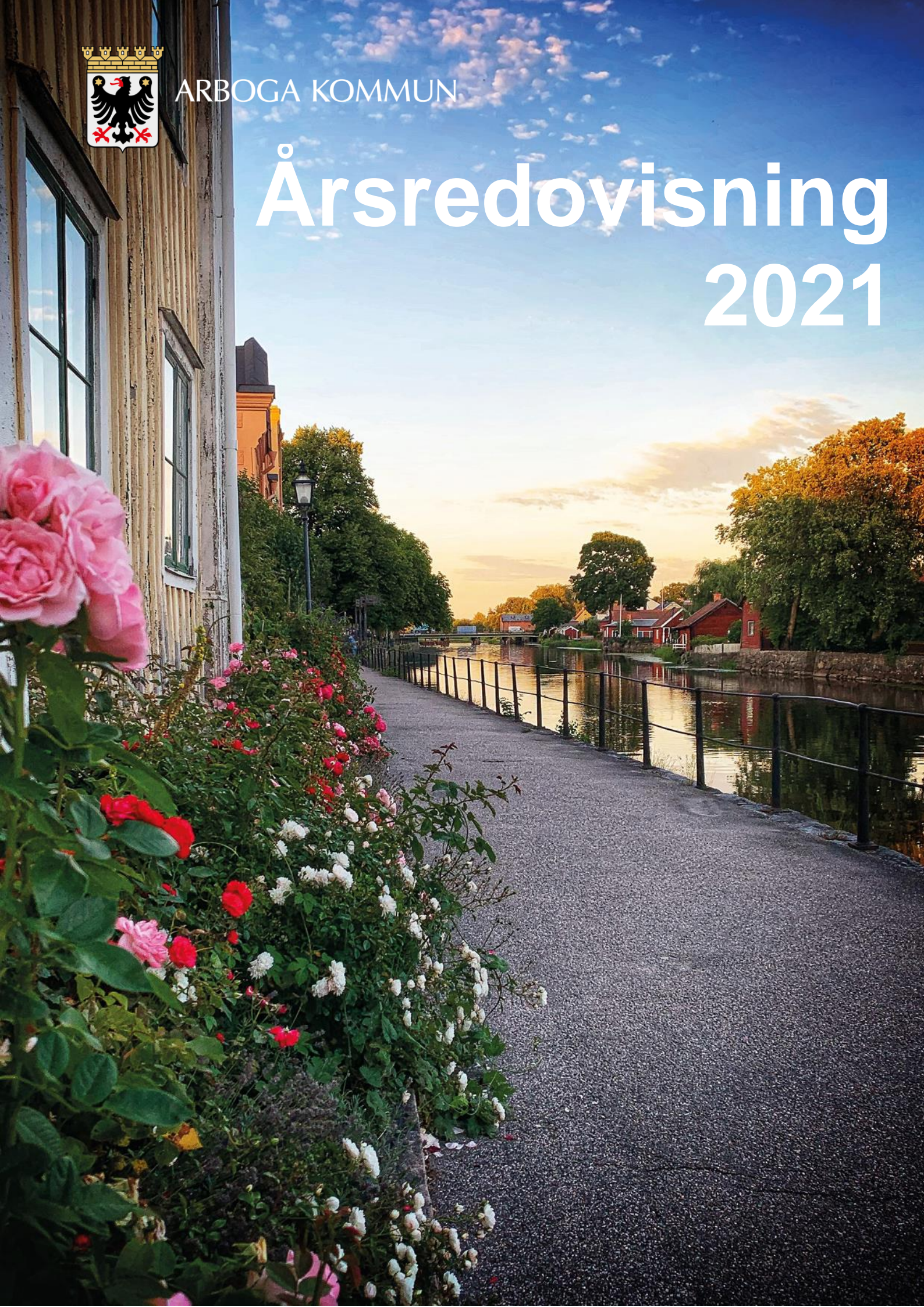

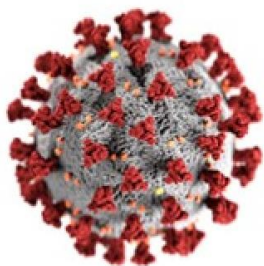

ARBOGA KOMMUN

Årsredovisning 2021

BILDER FRÅN VERKSAMHETSÅRET

Covid-19

Medeltidsdagarna

Försäljning av Tornet till Försvarsmakten

Renovering av Herrgårdsbron

Polisen och Arboga undertecknar medborgarlöfte

Åspegin - Arbogas ny vård- och omsorgsboende

Fastställt av kommunfullmäktige 2022-04-21

© Arboga kommun 2022
Box 45
732 21 Arboga
Telefon: 0589-870 00
Organisationsnummer: 212000-2122
Besöksadress: Smedjegatan 5
Webbadress: www.arboga.se
E-post: arboga.kommun@arboga.se

INNEHÅLL

INLEDNING	4
KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE.....	5
VART GICK PENGARNA 2021?	6
FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	7
DEN KOMMUNALA KONCERNEN.....	8
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING.....	9
VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING	11
HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE	14
FÖRVÄNTAD UTVECKLING.....	15
STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN.....	16
GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING.....	19
BALANSKRAVSRESULTAT.....	38
VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN	40
EKONOMISK REDOVISNING	42
RESULTATRÄKNING.....	43
BALANSRÄKNING	44
KASSAFLÖDESANALYS	45
NOTFÖRTECKNING	46
DRIFTRÉDOVISNING.....	58
INVESTERINGSREDOVISNING.....	72
REVISIONSBERÄTTELSE	74

INLEDNING

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Kommunstyrelsens ordförande, Jonna Lindman, sammanfattar året som gått.

VART GICK PENGARNA

Här ges en redovisning av hur kommunens skatteintäkter och avgifter använts och intäkters och kostnaders fördelning under år 2021.

Arboga kommuns årsredovisning innehåller en övergripande information av den verksamhet som bedrivits under 2021. Den innehåller också information om kommunens ekonomiska resultat och ställning.

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE

Jag kan nu summera mitt första hela år som kommunstyrelsens ordförande. Även detta år har präglats av den pågående pandemin, både vad gäller verksamhet och ekonomi. Pandemin har haft stor påverkan på verksamheten och inneburit stora utmaningar för vår personal. De har gjort väldigt goda insatser och visat stor uthållighet och förmåga att anpassa och ställa om arbetet. Detta har gjort att vi kunnat ge våra medborgare en verksamhet av stor omfattning till god kvalitet.

I inledningen av 2022 så kommer pandemin fortsatt att påverka oss utan att vi egentligen vet vilka konsekvenser det får. Om vi verkar efter vår värdegrund PUMI (Professionella, Uthålliga, Modiga och Innovativa) så skapar detta en stabil grund för att vi ska kunna utvecklas vidare.

En ekonomi i balans är en förutsättning för att vi fortsatt ska kunna ge våra medborgare en bra verksamhet. Det är positivt att kommunen ytterligare en gång visar ett bra ekonomiskt resultat. Det skapar förutsättningar för en långsiktig hållbar ekonomi. Resultatet blev 30 miljoner kronor vilket var 21 miljoner kronor bättre än budgeterat. Ändå gjorde vi en avsättning på 20 miljoner kronor för kommande sluttäckning av Kallstenstippen. Glädjande också att samtliga nämnder och styrelsen kunde genomföra sina verksamheter inom de beslutade ekonomiska ramarna.

Under året ökade befolkningen i Arboga med 61 invånare och uppgick vid årsskiftet 2021/2022 till 14 100 invånare. Det var viktigt att vi vände de senaste två årens minskningar av befolkningen. Det visar att vi i Arboga är attraktivt att bo och verka i. Ytterligare ett tecken på det attraktiva Arboga är att det är stor efterfrågan på de tomter som finns på Södra Brattberget. Det är glädjande även att det är stort intresse för de 40 lägenheter som Sturestaden Fastighets AB:s bygger i centrum. För att kunna fortsätta växa behövs ytterligare bostäder.

Det är viktigt att även ha en beredskap för etablering av handel och industri. Arbetet fortsätter med ytterligare exploatering i området Handelsplats Sätra för att skapa tomter för handel och industri. Vårt geo-

grafiska läge och fina miljö tillsammans med de goda kommunikationsmöjligheterna erbjuder spännande lösningar för företagsetableringar. En etablering i Arboga ger bland annat tillgång till två huvudjärnvägar, två europavägar och en region med 500 000 personer inom 30 minuter.

De demografiska förändringarna innebär ökat behov av verksamhetslokaler. Det är därför positivt att vi under året öppnat vård- och omsorgsboendet Åspegeln och påbörjat byggnation av ytterligare en förskola. Detta skapar bra förutsättningar för att bedriva verksamheten effektivt och till en god kvalitet. Förstudier pågår av en ny grundskola men även en översyn av hela skolorganisationens lokaler. Beslut om en ny grundskola kommer ske under första halvåret 2022.

För att uppnå Arbogas vision "En plats för inspiration" måste vi våga tänka nytt och förändra.

Jag är verkligen stolt över att ha förtroendet att leda Arboga in i framtiden, en framtid jag ser ljust på.

Jonna Lindman, Kommunstyrelsens ordförande (M)

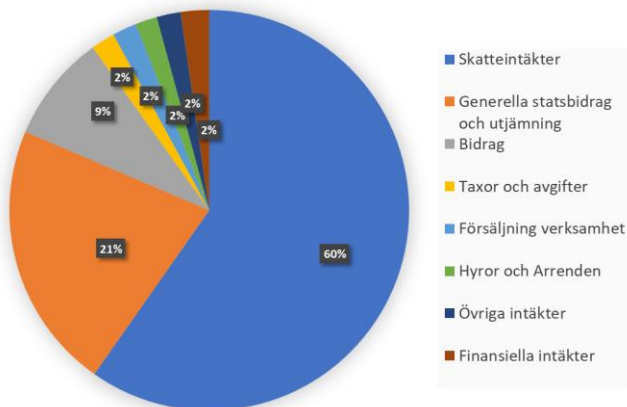
VART GICK PENGARNA 2021?

100 kr i skatt till kommunen användes på följande sätt

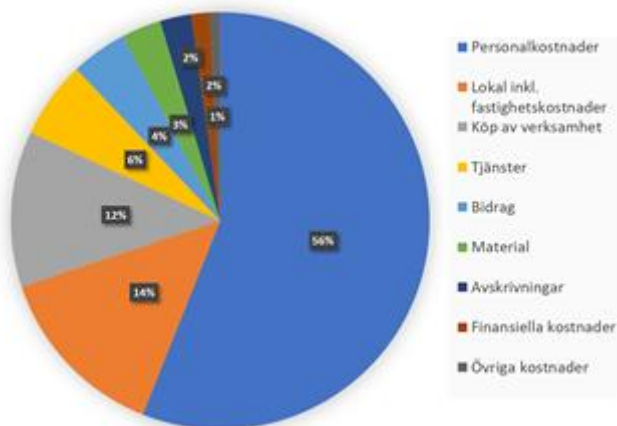

Fördelning av intäkter och kostnader 2021

Intäkter

Kostnader

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

En översiktlig beskrivning av de enheter som ingår i den kommunala koncernen.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

En översikt över utvecklingen av kommunens verksamhet. Utvecklingen redovisas genom att aktuellt år jämförs med tidigare år.

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Upplysningar om förhållanden som inte redovisas i balansräkningen eller i resultaträkningen, men som är viktiga för bedömningen av kommunens resultat eller ekonomiska ställning.

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Upplysningar om sådana händelser av väsentlig betydelse för den kommunala koncernen och kommunen som har inträffat under räkenskapsåret.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Upplysningar om förväntad utveckling, dels vad som faktiskt är känt om framtiden, dels de förväntningar som finns och som är baserade på konkreta, kända förhållanden.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Innehåller upplysningar om väsentliga aspekter avseende styrning, uppföljning och intern kontroll.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

En utvärdering av om målen och riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning har uppnåtts och följts samt redovisning av resultat och ekonomisk ställning.

BALANSKRAVSRESULTAT

En redovisning om årets resultat efter balanskravsjusteringar och balanskravsresultatet.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

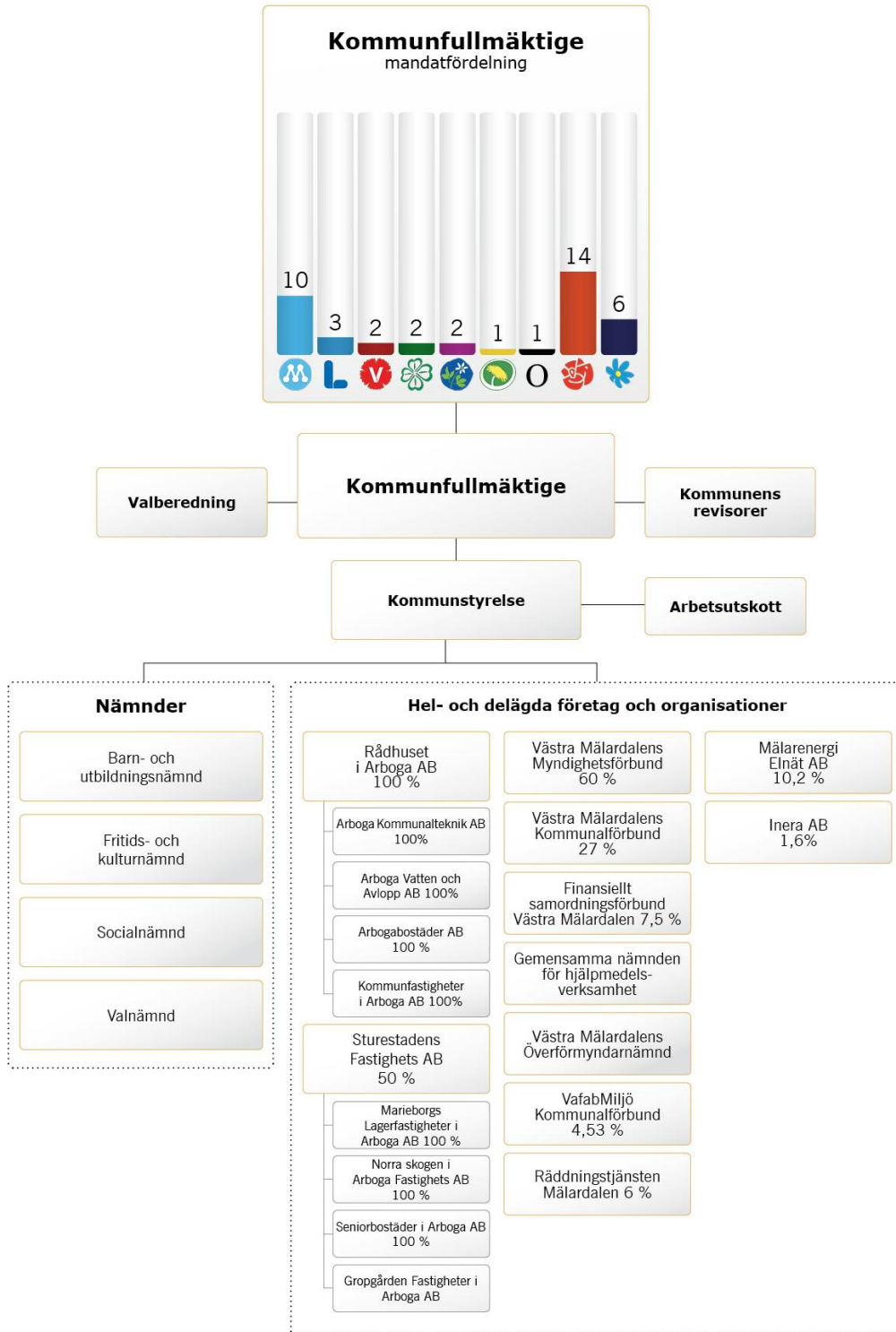
Här redovisas fakta om väsentliga personalförhållanden som till exempel sjukfrånvaro och antalet anställda.

I förvaltningsberättelsen lämnas information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kapitlet och RKR R15 Förvaltningsberättelse. Förvaltningsberättelsen syftar till att ge en övergripande och tydlig bild av Arboga kommuns verksamhet det gångna året.

DEN KOMMUNALA KONCERNEN

Den kommunala koncernen består dels av en politisk organisation, dels av hel- och delägda bolag och organisationer. Till den politiska organisationen är fyra förvaltningar kopplade som genomför den politiskt beslutade verksamheten. I kommunkoncernen ingår förutom nämndernas verksamhet även de helägda och delägda bolagen och kommunalförbunden. I den sammanställda redovisningen ges en samlad bild över koncernen Arboga kommuns ekonomiska ställning, åtaganden och resultat. Förutom kommunens egen verksamhet omfattas även de bolag och kommunalförbund där kommunens röstetal överstiger 20 procent.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

I tabellen på nästa sida lämnas en översikt över verksamhetens utveckling, "fem år i sammandrag".

Den kommunala koncernen redovisade för verksamhetsåret 2021 ett resultat på 64,7 miljoner kronor (72,4 mkr år 2020). Två år i rad med goda resultat, mycket beroende på en oväntat snabb återhämtning av den svenska ekonomin med ökade skatteintäkter. För år 2020 var också de extra statsbidragen som kommunen fick med anledning av pandemin en stor anledning till kommunens goda ekonomiska resultat. Vidare är exploateringsresultat, nämndernas ekonomiska balans och en realisationsvinst vid försäljningen av fastigheten Tornet orsaker till bra resultat. Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2021 men med mer ansträngd ekonomisk situation på sikt.

Utvecklingen av skatteintäkter och statsbidrag har de senaste tre åren i snitt överstigit kommunens nettokostnadsutveckling. Kommunens soliditet har en positiv trend med goda resultat i den löpande verksamheten och med hög självfinansieringsgrad av investeringar. Även koncernens soliditet har en positiv trend. Årliga överskott stärker den långsiktiga ekonomiska ställningen, soliditeten, och bidrar till att finansiera långsiktiga investeringar och betala av kommande pensionsskulder.

Den samlade måluppfyllelsen avseende kommunfullmäktiges mål är att två mål är uppfyllda och fem mål är delvis uppfyllda. Bedömningen är att kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv. Ur ett finansiellt perspektiv har kommunen en god ekonomisk hushållning då finansiella målen är helt uppfyllda.

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer. Efter två år av minskad befolkning, 51 respektive 48 invånare, så ökade befolkningen under 2021 med 61 invånare. Det är flyttningsnettot som är anledningen till ökningen, födelsenettet var negativt. Bostadsförsörjningen är viktig för att en tillväxt men även att det finns mark för etablering av

handel och industri.

Att bostadsbyggandet håller en jämn och positiv takt är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd. Mindre landsortskommuner, däribland Arboga, med ett bra pendlingsläge till de större orterna, kan vara ett bra exploateringsalternativ för bygg- och fastighetsbolag och för enskilda privatpersoner som vill bygga sin egen villa till rimligt pris. Under 2021 var det en hög efterfrågan på de 27 stycketomtarna på södra Brattberget som färdigställdes 2019/2020. Tomterna kommer troligen säljas klart under 2022. Bostadsbeståndet kommer också utökas med 40 hyreslägenheter då Sturestaden Fastighets AB påbörjat byggnation i centrum.

Vad gäller mark för etablering av handel och industri påbörjades under hösten 2020 ytterligare exploatering i området Handelsplats Sätra. Exploateringen med tretton nya tomter ska vara klart under 2022.

En väl fungerande arbetsmarknad får människor och företag att växa. Bra arbetsmöjligheter lägger grunden för tillväxt och välfärd. Arbetslösheten har minskat i förhållande till i fjol, från 10 till 8,2 procent avseende december. Liksom i fjol ligger kommunen över riksnittet, i december 1,0 procentenheter.

Vid årsskiftet 2021/2022 hade kommunen 948 personer tillsvidareanställda jämfört med 939 personer ett år tidigare. Av de tillsvidareanställda är andelen kvinnor 84 procent. Medelåldern för de anställda är 47 år. Den totala sjukfrånvaron var under året 7,3 procent vilket är en minskning jämfört med 2020 med 0,1 procentenheter.

Sedan årsskiftet 2019/2020 är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. I början på 2021 beslutades om att genomföra en koncernombildning och bilda en "äkta" kommunkoncern.

**FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING**

Fem år i sammandrag, kommunen	2021	2020	2019	2018	2017
<i>Allmänt</i>					
Antal invånare 31/12	14 100	14 039	14 087	14 138	13 934
därav förändring	61	-48	-51	204	31
därav födelsenetto	-40	-28	0	-30	-15
Inpendling till kommunen	Ett års eftersläpning	1 527	1 759	1 845	1 926
Utpendling ut från kommunen	Ett års eftersläpning	2 796	2 611	2 599	2 508
Arbetslöshet, procent i december	8,2	10,0	9,2	8,2	9,7
<i>Ekonomi</i>					
Skattesats, totalt	33,29	33,29	33,29	33,29	33,29
Skattesats, kommunen	22,41	22,41	22,41	22,41	22,41
Skattekraft som andel av rikets medelskattekraft, procent	88,9	88,3	89,4	88,5	88,1
Årets resultat kommunen, mkr	29,9	52,3	14,5	-8,5	12,5
Resultat före extraordinära poster i relation till skatteintäkter och utjämning, procent	3,3	6,0	1,7	-1,1	1,6
Årets resultat koncernen, mkr	64,7	72,4	25,3	3,6	34,9
Verksamhetens nettokostnader, exklusive jämförelsestörande poster, mkr	899	849	851	844	814
Nettokostnadsutveckling, procent	7,6	-0,6	1,1	5,5	8,3
Utveckling skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, procent	4,8	4,3	4,1	2,4	3,5
Verksamhetens nettokostnader, tkr/invånare	64	59	60	60	58
Nettokostnadernas andel av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, procent	99	94	99	101	98
Finansnetto, mkr	19,3	19,3	17,1	25,7	16,4
Nämndernas budgetavvikelser, mkr	16,9	15	-14	-29	5
Nettoinvesteringar, mkr	50	21	82	44	87
Nettoinvesteringar, tkr/invånare	3,5	1,5	5,8	3,1	6,2
Balansomslutning, mkr	1 316	1 258	1 419	1 426	1 391
Eget kapital, mkr	725	695	649	635	644
Likviditet, mkr	220,9	169,2	85,6	130,8	138,4
Långfristiga lån, mkr	174	246	420	401	433
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser, procent	33,8	32,6	25,4	23,5	23,6
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före 1998, procent	55,1	54,5	46,4	44,5	46,3
<i>Anställd personal</i>					
Antal tillsvidareanställda	948	939	1 022	1 060	1 065
Antal visstidsanställda	329	308	304	321	328
Summa antal anställda	1 277	1 247	1 326	1 381	1 393
Andel tillsvidareanställda, procent	74,2	75,3	77,1	76,8	76,5
Andel anställda som är män, procent	16	15	18	17	17
Andel anställda som är kvinnor, procent	84	85	82	83	83
Anställdas medelålder, år	47	46	47	47	47
Total sjukfrånvaro, procent	7,3	7,4	6,1	6,4	6,4
Andel långtidssjukskrivna av den totala sjukfrånvaron, procent	30,1	24,2	33,3	32,2	41,6

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Omvärld

Ekonomi i omvärlden

(enligt Sveriges Kommuner och Regioner, SKR)

År 2020–2021 kommer att gå till historien som det år där hela världen påverkades av coronapandemin. Trots pandemin redovisar kommunsektorn ett starkt resultat. Verksamhetsresultatet uppgick till 52 miljarder kronor för 2021. Överskottet beror på ökade skatteintäkter, tillfälliga pandemirelaterade tillskott och minskad efterfrågan på välfärdstjänster.

Osäkerheten var stor inför 2021, både på grund av den fortsatta utvecklingen av pandemin och den efterföljande återhämtningen av den svenska ekonomin. Under året sköt staten till stora tillfälliga statsbidrag för att hantera den pågående pandemin och skatteunderlagets utveckling reviderades upp under året med högre skatteintäkter till kommuner och regioner. Den starka börsutvecklingen har bidragit till högre finansiella intäkter på kommunsektorns placeringar, vilket gör att årets resultat inklusive dessa poster blev 68 miljarder kronor. Kommuner och regioner har för andra året i rad, pandemin till trots, därmed fått ett starkt resultat under 2021. Totalt hade tre kommuner och en region underskott i årets resultat.

SCB:s sammanställning av de preliminära boksluten för 2021 visar att verksamhetens resultat har ökat med 0,7 miljarder kronor jämfört med föregående år. Verksamhetens resultat i kommunerna uppgick till 38,3 miljarder kronor och i regionerna till 13,7 miljarder kronor.

Resultatet för 2021 innebär att kommunsektorns finansiella sparande fortsätter att stärkas. Det gör att kommuner och regioner kan öka likviditeten och därmed tillfälligt minska lånebehovet för det stora behovet av investeringar till exempelvis nya skolor, sjukhus och äldreboenden.

Överskottet till trots innebär den demografiska utvecklingen med stora kompetensförsörjningsbehov och svagare offentliga finanser fortsatt stora utmaningar då pandemins effekter på ekonomin förväntas bli långsiktig.

Vi lever fortfarande i en osäker och annorlunda tid. Belastningen på svensk välfärd, i synnerhet vård och omsorg, har varit och är fortfarande enorm.

Ekonomi i Arboga

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2021 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter

de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Det sker tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet.

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna.

Befolkning

Under 2021 ökade Sveriges befolkning med 73 031 personer, vilket var 21 325 fler än under 2020. Den 31 december 2021 uppgick Sveriges folkmängd till 10 452 326 personer. I relativa tal var det en ökning med 0,7 procent under året. Det är en något större ökning än under 2020, då folkmängden ökade med 0,5 procent.

Befolkningen växer i sju av tio kommuner. Men jämfört med de senaste 15 åren var den totala folkökningen i Sverige låg förra året. Folkökningen under 2020 var den lägsta sedan 2005. Under 2021 var ökningen större, men fortfarande lägre än övriga år sedan 2005. Befolkningen ökar av två skäl. Dels för att det föds fler än det dör, dels för att fler invandrar än utvandrar. Största delen av folkökningen förklaras av invandringsöverskottet. Under 2021 avled 91 958 personer i Sverige. Det är drygt 6 000 färre än under 2020 men något fler än det genomsnittliga antalet dödsfall för de fem åren före pandemin (2015–2019), som är 90 962. Samtidigt ökade antalet födda något under 2021 och födelseöverskottet blev till slut 22 305 personer.

I Västmanland ökade befolkning med 1 826 invånare och uppgick vid årsskiftet till 278 967 invånare. Under 2019–2020 minskade befolkningen i Arboga med 99 personer. Under 2021 ökade befolkningen med 61 invånare i Arboga beroende på ett positivt flyttningsnetto. Födelsenettot var -40 personer. Vid årsskiftet var antalet invånare i kommunen 14 100.

Arbetsmarknad

Arbetslösheten i Arboga minskade i förhållande till år 2020, från 10 till 8,2 procent avseende december. Liksom i fjol ligger kommunen över rikssnittet, i december 1,0 procentenheter. Samtidigt ligger kommunen under snittet i länet. Vad gäller ungdomsarbetslösheten, 10,2

procent, så ligger Arboga lägre än länet med högre än riket. Arbetslösheten för utrikesfödda, 22,1 procent, så ligger Arboga lägre än länet med högre än riket.

Bostadsmarknad

Antagandet om att befolkningsutveckling och bostadsbyggande hänger nära samman. Det är viktigt att ha en bra planberedskap för bostäder. Det är stor efterfrågan på de 27 tomter som finns på Södra Brattberget. Det är positivt med byggprojektet på fastigheten Gropgården som kommer innebära 40 nya hyreslägenheter.

Förändringar i verksamheten

Coronapandemin, som pågått i stort sett under hela 2020 och 2021, har satt sin prägel på i stort sett alla verksamheter. Sedan utbrottet har ett intensivt arbete genomförts för att bidra till att kommunen uppnår sina övergripande mål genom olika insatser.

På kommunfullmäktiges sammanträde i mars 2021 beslutades att Arboga kommuns helägda bolag ska organiseras i en koncern. Detta i syfte att få en bättre helhetssyn och stärka ledning och styrning.

Ett antal kommunövergripande utvecklingsprojekt påbörjades under året där kommunledningen identifierat behovet av översyn och utveckling. De fyra projekt som påbörjades är;

- Översyn och samordning av arbetsmarknadsinsatser, vuxenutbildning och försörjningsstöd
- VA-frågor, gemensamt driftbolag mellan Arboga och Kungsör
- Utveckling av upphandlings- och inköpsorganisationen
- Kostenhetens tillhörighet, som en del i renodling av kommunstyrelseförvaltningens uppdrag

Utifrån en granskningsrapport från revisionen pågår ett utredningsuppdrag för att se över Västra Mälardalens Kommunalförbund. Utredningen genomförs gemensamt av medlemskommunerna.

Risker och osäkerhetsfaktorer

Finansiella risker

Kommunfullmäktige fastställde under 2020 riktlinjer för finansverksamheten i en finanspolicy. Riktlinjerna gäller för såväl kommunen som för de helägda bolagen. De helägda bolagen ska själva genomföra upplåningen och de lån som för närvarande kommunen lånat ut till bolagen ska successivt upphöra. För att de helägda bolagen ska kunna genomföra upplåning så måste kommunen ingå ett borgensåtagande för dessa lån. Den totala låneskulden på balansdagen 31 december 2021 för kommunen, de helägda bolagen och andelen i Västra Mälardalens Kommunalförbund är 787,7 miljoner kronor. Samtliga lån är upptagna hos Kommuninvest.

Ett av målen för finansverksamheten är att säkerställa att finanshanteringen bedrivs med god intern kontroll och med beaktande av lågt risktagande. När det gäller skuldhanteringen ska tre typer av risker hanteras:

- Ränterisk (räntebindning), risk för en negativ effekt på kommunens räntenetto på grund av förändringar av det allmänna ränteläget
- Finansieringsrisk (kapitalbindning), risk för att kommunen inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår
- Kreditmarginalrisk (marginalbindning), risk för en negativ effekt på kommunens räntenetto på grund av förändringar i kreditmarginaler.

Utifrån dessa risker är riktlinjer antagna för räntebindning och kapitalbindning.

Hantering av risker i skuldhanteringen		
	Utfall 2021-12-31	Riktlinje uppnås
Andelen kort kapitalbindning (förfall inom 1 år) ska begränsas till max 50 procent inom 1 år	12,2 %	Ja
Den genomsnittliga kapitalbindningen bör inte understiga 2 år	3,28 år	Ja
Andelen kort räntebindning (förfall inom 1 år) ska begränsas till max 50 procent	24,96 %	Ja
Den genomsnittliga räntebindningen ska vara i intervallet 2 - 4 år	2,87 år	Ja

En uppföljning per 2021-12-31 visar att de fyra riskerna är hanterade enligt riktlinjerna. Den genomsnittliga aktuella räntesatsen 31 december på lånen var 0,41 procent.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden har sedan årsskiftet ökat med 57,2 miljoner kronor och uppgår den 31 december 2021 till 709,5 miljoner kronor. Orsaken till detta är att kommunen beviljat borgen för lån till Arboga Vatten och Avlopp AB och Hjälmarens vattenförbund. Av de totala borgensåtagandena är det bara 0,5 miljoner kronor som inte är till hel- eller delägda bolag och organisationer. Kommunen har inte åtaganden för så kallade fallskärmsavtal.

Arboga kommun har i november 1994 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner och regioner som per 2021-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser.

Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel

som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Arboga kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2021-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 510 966 139 138 kronor och totala tillgångar till 518 679 716 010 kronor. Arboga kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 858 797 498 kronor och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 872 114 516 kronor.

Pensionsförpliktelser

Ur risksynpunkt är kommunens pensionsförpliktelser viktiga att beakta, eftersom skulden ska finansieras under en lång tid framöver.

Kommunen förändrade år 2010 redovisningsmodellen för pensioner från blandmodellen till fullfundsmodellen. Kommunen fattade under år 2020 beslut om att från och med år 2021 redovisa pensionerna enligt den så kallade blandmodellen.

Kommunens avsättning för pensioner uppgår till 99,7 miljoner kronor per den 31 december 2021. Ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser uppgår till 279,8 miljoner kronor.

Nedan redovisas kommunens pensionskostnader för åren 2020–2021. Kostnaderna inkluderar inte de kostnader som finns för pensioner i Räddningstjänst i Mälardalen och Västra Mälardalens Kommunalförbund samt för politiker som ännu inte gått i pension. Under 2021 har en översyn genomförts av förtroendevaldas avsättning vilket medförde att den minskades och därmed blev kostnaden negativ för raden avsättning intjänade pensioner.

Pensionskostnader (mkr)		
(inklusive särskild löneskatt)	2020	2021
Avsättning intjänade pensioner fr o m 1998	4,2	-1,5
Avgiftsbestämd ålderspension (individuell del)	24,0	24,0
Pensionsutbetalningar	22,5	23,3
Summa	50,7	45,8

HÄNDELSER AV VÄSENTLIG BETYDELSE

Pandemin

Liksom under år 2020 präglades årets arbete av omställning av verksamheter för att arbeta med den pågående pandemin. Verksamheten har visat på mod, kreativitet och uthållighet i detta viktiga arbete.

Befolkningen ökar

Befolkningen i Arboga uppgick till 14 100 invånare vid årsskiftet 2021/2022 vilket innebär en ökning med 61 invånare. Ökningen beror på ett positivt flyttningsnetto, det vill säga att antalet inflyttande var större än antalet utflyttade.

Ny förskola

Regnbågens förskola ska få nya lokaler då en del av Hällbackens äldrecenter byggs om till förskola. Byggnationen startade under året. Den nya förskolan kommer att ligga i direkt anslutning till Västergårdens förskola och inflyttning är beräknad till hösten 2022.

Nytt vård- och omsorgsboende

De demografiska förändringarna innebär ökat behov av platser för äldreboende. I mars skedde inflyttning i det nya äldreboendet vid Åbrinken. 80 boende får plats i det nya boendet som heter Åspegeln. Under året har också renoveringen på vård- och omsorgsboendena Strömsborg och Trädgården genomförts.

40 nya hyreslägenheter

Sturestaden Fastighets AB:s arbete för byggprojektet på fastigheten Groggården fortsätter. Ett modernt, centralt kvarter i korsningen Nygatan/Hökenbergs Gränd med 40 nya hyreslägenheter.

Renovering av Herrgårdsbron

Under året genomförs den tredje och sista etappen av den stora renoveringen av Herrgårdsbron. Den genomförs i egen regi med ramavtalade entreprenörer. Glädjande är att kommunen erhållit ett stort statsbidrag för renoveringen från Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Omläggning av Storgatan

Kommunen påbörjade under året ett flerårigt projekt med att utföra omlägningsarbeten av gata och vatten- och avloppsledningar på Storgatan. Detta för att förbättra gatans och VA-ledningarnas status.

Nya bostäder

Genomförandet av detaljplanen för Södra Brattberget resulterade i 27 nya tomter. Försäljningen pågår i god takt och mindre än tio tomter fanns kvar vid årets slut.

Bra företagsklimat

Företagsklimat är summan av de attityder, regler, institutioner och kunskaper som möter företagaren i vardagen. Arboga kommun fortsätter att ligga stabilt i Svenskt Näringslivs enkät. Kommunen placerar sig som tredje bästa kommun i Västmanland. Även i undersökningen NKI (nöjdhetsindex) får kommunen ett fortsatt högt resultat och placerar sig även här på tredjeplats i länet.

Handelsplats Sätra

Ytterligare exploatering pågår i området Handelsplats Sätra för att skapa tretton nya tomter för etablering av handel och industri.

Försvarsmakten växer i Arboga

I juni godkände regeringen köpet av fastigheten Tornet. Fortifikationsverket, som förvaltar Försvarsmaktens fastigheter, tog i augusti över fastigheten som omfattar en yta på 23 000 kvadratmeter.

Förstudier ny grundskola

Under året har genomförts förstudier för att under första halvåret 2022 fatt beslut om en ny grundskola.

Hållbar måltidsverksamhet

Arboga kommun lyfts fram som ett gott exempel i Livsmedelsverkets kartläggning av kommunala måltidsverksamheter i skola, förskola och äldreomsorg för sina mål inom miljömässig hållbarhet för måltidsverksamheten.

Ökad behörighet

I år blev fler elever i årskurs 9 behöriga till gymnasiet jämfört med förra året. Andelen har ökat med tretton procentenheter, från 76 till 89 procent.

Koncernombildning

På kommunfullmäktiges sammanträde i mars beslutades att Arboga kommuns helägda bolag ska organiseras i en koncern. Detta i syfte att få en bättre helhetssyn och stärka ledning och styrning.

FÖRVÄNTAD UTVECKLING

Med anledning av pandemin har det under 2021 varit en osäker och annorlunda tid. Belastningen på svensk välfärd har varit och är fortfarande väldigt stor.

Kommunsektorns resultat för 2021, trots pågående pandemi, visar att utgångsläget är starkt. Orsaken är framför allt en snabb återhämtning av den svenska ekonomin, bland annat tack vare en rad statliga stimulanser. Skatteintäkterna blev betydligt högre än den information kommuner och regioner hade när budgeten för 2021 gjordes. Skatteunderlagsprognoserna har justerats upp succesivt under året och ökningen har därmed varit omöjlig att förutse eller budgetera för. Det visar också hur snabbt ekonomiska förutsättningar kan förändras. De kommande ekonomiska utmaningarna har inte försvunnit i och med att sektorn nu har tillfälligt starka resultat. Dessutom kvarstår den långsiktiga demografiska utmaningarna med ökade välfärdsbehov och brist på arbetskraft. Sist inte minst osäkerheten hur ekonomin påverkas av kriget i Ukraina

Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2021 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster.

Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Även om prognosen framåt är oförändrad totalbefolkning så sker det tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet. Det kommer finnas behov av

årliga effektiviseringar/omprioriteringar. Kan kommunen få ett starkt finansiellt handlingsutrymme finns goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skatthöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten.

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna. Med nuvarande låga räntor innebär en ökad upplåning inte någon stor påverkan på resultatet men innebär en risk i det långa perspektivet då det finansiella handlingsutrymmet till kommande generationer kan komma att begränsas. I Arboga finns behov av en ny grundskola och ytterligare platser inom vård och omsorg.

Från och med årsskiftet 2019/2020 är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Under 2021 genomfördes en koncernombildning och det blir ett ökat fokus på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av stora pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. För att klara bostadsförsörjningen inför en demografisk utveckling med en ökning av personer i åldrarna 85 år och uppåt måste fler bostäder av olika slag för äldre skapas. Det är viktigt att kunna möta upp med attraktiv, detaljplanelagd och byggklar mark för olika kategorier boende. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV DEN KOMMUNALA VERKSAMHETEN

Styrmodell

Arboga kommuns grunduppdrag och verksamhet regleras av grundlag, kommunallag samt annan lagstiftning och förordningar. Självstyrelsen ger rätt att fatta självständiga beslut, ta ut skatt av invånarna för att ta om hand sina uppgifter och göra prioriteringar så att bästa nytta skapas för medborgarna. Kommunen styrs av förtroendevalda politiker som valts av medborgarna.

Kommunen har en styrmodell för att säkerställa att den politiska viljeinriktningen får genomslag i verksamheterna för att utveckla kommunen i önskad riktning, att vision och mål uppnås och att säkra en god ekonomisk hushållning. I Arboga styrs verksamheten genom värdegrund, vision, strategiska områden och dess inriktning och mål samt beslutar om fördelning av ekonomiska resurser. Visionen och målen beskriver det kommunen vill åstadkomma i framtiden och värdegrunden är de värderingar som genomsyrar verksamheten. Tillsammans anger de för medborgarna och medarbetarna vad kommunen står för och ska förverkliga de närmaste åren.

Värdegrund

Med ett professionellt förhållningssätt och en uthållig organisation erbjuder vi service och tjänster av hög kvalitet. Genom ett modigt medarbetarskap och innovativt tänkande förverkligas visionen, Arboga – plats för inspiration”.

Den gemensamma värdegrunden för Arboga kommun har arbetats fram utifrån kommunens vision, inriktning och mål. Den bygger på de begrepp och grundläggande värderingar som kommunfullmäktige beslutat ska gälla för alla medarbetare i Arboga kommun.

Syftet med att ha en gemensam värdegrund är att skapa:

- Bättre styrbarhet; få organisationens olika delar att samverka på ett mer enhetligt sätt
- Ökad effektivitet; kvaliteten och produktiviteten ökar när så många som möjligt tar ansvar och ser till att de resurser som finns används på bästa sätt
- Stärkt identitet och legitimitet; identiteten i förhållande till medarbetarna stärks och verksamheten får ökad legitimitet utåt.

Värdegrunden är en kompass i det dagliga arbetet. Den banar väg för den kultur som ska känneteckna Arboga kommun. Värdegrunden innehåller ett antal

begrepp och värdeord som ska styra medarbetarnas beteende och agerande. Värdegrunden kallas för PUMI. Bokstäverna står för Professionalism, Uthållighet, Mod och Innovation.

Professionellt förhållningssätt

I Arboga kommun har vi ett professionellt förhållningssätt. Det innebär ett gott bemötande där vi lyssnar, svarar och är tillgängliga för alla. Närvarande ledare främjar medarbetarnas engagemang och kompetens. När varje medarbetare gör ett bra jobb skapar vi tillsammans trygghet och hög kvalitet för dem vi är till för.

Uthållig organisation

Arboga kommun är en uthållig organisation som värnar om kommunens resurser på ett ansvarsfullt sätt. Vi jobbar långsiktigt, följer beslut, riktlinjer och rutiner. En stabil organisation gör att vi klarar utmaningar och når framgång.

Modigt medarbetarskap

Arboga kommun präglas av det modiga medarbetarskapet där vi vågar prova nytt och vågar förändras. Vårt ledarskap motiverar till att göra ett bra jobb och skapar förutsättningar för medarbetarens och kommunens utveckling. Tillsammans bidrar vi till en kultur av stolthet och tillit.

Innovativt tänkande

Arboga kommun inspirerar till innovativt tänkande. Organisationen är öppen för förändring och nya idéer tas till vara. Vi uppmuntrar till delaktighet, kreativitet och utmanar invanda mönster. Det skapar mervärde och goda ambassadörer för Arboga kommun.

Vision

Arboga – plats för inspiration

Visionen 2030 är Arboga – plats för inspiration, vilket också är Arbogas varumärke. Varumärket arbetades fram av en grupp representanter för näringslivet, kommunen och kultur- och föreningslivet under år 2007.

Varumärkesarbetets syfte var att hitta en gemensam nämnare att samlas kring. Utmaningen med visionen är att i alla sammanhang och över tid uppnå *Arboga – plats för inspiration*.

Strategiska områden

Visionen fylls med de strategiska områdena och dess inriktningstext som är viktigast för kommunen för att uppnå visionen. Genom inriktningstexterna inom de strategiska områdena förtydligas den politiska

viljan. De tre strategiska områdena är:

- Inspirerande livsmiljö
- Inspirerande lärande och arbete
- Inspirerande organisation

Kommunfullmäktiges mål och mätningar

Inom de strategiska områdena finns sju kommunövergripande mål och 18 mätningar för 2021. Dessa mål och mätningar ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de övergripande målen ska nås. För att veta om kommunen är på rätt väg mäts de kommunövergripande målen genom ett antal mätningar. De kommunövergripande målen och nämndernas mål ska vara mätbara. Kommunfullmäktige har beslutat att vissa mått ska mätas årligen eller vartannat år eller mer sällan. Läs mer om de strategiska områdena, vilka målen och mätningarna är och dess resultat i kommande avsnitt i förvaltningsberättelsen.

Nämnderna och styrelsen har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås.

Planeringsprocessen

Planeringsprocessen styr hur kommunen planerar genomförandet av verksamhet och ekonomi och lägger grunden för uppföljningen. Syftet är att ge bästa möjliga förutsättningar för beslutsfattande. Visionen och målen för mandatperioden med tillhörande mål utgör grunden för planeringen. I den årliga planeringsprocessen planeras och dimensioneras kommunens verksamhet och resurser. Den syftar till att ge förtroendevalda beslutsunderlag för prioritering och styrning av verksamheten samt ge förvaltningsledningen mål och ramar för sitt uppdrag. Planeringsprocessen resulterar i att kommunfullmäktige inför varje verksamhetsår beslutar om en Strategisk och ekonomisk plan (SEP) där mål och resursfördelning framgår.

Resursfördelning innebär att prioritera och fördela ekonomiska resurser till den verksamhet som ska utföras så att mesta möjliga nytta skapas av tillgängliga medel och att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls. En helhetsvärdering ska göras av finansieringen av verksamheten i form av skatter, statsbidrag, taxor med mera. Resurser fördelas utifrån en värdering av behov i grunduppdraget och hur dessa förändras. Behovsförändringar är till exempel volymutveckling, demografiska förändringar samt pris- och löneutveckling.

Processen består av en mer strategisk del som sker på våren och en mer operativ del som sker på hösten. Under den strategiska delen gör förvaltningarna analyser som ligger till grund för beslut om priorite-

ringar på kommunnivå som tas av kommunfullmäktige i augusti. Under den operativa delen arbetar nämnderna och förvaltningarna med sin planering utifrån de beslutade ramarna. Här fattar nämnderna och kommunstyrelsen beslut senast under december månad.

Uppföljningsprocessen

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter och har uppsikt över nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning.

Nämnderna ska, enligt reglementet inom sitt område, se till att inom tilldelade ekonomiska ramar bedriva verksamheten enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten och de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt.

Uppföljningen är en kontinuerlig process för att följa upp, rapportera och styra kommunens verksamhet och resurser så att verksamheten utvecklas i beslutad riktning. Processen syftar till att ge chefer och förtroendevalda underlag för att vidta åtgärder och styra verksamheten i beslutad riktning. Uppföljningen ska i första hand fokusera på avvikelser, både ekonomiska och verksamhetsmässiga. Genom att fokusera på avvikelser och åtgärdsplaner ska uppföljningen säkerställa att verksamheten når de beslutade målen och håller sig inom de tilldelade ekonomiska ramarna.

Varje chef har ansvar för kontinuerlig uppföljning inom sitt ansvarsområde. Om uppföljningen visar på avvikelser från beslutad inriktning och resursfördelning ska detta utan dröjsmål rapporteras vidare i organisationen. Åtgärder för att korrigera avvikelserna ska genomföras inom egen delegation. Den kontinuerliga uppföljningen sammanställs i en rapport och behandlas vid varje nämndssammanträde.

Utöver den kontinuerliga uppföljningen och den rapportering som följer av denna ska nämnd, styrelsen och kommunfullmäktige tre gånger per år få en skriftlig uppföljningsrapport. Dessa är;

- Tertiäluppföljning som är till och med april samt årsprognos (nämndernas prognoser utgår från utfall till och med mars),
- Delårsrapport som är uppföljning till och med augusti samt årsprognos,
- Årsredovisning som är uppföljning till och med december.

Utöver denna skriftliga rapportering ska kommunstyrelsen få en ekonomirapport i mars, juni och november innehållande en översikt av det ekonomiska läget samt eventuella åtgärdsplaner från nämnderna.

Målen följs upp i samband med delårsrapport och årsredovisning. Uppföljningen visar om målen nås och ska återföra erfarenheter och kunskap inför planeringen framåt.

De kommunala bolagen och förbunden följer kommuns tidplan avseende budget, delårsrapport och årsredovisning. Vid två tillfällen per år träffas den politiska- och tjänsteorganisations ledning för både kommunen, bolagen och förbunden i en så kallad ledningsdialog. Syftet med dialogerna är att få en gemensam helhetsbild i kommunkoncernen avseende verksamhet och ekonomi.

Uppsiktsplikt och intern kontroll

Kommunstyrelsen ska enligt kommunallagen leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över verksamheten i övriga nämnder, kommunala bolag och kommunalförbund. I särskilda riktlinjer tydliggörs hur kommunstyrelsen ska fullgöra sitt ansvar, underlätta vid planering av uppsikt samt klargöra förväntningarna på styrelsen, nämnder, bolag och förbund vad gäller uppsiktsplikten.

Kommunstyrelsen har en förstärkt uppsiktsplikt över de kommunala aktiebolagen. Detta innebär att i årliga beslut för varje bolag ska prövas om verksamheten varit förenlig med det fastställda ändamålet och utförts inom ramen för det kommunala ändamålet.

Kommunstyrelsen har inom ramen för uppsiktsplikten ett övergripande och samordnande ansvar för intern kontroll. I ansvaret ligger ett ansvar för att en intern kontrollorganisation upprättas inom kommunen samt att tillse att denna utvecklas utifrån kommunens kontrollbehov.

Arboga kommun arbetar strukturerat med tydlig ansvarsfördelning för att säkerställa att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv, att det finns tillförlitlig finansiell rapportering och information av verksamheten samt att det är efterlevnad av tillämpliga lagar och riktlinjer.

Styrelsen och nämnderna har ansvaret för den interna kontrollen inom sitt verksamhetsområde och ska säkerställa att risker i verksamheten identifieras, värderas och hanteras. Med risk avser sådant som kan påverka eller hindra att verksamheten når sina mål. Genom värdering och hantering av riskerna kan verksamheten styras i önskad riktning.

Styrelsen och nämnderna ska årligen i januari månad upprätta en plan för den interna kontrollen under det kommande året. Denna plan ska sedan följas upp i samband med upprättande av årsredovisningen. Dessa blir separata ärenden i respektive nämnd.

En utvärdering av kommunens samlade interna kontroll visar att kontroller har utförts under år 2021 utifrån styrelsens och nämndernas antagna interna kontrollplaner. Nämnderna och styrelsen rapporterar att det finns vissa avvikelser men att arbete pågår för att komma till rätta med avvikelserna.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

God ekonomisk hushållning

God ekonomisk hushållning är ett lagstadgat krav som återfinns i kommunallagen. Då god ekonomisk hushållning är en allmänt hållen bestämmelse i kommunallagen fordras att varje kommun definierar den närmare innebörden. Kommunen ska upprätta riktlinjer och ta fram finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att målen redovisas och förklaras på ett sådant sätt att det framgår varför fullmäktige anser att det är ett uttryck för god ekonomisk hushållning.

Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag. Ekonomin ska utformas så att varje generation bär kostnaderna för den service som konsumeras. Detta innebär att ingen ska behöva betala för det som en tidigare generation förbrukat. Det gäller att hushålla i tiden och över tiden. Kommunerna måste anpassa målen till de egna förutsättningarna, för att säkra nuläge och framtid.

En god ekonomisk hushållning har en vidare innebörd än att ekonomin är i balans. Kommunens verksamhet ska dessutom vara ändamålsenlig och effektiv. Kommunen ska sträva efter att göra "rätt saker" utifrån kunders och medborgares behov och önskemål samt upprätthålla en hög kvalitet i förhållande till förbrukade resurser. De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga kopplingen mellan ekonomi och verksamhet.

Slutsatser god ekonomisk hushållning

Arboga kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning redovisas under kommunfullmäktiges mål 7. Uppföljning av de verksamhetsmässiga målen för en god ekonomisk hushållning sker genom kommunfullmäktiges mål nummer 1–6. Årets utveckling inom kommunfullmäktiges mål används som grund för att bedöma om kommunen uppnått en god ekonomisk hushållning. Den samlade bedömningen är att Arboga kommun sammantaget har uppfyllt kraven för en god ekonomisk hushållning under år 2021.

Bedömningskriterier för måluppfyllelse

Inom de strategiska områdena finns sju mål från kommunfullmäktige och dessa mål bedöms genom 18 mätningar. Dessa mål och mätningar ska tillsammans bidra till att visionen uppnås och varje nämnd ska arbeta inom sina verksamhetsområden för att de

övergripande målen ska nås.

Måluppfyllelse

- målet har uppfyllts år 2021
- målet har delvis uppfyllts år 2021
- målet har inte uppfyllts år 2021

Om mätningen är helt uppfylld så får mätningen en grön färg, om resultatet blir minst 80 procent av målvärdet så blir utfallet gult, om resultatet av mätningen är lägre än 80 procent av målvärdet får mätningen en röd färg.

Om alla mätningar för ett mål är uppfyllda så får målet en grön färg vilket innebär att målet är helt uppfyllt. Om minst hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en gul färg vilket innebär att målet är delvis uppfyllt. Om mindre än hälften av mätningarna har en gul eller grön färg så får målet en röd färg vilket innebär att målet inte är uppfyllt. Om mätningarna inte har ett målvärde för 2021 så har ingen måluppfyllelse bedömts och ett streck har angivits. Om ingen mätning har genomförts under 2021 så anges i utfallskolumnen den senaste mätningen.

För varje mätning anges även en trend. En uppåt-riktad pil anger en positiv förändring. Ett enskilt års utfallsförändring ändrar inte en trends riktning. Minst två år av förändrad riktning krävs för att ett trendbrott ska anses ha skett.

Statistiska centralbyrån, SCB, förändrade enkäten till 2021 års medborgarundersökning. SCB kommer inte längre genomföra undersökningen enligt Nöjdhetsindex, NKI-modellen. När strukturen i enkäten har förändrats, så innehåller den frågor kring i stort sett samma saker som tidigare. Förändringen i medborgarundersökningen kommer att påverka kommunfullmäktiges mätningar för målen Arboga är tryggt och inkluderande, I Arboga finns goda möjligheter till utbildning samt I Arboga finns goda möjligheter till arbete. Det är fyra mätningar som förändrats och inget målvärde har kunnat sättas för 2021. Jämförbarhet är en viktig del i dessa typer av undersökningar. Det kommer inte vara möjligt att jämföra resultaten med tidigare år innan 2021.

Det strategiska området Inspirerande livsmiljö mäts genom tre mål, Arboga växer och utvecklas, Arboga är tryggt och inkluderande samt Arboga är klimatsmart, och tio mätningar. Av mätningarna har fyra uppnått målvärdet, två har delvis uppnåtts och två

har inte uppfyllts. Två mätningar har inget målvärde 2021 eftersom medborgarundersökningen förändrats.

Det strategiska området Inspirerande lärande och arbete mäts genom två mål. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning och i Arboga finns goda möjligheter till arbete, och fem mätningar. Ett av målvärdena har uppnåtts och två har delvis uppnåtts. Två mätningar har inget målvärde 2021 eftersom medborgarundersökningen förändrats.

Det strategiska området Inspirerande organisation mäts genom två mål, Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare och Arboga kommun har god ekonomisk hushållning, och tre mätningar. Två av målvärdena har uppnåtts och ett har delvis uppnåtts.

Den samlade måluppfyllelsen i årsredovisningen är att två mål är helt uppfyllda och fem mål är delvis uppfyllda. Med anledning av graden av måluppfyllelse så är bedömningen att kommunen har en god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Arboga kommuns finansiella mål för god ekonomisk hushållning är:

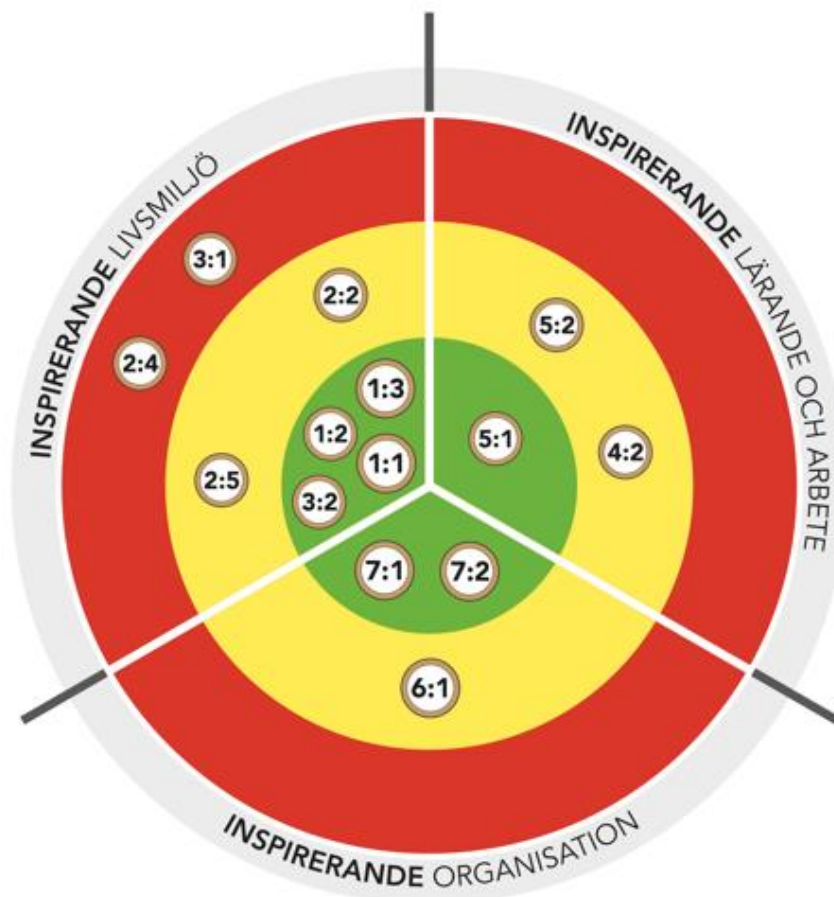
- Resultatet före extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning
- Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Resultatet uppgick år 2021 till 29,9 miljoner kronor vilket motsvarar 3,3 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Målvärdet för mandatperioden är att resultatet ska uppgå till i genomsnitt minst 1 procent per år, vilket innebar att målvärdet uppfylldes. Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser, uppgick vid utgången av år 2021 till 33,8 procent. Målvärdet för soliditeten var 24,6 procent, vilket innebar att målet uppfylldes.

Ur ett finansiellt perspektiv hade kommunen under 2021 en god ekonomisk hushållning.

Det finns inga mål för koncernen.

Mätningarna i årsredovisningen 2021 åskådliggörs i nedanstående måltavla.

Utveckling av kommunfullmäktiges måluppfyllelse över tid

Kommunfullmäktiges måluppfyllelse per mål och över tid kan utläsas i nedanstående tabell.

För perioden 2018–2021 har det strategiska området Inspirerande livsmiljö en god måluppfyllelse. Målet Arboga växer och utvecklas har varit uppfyllt eller delvis uppfyllt. Under perioden 2018–2021 har Arboga är tryggt och inkluderande delvis varit uppfyllt. Målet Arboga är klimatsmart är i år delvis uppfyllt men de andra åren uppfyllt.

Inspirerande lärande och arbete har god måluppfyllelse för perioden. Målen I Arboga finns goda möjligheter till utbildning respektive I Arboga finns goda möjligheter till arbete har varit delvis uppfyllt de senaste två åren. 2018 och 2019 var målen antingen

uppfyllt eller delvis uppfyllt.

Under perioden har det strategiska området Inspirerande organisation en god måluppfyllelse. För Inspirerande organisation har målen Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare och har god ekonomisk hushållning de senaste tre åren haft måluppfyllelsen delvis uppfyllt respektive uppfyllt. För Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare anges ingen måluppfyllelse för 2018 eftersom ingen Medarbetareundersökning genomfördes under året. 2018 var måluppfyllelsen delvis uppfyllt för målet Arboga kommun har god ekonomisk hushållning.

Mål per strategiskt område	2018	2019	2020	2021
Inspirerande livsmiljö				
1. Arboga växer och utvecklas	◆	●	◆	●
2. Arboga är tryggt och inkluderande	◆	◆	◆	◆
3. Arboga är klimatsmart	●	●	●	◆
Inspirerande lärande och arbete				
4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning	●	◆	◆	◆
5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete	◆	●	◆	◆
Inspirerande organisation				
6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare	—	◆	◆	◆
7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning	◆	●	●	●

Inspirerande livsmiljö

I Arboga finns plats för inspiration, här finns plats att utveckla idéer och tänka nya tankar. Fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla samt bidrar till bättre folkhälsa och integration.

De unika miljöerna i Arboga tas till vara och utvecklas. Här finns många alternativ för boende och pendlingsmöjligheterna är bra. Kommunen ska aktivt delta i bostadsutvecklingen i samarbete med andra aktörer och entreprenörer. Det gör att allt fler väljer att bosätta sig i Arboga.

Det känns tryggt att bo och vistas i Arboga. Kommunen arbetar förebyggande mot brott genom att skapa trygga miljöer och stärka de sociala nätverken både på grupp- och individnivå. En god social välfärd erbjuds utsatta grupper.

Servicen och kvaliteten på tjänsterna till invånarna är bra, i staden och på landsbygden. Arbogaborna känner att de bor i en kommun med tillgängliga och väl fungerande verksamheter som bidrar till god livskvalitet i livets alla skeden. Det finns möjlighet för alla att vara med och påverka kommunens verksamheter.

Arboga är ett demokratiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Här råder hög tolerans och människor är jämlika och jämställda. Arboga ska vara en mångkulturell stad. Naturresurser som vatten och luft skyddas och används på ett varsamt sätt. Arboga ska utveckla ett modernt stadsnät och bredband för alla i hela kommunen.

Mål och mätningar

Mål 1. Arboga växer och utvecklas

Bedömning: Uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

En kommun där befolkningen ökar tyder på att staden är attraktiv och växer. Att bostadsbyggandet håller en jämn och positiv takt är angeläget för att attrahera nya invånare och för att underlätta generationsväxlingar i kommunens bostadsbestånd. Arboga ska ha en levande stadskärna både vad gäller utbud av handel, kultur och arrangemang. En välutvecklad och bärkraftig handel ger lokala arbetstillfällen och lockar boenden och turister.

Nuläge

För att se om Arboga växer och utvecklas analyseras befolkningsutveckling, nybyggnation av bostäder och försäljningsindex. För att Arboga ska växa och utvecklas behövs ett rikt utbud av aktiviteter inom fritid, kultur- och föreningsområdet. Fritid- och kultursatsningar ökar boendeattraktiviteten och främjar också näringslivet, besöksnäringen och handeln.

Fler flyttar in och Arboga växer. 2021 ökade antalet boende i kommunen med 61 personer, enligt siffror från Statistiska centralbyrån. 2019 och 2020 minskade Arboga kommuns invånarantal med cirka 50 personer per år, men nu väljer fler att flytta till Arboga och antalet invånare ökar igen. Vid årsskiftet bodde 14 100 personer i Arboga. De som flyttat hit är främst från övriga Sverige och är framför allt i åldersgrupperna mellan 30 – 44 och barn och ungdomar mellan 0 - 14 år. Ett ökat antal barn och elever medför ett ökat behov av verksamhetslokaler. En ny förskola och ett nytt äldreboende är klart, dessutom byggs ytterligare en förskola samt en ny grundskola planeras. Under 2021 byggdes

16 nya villor i Arboga och planering av helt nya bostadsområden pågår.

Detaljplanarbetet har i huvudsak koncentrerat sig kring flera detaljplaner varav tre planer har antagits och för en av dem finns ett överklagande. Genomförande av detaljplanen för Södra Brattberget, som vann laga kraft 2018, har resulterat i 27 nya styckebyggartomter. Fler tomter har sålts under året. Pandemin har skapat ett ökat privat byggande som i sin tur inneburit ökad efterfrågan på nybyggnadskartor.

Försäljningen av fastigheten Tornet till Försvarsmakten blev klar i juni. Historiskt sett är Arboga en försvarsindustristad och att Försvarsmakten vill etablera och fortsätta utveckla sin verksamhet i Arboga är väldigt bra och viktigt för kommunens utveckling.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund har handlagt 42 ärendena för nybyggnation av 60 bostäder under året.

Försäljningsindex har ökat sedan året innan och målvärdet har uppnåtts. Försäljningsindex baseras på en persons genomsnittliga inköp under ett år gällande dagligvaror och sällanköpsvaror.

Viktiga händelser

- Fler flyttar in och Arboga växer
- Äldreboendet Åspegeln har öppnats
- Byggstart i september för Regnbågens nya förskola i Hällbacken
- Förstudie av ny grundskola är pågående

- Reviderad Bostadsförsörjningsplan är antagen av kommunfullmäktige
- Fastigheten Tornet är sålt till Försvarsmakten

Framtid

Det är mycket positivt att många fler flyttar till Arboga och det är viktigt att fortsätta att satsa på utbyggnation av bostäder för olika och att ge god service till våra kommuninvånare.

Försvarsmakten kan genom köpet av fastigheten Tornet försätta att utveckla sin verksamhet i Arboga.

En viktig del för att Arboga ska fortsätta växa och utvecklas är den pågående utvecklingen av stadskärnan som mötesplats och för etablering av handel och serviceföretag.

Besöksnäringen kopplat till natur- och kulturarvet och affärsturismen har stor potential att utvecklas i Arboga kommun. Ett varierat utbud av mötesplatser och aktiviteter inom kultur, fritid och turism är viktigt för utvecklingen. Genom att få flera besökare till kommunen ökar förutsättningarna för ett bra försäljningsindex och genom besöket ökar möjligheten till potentiella invånare i hela kommunen. Förändrat köpmönster med konkurrens från köpcentra och e-handel är en stor utmaning för Arbogas stadskärna.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde	Trend
1:1 Befolkningsutveckling	14 138	14 087	14 039	14 100	14 087	↘
1:2 Nybyggnation av bostäder	117	87	16	60	50	↘
1:3 Försäljningsindex	80	83	83	84	81	↗

1.1 Befolkningsutveckling

Befolkningsstatistik 31 december varje år.

1:2 Nybyggnation av bostäder

Nybyggnation av bostäder, egen mätning Västra Mälardalens Myndighetsförbund, årligen.

1:3 Försäljningsindex

Handelns utredningsinstituts försäljningsindex för dagligvaror och sällanköpsvaror (faktiskt omsättning dividerad med försäljningsunderlag), årligen.

Mål 2. Arboga är tryggt och inkluderande

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Den upplevda tryggheten i kommunen är en viktig faktor för invånarna. Vad som upplevs tryggt eller otryggt är subjektivt och kan bero på människors egna erfarenheter men också på rykten om platsen, dess fysiska utformning och kontakten med omkringliggande miljöer. Säkerhet bedöms utefter konkreta fakta och fysiska åtgärder. Möjligheten till fritids- och kulturlivet är rikt och erbjuder något för alla. Digitaliseringens möjligheter tas tillvara med bredbandsuppkoppling för alla i hela kommunen.

Nuläge

Tryggt och säkert

Arboga kommun arbetar för att det ska vara tryggt att bo och vistas i kommunen. Upplevelsen av att bo i en trygg stad är en stark tillväxtfaktor och också avgörande för livskvaliteten. Trygghet och säkerhet är en

viktig del i Arboga kommuns varumärke och kan påverka en rad olika områden så som exempelvis priserna i ett bostadsområde eller att en kommun som upplevs som trygg och välmående, lockar till inflyttning och exploatering av nya företag.

Antal anmälda våldsbrott per 1000 invånare är oförändrat i Arboga sedan förgående mätning och ligger på ungefär samman nivå som rikssnittet.

Att ha möjlighet att röra sig fritt i offentliga miljöer exempelvis på torg och i parker, är en förutsättning för att kunna ta del av samhällsaktiviteter och upprätthålla sociala kontaktnät. Arboga erbjuder ett rikt föreningsliv med en mångfald av aktiviteter och verksamheter för alla åldrar. Mötesplatser är viktiga för den upplevda tryggheten. Att få möjlighet att mötas och lära känna varandra skapar förståelse både över generationsgränser och mellan olika befolkningsgrupper. Arbetet måste vara långsiktigt.

Strategin för ett tryggare Arboga är att samverka med andra trygghetsskapande aktörer. Tillsammans inom Förebyggande rådet deltar kommunens olika förvaltningar, bolag, säkerhetssamordnare, polis och handelsförening för att ta ett helhetsgrepp om trygghetsfrågor.

Den lokala polisen är en viktig aktör i det trygghets-
skapande och brottsförebyggande arbetet.

Den pågående pandemin har påverkat delar av säker-
hetsarbetet. Det trygghetskapande och brottsförebyg-
gande arbetet har prioriterats högt och har löpt på
kontinuerligt enligt plan.

Så jobbade Polisen och kommunens med medborgar-
löftet 2021 för att öka tryggheten för invånarna och
förebygga brott. För att minska problem med otrygghet
och brottslighet på utsatta platser i centrummiljön
ökade Polisen den polisiära närvaron. I centrala Arboga
genomfördes också trygghetsvandring och medborgar-
dialog. För att motverka osund konkurrens har säker-
hetsutbildningar anordnats för näringslivet i syfte att
ge stöd och råd kring brottsförebyggande arbete. För
att utveckla det förebyggande arbetet gemensamt och
tillsammans med motorburen ungdom så har bland
annat nattvandrare, fältassistenter och polis ökat sin
närvaro på platser där motorburen ungdoms samlas
och tillsammans med ungdomarna anordnat aktivite-
ter. Fortsatt gemensamt förebyggande arbete mot klot-
ter, detta med fortsatt gott resultat.

Säkerhetssamordnaren i samverkan med Polisen har
genomfört en utbildning och övning kring väpnat våld
i skolmiljö på skolan för att öka medvetenheten inom
området och den mentala förberedelsen för att liknande
händelser kan ske även i Arbogas skola.

Att känna sig trygg och uppleva studiero är avgörande
för hur eleverna kommer att lyckas nå målen för sin
utbildning. Alla som arbetar i skolan ska bidra till att
skolan präglas av solidaritet mellan människor, aktivt
motverka diskriminering och kränkande behandling av
individer eller grupper, visa respekt för den enskilda
individens och i det vardagliga arbetet utgå från ett
demokratiskt förhållningssätt.

Fritidsmöjligheter, turism och handel

Den pågående pandemin har påverkat möjligheten att
genomföra en rad fritids-, kultur- och idrottsaktiviteter
och verksamheter fått ställa om sitt arbetssätt och tänka
nytt. En tydlig förskjutning från att lyfta evenemang till
att lyfta aktiviteter i Arboga har skett under året. Me-
deltidsdagarna arrangerades i augusti men anpassad
till rådande restriktioner.

Fokus har varit att locka folk till staden för att lyfta
lokala näringslivet. Sedan november 2020 är turistby-
rån tillfälligt stängd men alla aktivitetstips finns publi-
cerade på hemsidan och i sociala medier. Under som-
maren har turistbyrån haft öppet med många besökare.

Etableringsuppdraget

Projekt "Vägar Framåt", som är en kommungemensam
satsning, startade i år och pågår till och med 2022. Syf-
tet med projektet är att minska ojämlikhet i utbildning
och hälsa, förbättra den psykiska hälsan, öka jämställd-
heten i stödinsatser, stötta det livslånga lärandet och
arbeta tydligt med folkhälsa som en del i motivations-

arbetet. Projektet är riktat mot ungdomar mellan 16 och
29 år.

Inom försörjningsstöd genomförs ett fortsatt utveck-
lingsarbete med koppling till digitalt stöd och en ut-
veckling av samverkan med Arbetsmarknadsverksam-
heten. Under året har samverkan alltmer organiserats i
enlighet med kommande organisation och det nya
verksamhetsområdet. Sammantaget har det pågående
arbetet redovisat minskningar av utbetalning av för-
sörjningsstöd räknat i antal hushåll.

För att utvärdera etableringsuppdraget så mäts andelen
i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat
arbeta eller studera efter 90 dagar. Mellan åren 2020
och 2021 minskade andelen som lämnat etable-
ringsuppdraget markant med 10 procent. Även i Riket
minskade andelen med samma nivå. I senaste mätning-
en ligger Arboga och riket kvar på ungefär samma
nivåer.

Tillgång till bredbandsuppkoppling

Genom den digitala verksamhetsutvecklingen skapas
möjligheter för ökad bredbandsuppkoppling som ger
möjlighet för effektiva och inkluderande lösningar.
Arboga kommunalteknik AB samförsläger med Mäla-
renergi när de säkrar upp elförsörjningen i kommunens
landbygd. Tillgång till bredband mäts i andel av om-
rådets hushåll som har tillgång till bredband om minst
100 megabit per sekund. Vid sista mätningen hade 76,9
procent av hushållen tillgång, en ökning med 0,6 pro-
centenheter.

Viktiga händelser

- Medborgardialoger och trygghetsvandringar i centrummiljön
- Fokusgrupp upprättad för att arbeta förebyg-
gande med motorburen ungdom.
- Stängda idrottshallar och badhus och inställa
arrangemang i början på året
- Digitala fritids- och kulturarrangemang och
aktiviteter har anordnats "tänk om, tänk nytt"
- Projekt "Vägar Framåt" en kommungemensam
satsning riktat mot ungdomar
- Samverkan mellan Köping, Arboga och
Kungsör, kommunernas arbetsmarknads-
verksamheterna erbjuder deltagare plats i
varandras olika verksamheter

Framtid

Upprätta digital möjlighet för medborgare att rappor-
tera otrygga platser, otrygga händelser och skadegö-
relse via kommunens hemsida. Fortsatt lägesbildsar-
bete mellan kommunen och polisen för att skapa stra-
teger och inriktningar på strategisk och operativ nivå.
Nytt medborgarlöfte med tillhörande handlingsplaner
upprättade och undertecknade av kommunstyrelsens
ordförande och lokalpolis områdeschefen.

Arboga fortsätter att ha ett aktivt och starkt föreningsliv. Här blandas idrott med kultur och föreningar. Genom att hitta vägar att utveckla och stötta varandra erbjuds fler möjligheter till utveckling och inspiration. Föreningar kan komma att behöva stöd i att komma i gång med sina verksamheter igen efter coronapandemin.

Arboga kommun växlar upp sitt stöd för arbete och vuxenutbildning genom att skapa ett nytt verksam-

hetsområde, arbete och vuxenutbildning, som ska se till att fler invånare blir självförsörjande i arbete eller utbildning.

Arboga Kommunalteknik fortsätter att möjliggöra anslutningar till bredbandsuppkoppling för fastigheter i kommunens landsbygd. Genom att fortsätta den digitala verksamhetsutvecklingen skapas möjligheter för effektiva och innovativa lösningar.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde	Trend
2:1 Upplevd trygghet	48	50	50	50	-	
2:2 Anmälda våldsbrott	8,5	7,5	8,6	8,7	8	↘
2:3 Fritidsmöjligheter	7,3	7,0	7,0	7,0	-	
2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera %	28%	44%	33%	31%	50%	↘
2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling %	69,7%	74,1%	76,3%	76,9%	80%	↗

2:1 Upplevd trygghet

Trygghetsindex i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Ingen mätning 2020 eller 2021, utfallet avser 2019.

2:2 Anmälda våldsbrott

Antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare (treårsmedelvärde). SKR:s öppna jämförelser "Trygghet och säkerhet, årligen.

2:3 Fritidsmöjligheter

Fråga A6:2 i SCB:s medborgarundersökning, vartannat år. Ingen mätning 2020 eller 2021, utfallet avser 2019.

2:4 Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera

Andelen i procent som lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), SCB, årligen.

2:5 Tillgång till bredbandsuppkoppling

Andelen av områdets hushåll (andel %) som har tillgång till bredband 100 megabit per sekund, Post- och telestyrelsen, bredbandskartläggning, årligen.

Mål 3. Arboga är klimatsmart

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Miljön ska skyddas vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Naturfrämmande ämnen ska inte förekomma i miljön och den biologiska mångfalden ska bevaras. Användningen av energi och material begränsas.

Nuläge

Arboga kommuns arbete med klimatsmarta lösningar innebär bland annat att minska utsläpp som kan skada miljön och att skapa en effektiv användning av energi och naturresurser. Arbogas miljö- och hållbarhetsarbete följs upp genom Ranking Sveriges miljöbästa kommun och energianvändningen i kommunens fastigheter.

Arboga kommun hamnar på plats 90 av 290 i årets kommunranking. Länsplaceringen är 4 av 10 i Västmanland. Rankingens baseras på Aktuell Hållbarhets egen kommunenkät samt på aktuella data bland annat statistik från Naturvårdsverket, Vattenmyndigheten, SCB, Kolada och Avfall Sverige. Även i år ingår nyckeltal kopplad till klimatdata.

Arbetsmarknadsverksamheten elektronikdemontering är sedan tidigare miljöcertifierade enligt ISO 14 001. Verksamheten syftar till att på ett miljömässigt och säkert sätt, demontera kasserade elektroniska och elektriska produkter. Många verksamheter arbetar vidare med hållbar utveckling i olika grad. De källsorterar och komposterar, återvinner och återbrukar. Vid byte av ljusarmaturer i verksamhetsfastigheter sätts alltid lå-

genergiprodukter upp och miljövänliga alternativ eftersöks alltid vid inköp. Fritidsbankens verksamhet arbetar med fokus på smart återbruk och att minska sopberget. Pandemin har medfört minskat resande till och från möte och utbildningar.

Arboga kommun lyfts fram som ett gott exempel i Livsmedelsverkets kartläggning av kommunala måltidsverksamheter i skola, förskola och äldreomsorg för sina mål inom miljömässig hållbarhet för måltidsverksamheten.

I grundskolans uppdrag ingår bland annat att genom ett miljöperspektiv ge elever möjligheter både att ta ansvar för den miljö de själva direkt kan påverka till övergripande och globala miljöfrågor. Alla förskolor har arbetat fram sin egen vision och på många förskolor är visionen kopplad till ett hållbart arbetssätt. Inom grundskolan och gymnasiet diskuteras ett bra förhållningssätt för en god miljö och i de yngre årskurserna ordnar skolorna speciella skräpplockarveckor.

Vid projektering och nybyggnation av verksamhetslokaler ställs krav för att uppnå möjlighet till certifiering enligt miljöbyggnadskrav.

Solpaneler finns på nyproduktioner och installationsmaterial väljs enligt Sunda Hus.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde	Trend
3.1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter			14,12	20,19	13,98	
3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun	119	153	61	90	<101	↗

3.1 Energianvändning i kommunens verksamhetsfastigheter

Energiförbrukningen i kommunens verksamhetsfastigheter ska minska med 1 procent årligen, användningen uttrycks i procent. Egen mätning årligen. Föregående årsutfall av energianvändningen i kommunens verksamhetsfastigheter blir underlag för beräkning av målvärdet för år 2021. Utfallet avser 2020.

Underhåll av exempelvis utemiljö, utförs i kommunal regi under garantitiden för att minska resor från ej lokala entreprenörer. Fastigheterna värms med fjärrvärme, som till stor del utgörs av spillvärme och biobränsle. Systemtekniska lösningar i fastigheterna med fokus på låg energiförbrukning.

Viktiga händelser

- Arboga kommun i topp i Livsmedelsverkets kartläggning av kommunala måltidsverksamheter
- Satsning ska göra Arbogas förskolor mer kemikaliesmarta
- Digitala möten och utbildning är miljövänligt
- Vid projektering och nybyggnation av verksamhetslokaler ställs krav för att säkerställa nivån Silver för Miljöbyggnad

Framtid

Att fortsätta arbetet med att skydda miljön vilket bland annat innebär att utsläpp inte ska skada människor och att det naturliga kretsloppet ska värnas. Användningen av energi och material ska begränsas.

Arboga deltar i fortsättningen av projektet fossilfria och effektiva kommunala transporter – Fossilfritt 2030.

3:2 Ranking Sveriges miljöbästa kommun

Indexvärde, Aktuell Hållbarhet ranking av Sveriges miljöbästa kommun, årligen.

Placering år för år

Inspirerande lärande och arbete

Arbogas skolor är trygga och har kunskapsfokus som inspirerar till nyfikenhet och lust att lära. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Utbildningsverksamheten håller hög kvalitet och samarbetet med näringslivet utvecklas ständigt. Det ger goda kunskaper och bra förutsättningar för högre studier eller arbete efter avslutad utbildning.

Arboga uppmuntrar till företagande och entreprenörskap som bidrar till att näringslivet växer. Etableringsområden och god tillgång till arbetskraft skapar förutsättningar för nya branscher och företag. Arbogas infrastruktur utvecklas med fokus på kollektivtrafik och bra pendlingsmöjligheter.

Tillsammans med civilsamhället och det lokala näringslivet finns goda förutsättningar för integration.

Mål och mätningar

Mål 4. I Arboga finns goda möjligheter till utbildning

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Vårt samhälle står i ständig förändring och utifrån dess framtida behov av kompetenser så behöver perspektivet vara ett livslångt lärande. Efter grundskolan finns möjligheter att läsa allt från gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning till universitetsstudier på distans.

Nuläge

Goda möjligheter till utbildning bidrar till det livslånga lärandet och ger alla goda förutsättningar för ett gott liv. I varje skede av livet bör det finnas utbildnings- och lärandemöjligheter som är anpassade till individens behov, bakgrund och kompetens. Det finns i Arboga goda möjligheter till utbildning på olika nivåer, från förskola till vuxenutbildning inklusive flera yrkeshögskoleutbildningar. Det finns även möjlighet till högskolestudier på distans.

I medborgarundersökningen 2021 mäts upplevda utbildningsmöjligheter. 75 procent anser att det är goda eller mycket goda möjligheter att kunna bo kvar i Arboga samtligt som man genomför eftergymnasiala studier som till exempel högskola, universitet eller yrkeshögskola. Samma mätning för riket är 78 procent. Arboga kommun erbjuder många yrkesutbildningar och samarbetar med Köping och Kungsör. Arboga har dessutom bra kommunikation till närliggande städer vilket kan medföra att det är möjligt att bo kvar och studera på annan ort.

Under 2021 har pandemin påverkat hela verksamheten, från förskola till vuxenutbildningen. Hög frånvaro i förskolan och grundskolan och införda åtgärder för att minska trängsel. Gymnasieskolan och vuxenutbildningen har bedrivits som full eller partiell distansundervisning, vilket påverkat verksamheten på flera sätt. En effekt är att det påskyndat utvecklingen med distans och webbaserade läromedel.

Förskolorna har lokaler som är anpassade för förskoleverksamhet. Det möjliggör att bedriva en utbildning av hög kvalitet där barnen får lära och utvecklas tillsammans med andra i en trygg, rolig och lärorik miljö. I september startade bygget för Regnbågens nya förskola, som idag är inrymd i moduler. Förskolan får moderna lokaler och en härlig utemiljö när den nu byggs i en del av Hällbacken. Förskolan har en hög andel utbildade heltidsarbetande förskollärare som driver det systematiska kvalitetsarbetet på förskolorna. En analys och bedömning utifrån Skolinspektionens kriterier för en framgångsrik förskola visar att måluppfyllelsen för läsåret 20/21 var hög.

Utveckling av kvalitet på undervisningen pågår i grundskolan för att förbättra resultaten, genom bland annat tillgängligt och kooperativt lärande. I ett kooperativt lärande har man fokus på samarbete genom gemensamt stöd och hjälp till varandra, exempelvis genom samtal i små grupper. Samtliga grundskolor deltar även i ett treårigt praktiktäna forskningsprogram i samarbete med IFOUS (Innovation, Forskning och Utveckling i Skola och förskola), Göteborgs universitet samt fyra andra skolhuvudmän i Sverige. Programmet har fokus på att utveckla undervisning utifrån forskning och beprövad erfarenhet. Glädjande är att 89 procent av grundskolans elever i årskurs nio har behörighet till ett nationellt program. Resultaten i grundskolans årskurs nio har ökat från föregående år. Ett ökat meritvärde visar att flera av våra elever når de högre betygen. Resultaten visar att Arboga ligger strax över riksgenomsnittet på behörighet till gymnasiets yrkesprogram 2021.

Inom gymnasieskolan har vi fortsatt god måluppfyllelse. Andelen elever på gymnasiet med examensbevis inom 3 år är 88 procent. Förra läsåret var det 93,5 procent.

Inom vuxenutbildningen läggs stort fokus på individen. Vid individuell planering ges elever möjlighet till ett upplägg av sina studier som möjliggör att kombinera annat arbete och studier. Vuxenutbildningen har bedrivit ett stort antal kurser med många inskrivna elever.

Biblioteket spelar stor roll för att förverkliga medborgarnas möjligheter till livslångt lärande. Enligt lagen ska biblioteket främja litteraturens ställning och intresset för bildning, utbildning och forskning. Kommunens distansstuderande får genom biblioteket tillgång till universitets- och högskolebibliotekens samlade bestånd av litteratur. Även studerande vid Arbogas egna skolor, till exempel vuxenstuderande, lånar medier och använder biblioteket som studieplats. Bibliotekets roll som kunskapsspridare av ny teknik betonas alltmer, då risken för att många människor hamnar utanför de digitaliserade samhällstjänsterna uppmärksammas.

Bibliotekets IT-verkstäder och bokcirklar på lätt svenska har på grund av pandemin till stor del ställts in och verksamhet riktad mot kvinnor med annat modersmål har ibland ställts om till utomhusverksamhet.

Kulturskolan bidrar också till måluppfyllelse via estetiska läroprocesser och kunskap via skapande verksamhet. Samverkan med grundskolan årskurs två är en av de beprövade vägarna.

Studieförbunden är en stor mötesplats för livslångt lärande, bildning och kultur.

Viktiga händelser

- Pandemin har påverkat hela verksamheten från förskolan till vuxenutbildningen
- Efterlängtat byggstart för Regnbågens nya förskola
- Organisationsöversyn gällande den framtida skolorganisationen, en uppdatering av grundskola och särskola, har inletts
- Satsning på kooperativt lärande för att göra undervisningen ännu mer tillgänglig för alla elever

- Grundskolan deltar i ett praktiktäna forskningsprogram kring utveckling av undervisning
- Friskola i Medåker bedrivs från och med läsårsstarten 21/22
- Arboga har fått flera nya yrkeshögskoleutbildningar inom teknik och vård och omsorg

Framtid

Ett livslångt lärande för alla människor och att säkra kompetensförsörjningen är ett högt prioriterat mål i Arboga och i Sverige. Det är viktigt för näringslivet i kommunen med en bred kompetenstillgång och som en tillväxtmotor för hela regionen. Arbetslivet som eleverna kommer att möta förutsätter såväl flexibilitet inför omställning som behov av ett livslångt lärande.

Personalens kompetens är den viktigaste faktorn för en förskola med god kvalitet. I och med revideringen av förskolans läroplan (Lpfö18) förtydligades förskollärarnas pedagogiska ansvar för utbildningen. Alla förskollärare i kommunen kommer att utbildas i "Att leda utan att vara chef", med start vårterminen 2022.

Grundskolorna eftersträvar stadiindelning. På grund av bristande lokaler kan inte stadiindelningen verkställas de närmaste åren. Organisationsöversyn gällande den framtida skolorganisationen har inletts, uppdatering av grundskola och särskola, för att säkerställa ändamålsenliga och bra lokaler för verksamheten. Två skolor, Gäddgårdsskolan och Nybyholmsskolan har hög andel nyanlända. Med hjälp av statlig satsning och tillsättning av fyra förstelärare kommer de aktuella skolorna att utveckla pedagogerna extra mycket för att öka måluppfyllelsen för alla elever.

Sista året minskade andelen med examensbevis inom 3 år på gymnasiet. Ingen tydlig trend kan utläsas. Inom vuxenutbildningen har distansundervisningen fungerat väldigt bra, och verksamheten avser att utveckla den utbildningsformen mer. Fortsatt samverkan mellan olika aktörer för att förverkliga möjligheten till livslångt lärande ger goda möjligheter för att uppnå kommunfullmäktiges mål.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde	Trend
4:1 Utbildningsmöjligheter	66	64	64	64	-	
4:2 Andel med examensbevis inom 3 år gymnasiet.	94%	86%	94%	88%	94%	↘

4:1 Utbildningsmöjligheter

Betygsindex om hur medborgarna upplever tillgången till utbildningsmöjligheter, fråga A2:1-2 i medborgarundersökningen, vartannat år. Ingen mätning 2020 eller 2021, utfallet avser år 2019.

4:2 Andel med examensbevis inom 3 år gymnasiet.

Antalet elever inskrivna vid mätningstillfället på gymnasiet i kommunal regi med examen inom 3 år, årlig egen mätning. Ny mätning 2021, historiska utfall är uppdaterade.

Mål 5. I Arboga finns goda möjligheter till arbete

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att få fler Arbogabor i arbete är inte bara viktigt för att kunna finansiera välfärden, det är också viktigt för individen. Arbogas geografiska läge tillsammans med lättillgänglig och flexibel pendling till andra orter utvidgar arbetsmarknaden för boende i Arboga och ger bättre möjligheter till jobb. Ett gott näringslivsklimat utgör en viktig utvecklingsfaktor för kommuner och regioner. Förutsättningar för och möjligheter att starta och driva företag har betydelse för tillväxt och sysselsättning.

Nuläge

En väl fungerande arbetsmarknad får människor och företag att växa. Bra arbetsmöjligheter lägger grunden för tillväxt och välfärd. För att se om det finns goda möjligheter till arbete i Arboga analyseras arbetsmarknadsstatistik och pendlingsmöjligheter med buss och tåg.

Arbetslöshet

Den pågående pandemin tillsammans med Arbetsförmedlingens förändringar och minskningar har påverkat arbetslösheten men också kommunens verksamheter. Arbetslösheten har minskat i förhållande till i fjol i december. Kommunen ligger över rikssnittet i samtliga tre grupper. I december var 537 Arbogabor arbetslösa. Detta motsvarar 8,2 procent och kommunen ligger 1,0 procentenheter över rikssnittet. Arbetslösheten bland unga i Arboga är lägst i Västmanland men högre än rikssnittet. Ungdomsarbetslösheten i december är 10,2 procent vilket är 1,5 procentenheter högre än rikssnittet. Arbetslösheten för utrikesfödda är 22,1 procent vilket är 7,5 procentenheter över rikssnittet.

Näringslivet hårt utsatt

Pandemin drabbade hela världen i mars 2020 och Arbogaföretag har påverkats stort som smått. Uteblivna bokningar, bortfall i intäkter, problem med leveranser har lett till enorma problem. Besöksnäring och restaurangbranschen är extra drabbade. Många insatser har genomförts på nationell nivå.

Lokalt företagsklimat

Arboga kommun arbetar tillsammans med de företagsstöd och olika övriga aktörer som finns för att underlätta för företagandet i kommunen. Fokus är hög tillgänglighet, gott bemötande och korta ledtider. Kommunen har nära dialog med företagen och kunskap om de enskilda företagen och branscherna i kommunen i dag vad gäller verksamhet, kompetensförsörjning, planer och behov inför framtiden. Arboga arbetar i samarbete med Köping och Kungsör enligt den gemensamma näringslivsstrategin med utgångspunkt i attraktivitet och kompetens. Genom ett aktivt etableringsarbete och bra planförutsätt-

ningar verka för ett differentierat näringsliv som står emot konjunktursvängningar och en tillväxt av arbetstillfällena som matchar befolkningsutvecklingen.

Arboga kommun fortsätter att ligga stabilt runt 3,5 i Svenskt Näringslivs enkät av företagsklimatet. Trots en sänkning på 0,03 ökar betyget inom några prioriterade områden. Största tappet med 0,3 är inom skolans kontakt med företag. Kontakter med företagen har begränsats på grund av rådande pandemin. Största ökning med 0,3 är inom företagets engagemang. Arboga kommun har fortsatt tredje bästa företagsklimatet i Västmanland. Rikssnittet i Sverige är 3,43. Det lokala företagsklimatet når nästan målvärdet.

Morgonsoffor har genomförts digital och är ett bra sätt att visa upp Arbogas näringsliv under olika teman såsom kommunens arbete, landsbygd, aktiviteter, ekonomi, med flera.

Kollektivtrafik

En bra och utökad kollektivtrafik är viktigt för kompetensförsörjningen i Arboga kommun och för att näringslivet i kommunen ska fortsätta att utvecklas.

Kollektivtrafiken och andelen pendlare har fortsatt påverkats av den rådande covid-19-pandemin.

Fler tåg trafikerar Arboga från december. Det blir fler avgångar mellan Arboga och Stockholm och mellan Örebro och Arboga på vardagar

Arboga kommun ligger i en växande pendlingsregion där Europavägarna E18 och E20, samt järnvägarna Mäljarbanan och Svealandsbanan, strålar samman. Dessa är klassade som riksintresse för kommunikation och viktiga för den kommunala tillväxten. Dessa möjliggör pendling till större angränsande städer som Örebro, Västerås, Eskilstuna och även mindre städer som Köping och Kungsör, det finns även goda pendlingsmöjligheter mellan Arboga och Stockholm. De senaste årens trend för Arboga med ett ökat resande med kollektivtrafik har nu planat ut och minskat.

Nöjdheten med kollektivtrafiken, vid senaste mätningen 2019 visade på att nöjdheten minskat något. Arboga kommun deltar i samverkansmöten med den regionala kollektivtrafikmyndigheten i Västmanland. Ny zonstruktur och biljetflora är beslutad för den regionala kollektivtrafiken och gäller från 1 januari 2022. Arboga kommun kommer bli en egen zon från att tidigare ha tillhört en gemensam zon tillsammans med Köping och Kungsörs kommuner.

Viktiga händelser

- Handelsplats Arboga Sätra expanderar
- Digitala morgonsoffor
- Nyhetsbrev med information om insatser i samband med covid-19
- Utvecklar näringslivsstrategin
- Fler tåg trafikerar Arboga från den 12 december

Framtiden

Faktorer som påverkar arbetslösheten är kommunens möjligheter att erbjuda bostäder, förskoleplatser, studier och yrkesinriktade utbildningar, samverkan med det lokala näringslivet och goda möjligheter till in- och utpendling i kommunen bidrar också.

Genom att fortsätta samverkan och arbeta med mötesplatser mellan kommun och företag, genomföra regelbundna företagsbesök och fortsätta samarbetet i Västra Mälardalen med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), "Förenkla helt enkelt" finns goda möjligheter att påverka arbetslösheten i kommunen.

Arboga fortsätter med stödet till näringslivet genom att samla information från Arbogas olika företagareföreningar och Arbetsförmedlingen för att skapa ett nuläge för industri och handel.

Med utgångspunkt i Företagsklimat utveckla en strategi för att öka antalet etableringar. Marknadsföra framtida etableringsområden och arbeta med proaktiv marknadsföring.

Även om kollektivtrafikens användning har minskat något under pandemin så bedöms den långsiktigt vara av stor vikt för Arbogas framtidsutsikter. För att behålla och locka nya invånare och företag till kommunen är ett välutvecklat och hållbart transportnät en avgörande förutsättning. Förbättrade möjligheter för pendling både inom den befintliga arbetsmarknadsregionen och till angränsande regioner bidrar till en större arbetsmarknad. Arboga kommun kommer fortsatt i enlighet med den gällande översiktsplanen att fokusera på bostäder och verksamheter i lägen där det finns goda kommunikationer. Som ett komplement till detta bedöms även utbyggnad av gång- och cykelvägar behövas för framtiden.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde	Trend
5:1 Arbetslöshet %	8,2%	9,2%	10,0%	8,2%	11%	↘
5:2 Lokalt företagsklimat	3,4	3,5	3,6	3,5	3,6	↗
5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik	5,1	4,9	4,9	4,9	-	

5:1 Arbetslöshet

Antalet arbetslösa och i program med aktivitetsstöd i relation till arbetskraften (andel %) i december, statistik från Arbetsförmedlingen, årligen.

5:2 Lokalt företagsklimat

Sammanfattande betyget för Arboga kommun avseende näringslivsklimatet, Svenskt Näringsliv "Lokalt företagsklimat", årligen.

5:3 Nöjdhet med utbud av kollektivtrafik

Nöjd Region Index i SCB:s medborgarundersökning, index mäts på en skala 1-10. Med kollektivtrafik menas lokal och regional trafik med buss, spårvagn, tåg och båt/färja, vartannat år. Ingen mätning 2020 eller 2021, utfallet avser år 2019.

Inspirerande organisation

Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare där medarbetarna utvecklas, tar stort eget ansvar och där egna initiativ uppmuntras. Arbetsmiljön är god och hälsofrämjande. Ambitionen är att erbjuda alla den sysselsättningsgrad de önskar. Medarbetare som trivs och mår bra är en förutsättning för en inspirerande organisation.

Kommunens organisation är effektiv, tillgänglig och tydlig för medarbetare, medborgare och företagare. Ett gott bemötande ger god service och inbjuder till dialog. Den fortsatta digitaliseringen av kommunens verksamheter bidrar till hög service och kvalitet på tjänsterna. Genom fördjupad samverkan i Västra Mälardalen, inom Region Västmanland och nationellt skapas bättre förutsättningar för alla.

Kommunen har en god ekonomisk hushållning. Det innebär att ekonomin är i balans, såväl på kort som lång sikt och att kommunens resurser alltid används på bästa sätt.

Mål och mätningar

Mål 6. Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare

Bedömning: Delvis uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund.

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

Att kunna attrahera rätt medarbetare är en av de viktigaste frågorna för arbetsgivare idag. Det är inte bara lön och förmåner som gör att anställda trivs och gör ett bra arbete. Att kunna erbjuda en kultur med tydliga värderingar, en bra arbetsmiljö och möjlighet till utveckling är faktorer som också påverkar.

Nuläge

Att vara en attraktiv arbetsgivare i Arboga kommun innebär bland annat att medarbetarna upplever arbetsglädje, inflytande och delaktighet, motivation och meningsfullhet samt en hög frisknärvaro. Kommunen arbetar aktivt för att främja medarbetarnas hälsa.

För att se om Arboga kommun är en attraktiv arbetsgivare analyseras svaren i medarbetarenkätens områden för nöjdhet med inflytandet och hållbart medarbetarengagemang (HME). Enkäten innehåller frågor om motivation, ledarskap och styrning. Resultatet för kommunens index inom medarbetarengagemang blev 83 och är ett något förbättrat index jämfört med tidigare mätning. Medarbetarundersökningen visar att medarbetarna bland annat upplever sig ha ett meningsfullt arbete där de lär sig nytt och utvecklas och att de har chefer som ger förutsättningar för att ta ansvar och som visar uppskattning för medarbetarnas arbetsinsatser.

Alla verksamheter följer kommunens årsplanering för systematiskt arbetsmiljöarbete, SAM-hjul. Chefer och medarbetare arbetar gemensamt med att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten på ett sådant sätt att minska eller ta bort risker, förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet och att en tillfredsställande arbetsmiljö uppnås.

Kommunens värdegrund PUMI, professionalism, uthållighet, mod och innovation är vägledande för arbetet.

Den pågående coronapandemin har under året påverkat alla medarbetare i olika grad. Många verksamheter har fått ställa om och intensifiera arbetet kring att säkra samhällsviktiga verksamheter kopplat till den pågående pandemin. Genom kommunikativa insatser, omställning på arbetsplatser och hemarbete för det medarbetare och arbetsplatser där det varit möjligt har smittspridningen av pandemin förebyggts och det har skapats förståelse och förtroende för hur kommunen hanterar situationen. En viktig del i detta arbete är att medarbetare ska känna att deras agerande gör skillnad.

Viktiga händelser

- Ny arbetsmiljö- och hälsopolitik och reviderade riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljöarbete
- Nytt samverkansavtal med fackliga organisationer startade i november
- Ställt om och intensifierat arbetet kring att säkra samhällsviktiga verksamheter kopplat till den pågående pandemin
- Förebyggt smittspridning av pandemin genom omställning på arbetsplatser och hemarbete för det medarbetare och arbetsplatser där det varit möjligt
- Medarbetarinformation om kommunens arbete med coronapandemin

Framtid

Att trygga den framtida kompetensförsörjningen för kommunens verksamheter.

Fortsätta utveckla kärnuppdraget i respektive verksamhet.

Fortsätta utveckla ett hållbart medarbetarengagemang genom bra strukturer för arbetsplatsträffar, medarbetar- och lönesamtal.

Att kunna erbjuda den sysselsättningsgrad som medarbetarna önskar, ge goda möjligheter till fortbildning, friskvård och ett gott ledarskap.

Arbeta vidare med förebyggande och hälsofrämjande insatser för att förhindra och minska sjukfrånvaron.

Uttag av friskvårdstimme ersätt med friskvårdsbidrag från 1 januari 2022. Att följa upp påverkan av pandemin hos våra medarbetare och verksamheter och genomföra hälsofrämjande insatser blir ett viktigt fokusområde.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde	Trend
6:1 Hållbart medarbetarengagemang	84	82	80	83	84	

6:1 Hållbart medarbetarengagemang

Totalindex för Hållbart medarbetarengagemang (HME) är en sammanvägning av tre delområden,

motivation, ledarskap och styrning. Nationell jämförelse SKR, varje år.

Mål 7. Arboga kommun har god ekonomisk hushållning

Bedömning: Uppfyllt

Adressering av målet: Kommunstyrelsen, samtliga nämnder, kommunala bolag och förbund

Samordningsansvar: Kommunstyrelsen

I begreppet "God ekonomisk hushållning" så är det två perspektiv, finansiellt- och verksamhetsperspektiv. Verksamhetsperspektivet att kommunens verksamhet ska vara ändamålsenligt och effektivt redovisas under mål 1 – 6. Under mål 7 redovisas det finansiella perspektivet. Grunden för hur kommunen hanterar sin ekonomi är sund hushållning med de resurser som förvaltas på medborgarnas uppdrag.

Nuläge

De finansiella målen betonar att ekonomin är en restriktion för verksamhetens omfattning. Mål och riktlinjer för verksamheten visar hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen, det vill säga koppling mellan ekonomi och verksamhet.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen.

Kommunfullmäktige beslutade under år 2013 att målet "Arboga kommun har en god ekonomisk hushållning" och de nedanstående måtten ska gälla som riktlinjer för god ekonomisk hushållning.

Resultatet för år 2021 uppgick till 29,9 miljoner kronor vilket motsvarar 3,3 procent av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning.

Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser, uppgår på balansdagen 2021-12-31 till 33,8 procent.

Viktiga händelser

Arbetet under året har utöver ekonomiprocessens grunduppdrag fortsatt fokusera på ett förbättrat stöd till våra chefer, tydliggöra och effektivisera ekonomiprocessen samt ha en kontinuerlig uppföljning.

Aktiviteter har bland annat varit att granska momsåtersökningen för år 2020, riktlinjer för internprissättning, prismodell för kostverksamheten, översyn av befintliga stiftelser i syfte att förenkla och eventuellt avsluta, särskilda placeringsriktlinjer för stiftelser och påbörjat placering av likvida medel samt genomfört upphandling av ett beslutsstödsystem med följande implementering. Sedan har det även genomförts en översyn av avskrivningstider, förberett och genomfört koncernombildning, utredning av barn- och utbildningsnämndens ekonomiska förutsättningar, utveckling av dokumentet Årsredovisning, genomfört en budgetprocess som innebar beslut om Strategisk och ekonomisk plan 2022-2024 i kommunfullmäktige under augusti med en revidering november, påbörjat flytt av anläggningsansvar från fritid och kultur till bolagen, nulägesanalys

avseende 2020 års räkenskaper, förtydligat information på nya intranätet Insidan, påbörjat revidering av kommunens styrmodell inför nästa mandatperiod samt sett över kommunens arbete med inköp och upphandling.

Framtid

Arboga kommun står nu inför en situation där två saker behöver ske samtidigt. För det första behövs åtgärder för att kortsiktigt klara covid-19 och för det andra krävs insatser för att bygga långsiktig ekonomisk hållbarhet.

Arboga befinner sig i en situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020 - 2021 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen som pågår fortsätter de kommande åren. Utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna, och det behövs ett ökat fokus på effektivisering och omprioriteringar. Det är viktigt med prognoser av befolkningen. Även om prognosen framåt är oförändrad totalbefolkning så sker det

tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

En god ekonomisk hushållning ställer krav på att kommunen har en långsiktighet i sin planering. Det kräver till exempel en analys av verksamhetsförändringar på grund av den demografiska utvecklingen och se koncernen i sin helhet. Det kommer finnas behov av årliga effektiviseringar eller omprioriteringar. De kommuner som har starkast finansiella handlingsutrymme har goda förutsättningar att anpassa sig till framtiden utan skatthöjningar och alltför omfattande neddragningar i verksamheten.

I likhet med kommunsektorn i övrigt finns ett stort behov av investeringar vilket innebär att det krävs ett större driftöverskott för att inte i hög grad behöva låna till investeringarna. Med nuvarande låga räntor innebär en ökad upplåning inte någon stor påverkan på resultatet men innebär en risk i det långa perspektivet då det finansiella handlingsutrymmet till kommande generationer kan komma att begränsas.

Mätningar	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Målvärde	Trend
7:1 Resultat	-1,1 %	1,7 %	6,0 %	3,3 %	1 %	
7:2 Soliditet	23,5%	25,4%	32,6 %	33,8 %	24,6 %	

7:1 Resultat

Resultatet före extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämnning. Egen mätning i samband med delårsrapport och bokslut, årligen. Åren 2018–2020 är omräknade då kommun från och med 2021 redovisar pensionerna enligt den så kallade blandmodellen.

7:2 Soliditet

Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper. Egen mätning i samband med delårsrapport och bokslut, årligen.

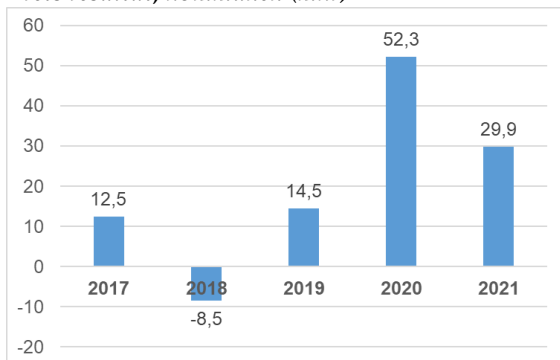
Resultat och ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av den kommunala koncernens och kommunens ekonomiska ställning. För att belysa detta redovisas nedan resultatutvecklingen, investeringar och dess finansiering samt finansiell stabilitet. Avsnittet avslutas med en jämförelse för att analysera var kommunen befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats de senaste tre åren i förhållande till övriga kommuner i Västmanland och till riket. Eftersom kommunen från och med 2021 redovisar pensioner enligt den så kallade blandmodell så har tidigare års utfall justerats för att få en jämförbarhet.

Resultatutveckling

Efter de extraordinära posterna kan årets resultat, förändring av eget kapital, utläsas. Det egna kapitalet är den del av tillgångarna som kommunen betalat med egna medel, det vill säga förmögenheten.

Årets resultat, kommunen (mkr)

Kommunens eget kapital ökade under 2021 med 29,9 miljoner kronor och uppgick på balansdagen till 725,0 miljoner kronor. När Arboga kommun övergick till fullfundsmodell för redovisning av pensionsåtaganden år 2010 reducerades det egna kapitalet motsvarande den tidigare ansvarsförbindelsen, vilken uppgick till 348 miljoner kronor inklusive särskild löneskatt. När nu kommunen år 2021 har återgått till blandmodell så har beloppet återförts till eget kapital.

Budgeterat överskott år 2021 var 8,8 miljoner kronor och således blev det en positiv avvikelse mot budget med 21,1 miljoner kronor.

Nämnderna/styrelsen redovisar för 2021 ett ekonomiskt överskott med 16,9 miljoner kronor (14,9 miljoner kronor år 2020). Mer om nämndernas resultat redovisas under avsnittet "Driftredovisning". Nämndernas/styrelsens redovisning i sin helhet sker enbart till respektive nämnd.

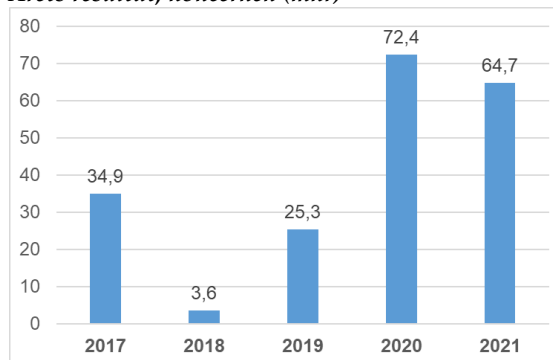
Intäkter och kostnader som inte kan hänföras till en specifik nämnd så som pensioner, lokalpott, lönepott, oförutsedda kostnader och finansnetto visar ett underskott jämfört med budget med 16,6 miljoner

kronor. Detta beror huvudsakligen på kostnader för fastigheten Tornet som inte var budgeterade samt att en ytterligare avsättning avseende sluttäckning av deponi på 20 miljoner kronor har genomförts efter en ny bedömning.

Skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning visar ett överskott jämfört med budget med 20,8 miljoner kronor. Detta beror på en positiv slutavräkning av skatteintäkterna beroende på att återhämtningen efter konjunkturnedgången gick fortare än vad tidigare prognoser från Sveriges Kommuner och Regioner visat.

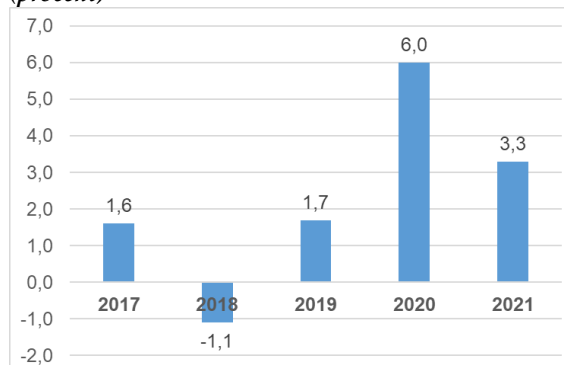
Det finns flera motiv till att årligen ha ekonomiskt överskott. Lagstiftningen med balanskravet är ett minimikrav på resultatet, men för att få en god ekonomisk hushållning förutsätts ett större sammantaget överskott. Ett överskott skapar handlingsfrihet och möjlighet till en mer långsiktig planering. En marginal krävs också för att klara oförutsedda påfrestningar, att inte inflationen ska urholka värdet av det egna kapitalet och framför allt för att finansiera investeringar.

Årets resultat, koncernen (mkr)

Koncernens resultat uppgick år 2021 till 64,7 miljoner kronor och det egna kapitalet uppgick på balansdagen till 861,8 miljoner kronor. Mer om de kommunala bolagen och kommunalförbunden finns att läsa under avsnittet "Ekonomisk redovisning".

Resultat före extraordinära poster i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (procent)

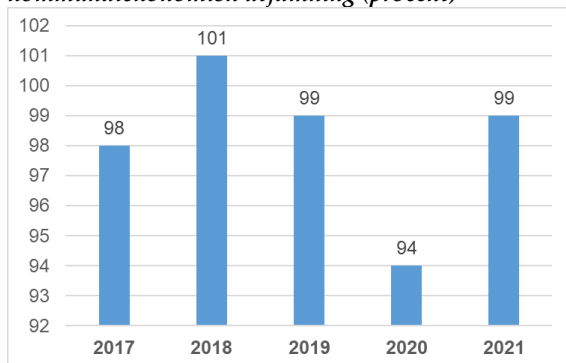

Resultatet före extraordinära poster redovisar de medel som blir över eller saknas när den löpande verksamheten är betald. Finansiella poster i form av skatteintäkter, kommunalekonomisk utjämning samt finansiella kostnader och intäkter tillkommer i detta resultat. Utfallet 2021 blev 3,3 procent. Vid höga investeringsnivåer krävs goda resultat för att kunna ha en hög självfinansieringsgrad av investeringar.

Verksamhetens nettokostnader visar hur stor del av kommunens löpande verksamhet som måste finansieras. De utgör skillnaden mellan kostnader (inklusive avskrivningar) och intäkter i kommunens driftverksamhet. En grundläggande förutsättning för att uppnå och vidmakthålla en god ekonomisk hushållning är att balansen mellan löpande intäkter och kostnader är god. Ett mått på denna balans är att sätta nettokostnaderna i relation till skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning. Redovisas en andel under 100 procent har kommunen en positiv balans mellan löpande kostnader och intäkter och kan bidra till självfinansiering av investeringar.

Verksamhetens nettokostnader exklusive jämförelsestörande poster uppgick till 907 miljoner kronor 2021 vilket är en ökning med 7,6 procent jämfört med 2020. Skatteintäkterna, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning ökade 4,8 procent mellan 2020 och 2021. Verksamhetens nettokostnadsandel uppgick till 99 procent, vilket är en försämring jämfört med 2020.

Nettokostnadernas andel av skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning (procent)

Finansnetto

Finansnettot består av skillnaden mellan finansiella intäkter och kostnader. Årets finansnetto var positivt och uppgick till 19,3 miljoner kronor, det var 2,8 miljoner bättre än budgeterat.

De finansiella intäkterna består av ränta på utlånade lån till fastighetsbolagen och Mälarenergi Elnät AB. Vidare borgensavgift från i huvudsak Kommunfastigheter i Arboga AB samt utdelningar från Kommuninvest, Sturestaden Fastighets AB, Mälarenergi Elnät AB och återbetalning av medlemsbidrag från Västra Mälardalens Myndighetsförbund. Vidare finns finansiella intäkter från försäljning av bostads-

rätt och aktier i Fibra.

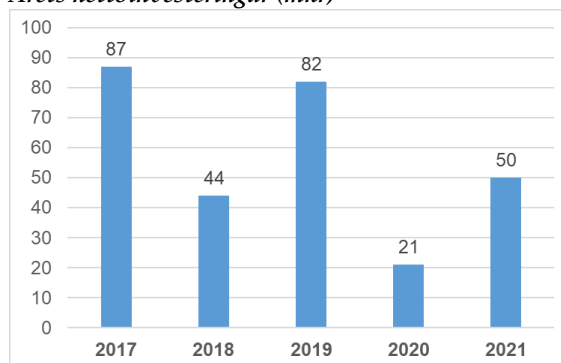
De finansiella kostnaderna avser, förutom ränta på pensionsskulden, räntekostnader för upptagna lån. Kommunens genomsnittliga låneränta uppgick till 0,98 procent under år 2021 jämfört med 0,87 procent under år 2020.

Koncernens finansnetto var under år 2021 negativt och uppgick till -3,3 miljoner kronor. Den genomsnittliga låneräntan (exklusive Sturestaden) uppgick till 0,41 procent.

Investeringar och dess finansiering

Kommuns nettoinvesteringar 2021 uppgick till 50,3 miljoner kronor (21,2 miljoner kronor år 2020) jämfört med budget på 98,3 miljoner kronor, således ett överskott på 48 miljoner kronor. Orsaker till överskottet är i huvudsak ett investeringsbidrag från MSB för renoveringen av Herrgårdsbron, lägre utgifter för Herrgårdsbron, tidsförskjutningar i genomförande inom exploatering och Storgatan samt lägre utgifter än budgeterat för markförvärv. De enskilt största investeringarna under året avsåg renoveringsarbetet av Herrgårdsbron, fiber, beläggningsunderhåll, inventarier till verksamhetsfastigheter samt exploateringsområde Sätra Nordväst.

Årets nettoinvesteringar (mkr)

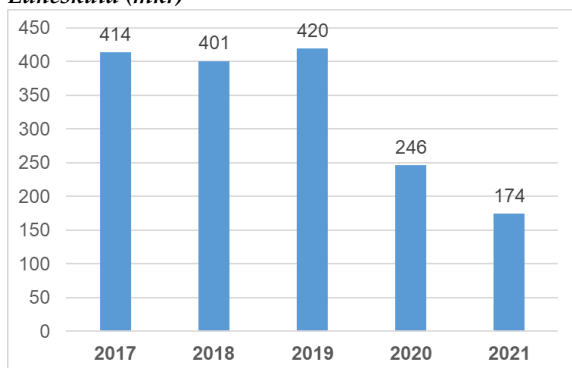
Nettoinvesteringarna i koncernen uppgår till 221,3 miljoner kronor fördelat på kommunen 50,3, Rådhuset i Arboga AB 39,3, Sturestaden Fastighets AB 97, Västra Mälardalens Kommunalförbund 34,5 och Västra Mälardalen Myndighetsförbund 0,2 miljoner kronor. Investeringarna i koncernen med hänsyn tagen till kommunens ägarandel uppgår till 147,5 miljoner kronor.

Självfinansieringsgrad investeringar

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat plus avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens finansiella handlingsutrymme stärks. Graden av självfinansiering under år 2021 var 95 procent. Under år 2020

finansierades investeringarna fullt ut.

Låneskuld (mkr)

Låneskulden för kommunen minskade under året med 72 miljoner kronor från 246 till 174 miljoner kronor. Huvudorsaken till minskningen är att de kommunala bolagen från och med år 2020 tar upp sina egna lån i stället för att som tidigare låna av kommunen. De goda resultaten i den löpande verksamheten i kommunen används för att finansiera investeringarna och minska låneskulden.

Låneskulden hade varit större om genomförandegraden av investeringar hade varit högre. För att skulden inte ska öka måste investeringar finansieras med egna medel.

Låneskulden för koncernen uppgick på balansdagen till 1 076 miljoner kronor.

Finansiell stabilitet

Soliditeten är ett mått som används för att mäta kommunens ekonomiska styrka, det finansiella handlingsutrymmet, i ett långsiktigt perspektiv. Måttet anger hur stor andel av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital. Eget kapital i balansräkningen kan således beskrivas som en historisk framskrivning av resultaträkningens utveckling. En successivt försämrad soliditet påvisar en hög finansiell risk.

Det är ett negativt tecken för ekonomin om soliditeten successivt försämras. En ökning av soliditeten kan uppnås med en förbättrad resultatutveckling och genom att nettoinvesteringsnivån bättre harmoniserar med egna tillförda medel. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan behålls och utvecklas i en positiv riktning.

Soliditetsutveckling (procent)						
År	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade före år 1998	46	46	45	46	54	55
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser	23	24	24	25	33	34

Soliditeten, beräknad inklusive samtliga pensionsförpliktelser, uppgick vid utgången av år 2021 till 33,8 procent (32,6 procent år 2020). Trenden är positiv. Kommunens soliditet exklusive fullfondsredovisning av pensioner (blandmodellen) uppgår vid utgången av år 2021 till 55,1 procent (54,5 procent år 2020).

Huvudsakliga anledningen till ökningen är det goda driftresultatet och att investeringarna under året till stor del varit självfinansierade. Den stora ökningen mellan 2019 och 2020 var att bolaget Arboga Vatten och Avlopp genomfört upplåning i egen regi. En upplåning i kommunens regi som sedan vidareutlånas till bolag påverkar soliditeten i negativ riktning.

Soliditeten för koncernen uppgick på balansdagen till 24,1 procent. Motsvarande för år 2020 var 22,4 procent.

Likviditet och rörelsekapital

Rörelsekapitalet, som består av omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder, kan sägas vara ett mått på den ekonomiska styrkan på kort sikt. Det är viktigt att skapa ett positivt rörelsekapital för att få en bra handlingsberedskap inför framtiden. Det sker bäst genom ett starkt resultat som bland annat möjliggör en högre grad av självfinansiering av investeringar. Rörelsekapitalet uppgår på balansdagen till 40 miljoner kronor och har förbättrats under året med 27,6 miljoner kronor. Orsaken till att rörelsekapitalet förbättrats under året är framför allt att likvida medel ökat.

Koncernens rörelsekapital ökade under året från 34,1 till 62,9 miljoner kronor.

Prognosavvikelser och utfall i förhållande till budget

En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året. Budgetföljsamhet är ett annat mått på kommunens finansiella kontroll. Nämnderna/styrelsen har i stort sett månatligen genomfört helårsprognoser. Kommunstyrelsen har kontinuerligt fått en redovisning från nämnderna och vid befarat negativt underskott fått en åtgärdsplan för att uppnå ekonomisk balans.

Den totala prognossäkerheten under året har varit god. Dock har enskilda poster varierat så som skatteintäkter som fått en förbättrad prognos över året. Nämndernas budgetavvikelser blev under året successivt bättre. En hel del av detta beror på den pågående pandemin. Nämnderna har fått kompensations för merkostnader avseende pandemin och också betydligt lägre kostnader för sjukskrivningar.

Avseende budgetavvikelser och prognossäkerhet

vad gäller investeringar så redovisades stora totala budgetavvikelser vid årets slut. Orsaker till stor budgetavvikelse är beslutat statsbidrag samt tidsförskjutningar i årsöverskridande projekt.

Kommunalskatt

Kommunalskatten för Arboga kommun uppgår under 2021 till 22,41 procent. År 2016 höjdes skatten med 0,65 procent för att år 2017 sänkas med 0,10 procent. Sedan har ingen förändring skett. Den totala skattesatsen i Arboga inklusive landstingskatten uppgår för år 2021 till 33,29 procent. I förhållande till länet och riket så ligger Arboga högre.

Skattesats är ett nyckeltal som speglar kommunens långsiktiga handlingsberedskap i förhållande till övriga kommuner eftersom en jämförelsevis låg skattesats innebär en potential att stärka intäktssidan genom ett ökat skatteuttag.

Finansiell profil för Arboga kommun

Arboga deltar i en jämförelse för att analysera var kommunen befinner sig finansiellt och hur den har utvecklats i förhållande till övriga kommuner i Västmanland och till riket de senaste tre åren. Jämförelsen utförs av Kommunforskning i Västsverige (KFi).

Profilen innehåller jämförelser utifrån fyra finansiella perspektiv och åtta finansiella nyckeltal. Nyckeltalen speglar kommunernas finansiella status. De fyra perspektiven är långsiktig handlingsberedskap eller kapacitet, kortsiktig handlingsberedskap, riskförhållande samt kontroll över den finansiella utvecklingen. Målsättningen är att belysa starka och svaga finansiella sidor hos kommunen.

Profilen har omfattat åren 2008–2020. Nedan redovisas de senaste tre åren, 2018–2020. De nyckeltal som använts är skattesats, soliditet, finansiella nettotillgångar, kassalikviditet, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, genomsnittligt resultat de senaste tre åren samt skattefinansieringsgrad av investeringar. Den finansiella profilen är relativ, vilket innebär att om kommunen redovisar en femma för ett nyckeltal har man det starkaste värdet jämfört med andra men värdet kan behöva förbättras för att nå till exempel god ekonomisk hushållning.

Arbogas profil visade att kommunen under 2020 låg runt genomsnittet för samtliga fyra perspektiv. De fyra perspektiven är kontroll över det finansiella resultatet, riskförhållande samt lång- och kort-siktig handlingsberedskap. Kommunens poäng för tre av fyra perspektiv förbättrades under perioden. De var kontroll över det finansiella resultatet samt kort- och långsiktig handlingsberedskap. Riskförhållande låg kvar på samma poäng om 2018 jämförs med 2020.

Förklaringen till ovanstående förändringar var att poängen för fyra nyckeltal, budgetföljsamhet, resultat före extraordinära poster, det genomsnittliga resultatet under de tre senaste åren och skattefinansieringsgrad av investeringarna, förbättrades under perioden. Övriga fyra nyckeltal i profilen, skatte-

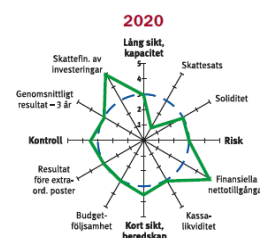
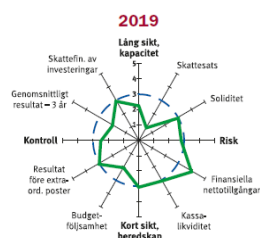
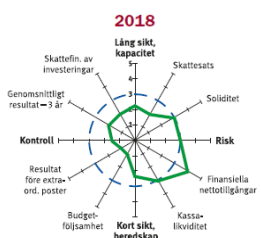
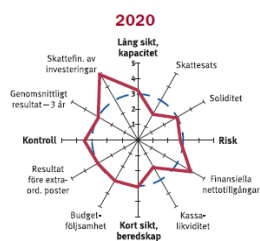
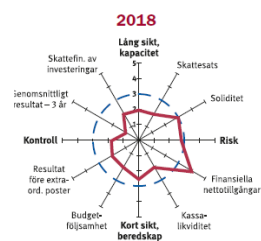
sats, soliditet, finansiella nettotillgångar och kassalikviditet, förblev poängmässigt oförändrade under perioden.

Sammanfattningsvis kan konstateras att Arbogas finansiella utveckling under den studerade treårsperioden resulterade i en förbättrad profil. Detta innebär att utifrån profilen, jämfört med snittet i länet, hade Arboga vid utgången av 2020 ett starkare utgångsläge än under 2018.

Enligt KFi har Arboga ett tillfredställande, men något ansträngt finansiellt läge. Resultatnivå exklusive jämförelsestörande engångsposter bör dock de närmaste åren uppgå till minst 3 procent i förhållande till verksamhetens kostnader för att möta förväntade framtida utmaningar. På grund av de stora jämförelsestörande engångsposterna de senaste åren blir det extra viktigt att mäta detta resultatmål exklusive dessa jämförelsestörande engångsposter. Det är nämligen viktigt att de höga resultatnivåerna för kommunerna under 2020 tolkas på rätt sätt. De förklaras av ökade statsbidrag och tillfälligt minskade kostnader för Covid-19. Det underliggande resultat har i de flesta kommunerna inte förbättrats och det är viktigt att beakta i den finansiella analysen.

Det är av största vikt att Arboga fortsätter med att arbeta med att skapa ett finansiellt utrymme, eftersom de närmaste åren förväntas bli tuffa på grund av att kommunerna står inför utmaningar som fortsatt ökade investeringar och ökade behov hänförliga till befolkningsförändringar. Detta innebär att kostnaderna för kommunala tjänster kommer att öka betydligt snabbare än tidigare. Corona-krisen kommer också påverka framtiden i form av minskade skatteintäkter och ökade kostnader för till exempel försörjningsstöd. Med största säkerhet kommer inte skatteunderlagets tillväxt att räcka för att möta uppräknade faktorer. En viktig del för att minimera skatthöjningar och/eller minimera besparingar är att effektivisera verksamheten genom att göra kvalitativa analyser som visar på olika effektiviseringsmöjligheter.

Arboga (rött) jämfört med Västmanland

BALANSKRAVSRESULTAT

Balanskravet är ett lagstadgat krav som kommunen måste uppfylla. Det trädde i kraft år 2000 och utgör en undre gräns för vilket resultat som är tillåtet att budgetera och redovisa. Balanskravet innebär att kommunerna ska besluta om en budget och redovisa i bokslut där intäkterna överstiger kostnaderna.

Om resultatet ändå blir negativt i bokslutet är huvudprincipen att underskottet ska kompenseras med motsvarande överskott inom tre år. Fullmäktige ska anta en åtgärdsplan för hur regleringen ska ske. Beslut om reglering ska fattas i budgeten senast det tredje året efter det år då det negativa balanskravsresultatet uppkom. Om det finns synnerliga skäl kan fullmäktige besluta att inte reglera hela underskottet ett visst år.

Avstämningen mot det lagreglerade balanskravet visar att kommunens balanskravsresultat uppfyller balanskravet. Årets balanskravsresultat uppgick till 26,8 miljoner kronor. Vid balanskravsavstämningen finns realisationsvinster som påverkar årets balanskravsresultat från årets resultat. Realisationsvinsterna består av försäljning av markreserv, tomträtt, bostadsrätt Hällbacken samt aktier i Fibra.

Kommunfullmäktige beslutade om införande av resultatutjämningsreserv (RUR) i Arboga kommun från och med år 2014. För att kunna avsätta till RUR

ska balanskravsresultatet överstiga 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning. Kommunen har inte genomfört några avsättningar till RUR.

De samlade överskotten för åren 2006 – 2021 uppgår till 288 miljoner kronor reducerat med realisationsvinster och justering för sänkning av diskonteringsräntan (2011, 2013). Dessa samlade överskott har kommunfullmäktige beslutat om att de kommer att användas för att täcka oväntade kostnadsökningar eller intäktsminskningar som leder till underskott.

Balanskravsutredning 2021

(mkr)	
Årets resultat	29,9
Samtliga realisationsvinster	-3,1
Realisationsvinster enl. undantagsmöjlighet	0
Realisationsförluster enl. undantagsmöjlighet	0
Orealiserade förluster i värdepapper	0
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	0
Årets resultat efter balanskravsjustering	26,8
Medel till resultatutjämningsreserv	0
Medel från resultatutjämningsreserv	0
Årets balanskravsresultat	26,8

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Det gångna året har fortsatt präglats av den pågående pandemin och det har fortsatt ställt andra krav på kommunens medarbetare. Det kan konstateras att alla har bidragit och gjort sitt yttersta för att fortsätta leverera den verksamhet som kommuninnevånarna kan förvänta sig.

Under våren antogs en ny policy för kommunens personalpolitik med syftet att ge chefer, medarbetare och blivande medarbetare en bild av vad kommunen står för och vill uppnå med personalpolitiken. Alla har det gemensamma uppdraget att bidra till att kommuninnevånarna får service med god kvalitet.

Under hösten infördes en ny form av medarbetarundersökning. I form av pulsmätningar vid sex tillfällen per år får medarbetarna besvara en mindre mängd frågor som "tar pulsen" på ett nuläge och utifrån resultatet kan utveckling ske av arbetsmiljö- och hälsoarbetet. Höstens sista mätning bestod även av tolv frågor inom områdena motivation, ledarskap och styrning - Hållbart medarbetarengagemang (HME). Resultatet visade en förbättring av det totala indexet och särskilt visade det en förbättring inom områdena ledarskap och styrning.

Anställda

I tabellerna nedan redovisas antal tillsvidareanställda per den sista december samt hur stor del som arbetar deltid (avser kommunen)

Vid årsskiftet var antalet tillsvidareanställda 948 stycken vilket är en liten ökning jämfört med föregående år (939 stycken). Minskningen mellan 2019 och 2020 berodde på en bolagsbildning och ungefär 80 tillsvidareanställda medarbetare övergick i verksamhetsövergång till bolagen. Antal anställda i de koncernens bolag och förbund var 204 stycken.

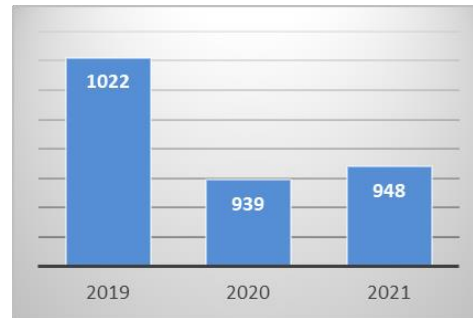
Vissa kompetenser är fortfarande svåra att rekrytera och har därför tillfälligt ersatts med tidsbegränsad personal.

Det kan konstateras att andelen som arbetar deltid ökar i antal jämfört med tidigare år. Detta innebär att arbetet med att erbjuda fler medarbetare att arbeta heltid behöver fortsätta. År 2021 arbetade 329 medarbetare deltid vilket kan jämföras med 308 medarbetare året innan. Under slutet av året har en arbetsgrupp tillsatts för att återuppta arbetet med "heltidsresan" som är ett utvecklingsprojekt som pågår mellan 2016-2024 som SKR och Kommunal tillsammans driver. Målsättningen är att heltidsarbete ska bli norm inom välfärdens kvinnodominerande verksamheter.

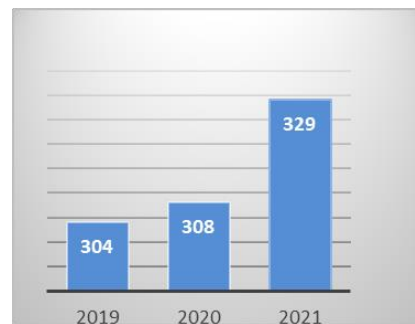
Andel kvinnor utgör 84 procent av de tillsvidareanställda (802 personer) vilket är en liten minskning jämfört med föregående år (85 procent). Medelåldern

är 47 år. Medelåldern för kvinnor har ökat till 48 från 47 år och männens medelålder är oförändrad 44 år.

Antal tillsvidareanställda

Antal deltidsanställda

Chef och ledarskap

En nystart har skett med Sunt arbetslivs "chefoskopet" vars syfte är att utveckla chefers organisatoriska förutsättningar. På grund av Covid-19 sköts detta arbete upp till dess fysiska workshops kunde genomföras igen. En ny tidsplan är framtagen som involverar såväl chefer som politik.

Två digitala tredagarsutbildningar i arbetsmiljö för kommunens nya chefer och skyddsombud har genomförts. Årets fokus har varit att stödja cheferna inom arbetsrätt, lag och avtal och riskbedömningar och dialoger kring en säker arbetsmiljö utifrån den rådande pandemin. Allt för att kommunen ska kunna fortsätta bedriva sina verksamheter på ett kvalitetssäkert och tryggt sätt och för att bidra till att minska smittspridningen och skydda riskgrupper från covid -19.

Likabehandling

En uppdatering av Likabehandlingsplanens aktiviteter har genomförts. Temat likabehandling ingår i årshjulet för det systematiska arbetsmiljöarbetet och diskuteras årligen på arbetsplatsträffarna.

Alla nyanställda chefer fick under året en introduktion med HR-enheten där kommunens likabehandlingsplan introduceras. I introduktionen poängterades också vikten av att chefen beaktar likabehand-

ling i sina rekryteringsprocesser.

Arbetsmiljö och hälsa

En ny arbetsmiljöpolicy och medföljande riktlinjer för arbetsmiljö- och hälsofrämjande arbete har antagits. I dessa finns även mål för den organisatoriska och sociala arbetsmiljön.

En stor del av kommunens hälsofrämjande arbete har inriktats på att stödja arbetsgrupper och dess chefer i att utveckla deras samarbetsförmåga, kommunikationsförmåga samt andra hälsofrämjande aktiviteter. Utbildning för nya hälsoinspiratörer har genomförts samt inspirationsträffar för alla hälsoinspiratörer.

Ett nytt friskvårdserbjudande har införts som innebär att friskvårdsbidraget höjts till 2 000 kronor från och med 1 januari 2022. I samband med detta togs friskvårdstimmen bort då den inte går att nyttja av många av medarbetarna i kommunens verksamheter. Kommunen vill erbjuda förmåner som merparten av medarbetarna kan nyttja.

Under året har 159 arbetsskadeanmälningar skrivits i kommunen, vilket är många fler än tidigare år (37 stycken år 2020). Orsaken till höjningen antas vara att det digitala systemet för att anmäla arbetsskador gör det lättare att anmäla samt en ökad kunskap om varför arbetsskadeanmälningar ska skrivas. Majoriteten av anmälningarna kommer från socialförvaltningen, 79 stycken, tätt följt av barn- och utbildningsförvaltningen med 68 stycken. Arbetsskadeanmälningarna är fördelade på sjukdom, 29 stycken, olycksfall, 114 stycken och färdolycksfall 16 stycken. Antalet inkomna tillbud är 154 stycken, varav 78 från barn- och utbildningsförvaltningen, 71 från socialförvaltningen, 4 från kommunstyrelseförvaltningen och 1 från fritids- och kulturförvaltningen.

Ett arbete med syftet att utveckla ett systematiskt helhetsgrepp för att få en tydligare röd tråd mellan rehabiliteringsarbetet, arbetsmiljöarbetet och det hälsofrämjande arbetet har startat.

Rehabilitering

Ett digitalt rehabiliteringssystem (Adato) samt ett digitalt system för att rapportera tillbud och arbetsskador (Stella) har implementerats och används aktivt av cheferna.

Kompetensförsörjning

Att trygga kompetensförsörjningen för att fortsätta kunna leverera tjänster med hög kvalitet till kommuninvånarna ställer krav på ett aktivt arbete. En stor utmaning blir att attrahera, rekrytera, matcha, utveckla och behålla kompetenta medarbetare i en konkurrensutsatt situation. Kommunen deltar i arbetsmarknadsmässor, nätverk med näringslivet och andra samverkansorganisationer för att attrahera arbetskraft till kommunen. Utifrån den rådande

pandemin har fysiska kontakter tagits i mindre utsträckning än tidigare år.

Pensionsavgångar

Under perioden 2022–2032 kommer 32 procent eller 304 personer av kommunens medarbetare att fylla 65 år. Medarbetare har rätt att kvarstå i tjänst till 68 års ålder och det kan påverka när medarbetarna väljer att gå i pension. Majoriteten av medarbetarna som fyller 65 år finns inom vård och omsorg samt inom barnomsorg och skola. Det blir ett fortsatt viktigt arbete att arbeta med kompetensförsörjningen och även erbjuda arbetsvillkor som gör att våra medarbetare vill stanna längre i arbetslivet.

Antal som fyller 65 år

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron 2021 i procent av arbetad tid var 7,26 procent vilket är en liten minskning jämfört med föregående år (7,43 procent år 2020). Långtidssjukfrånvaron (60 dagar eller mer) har dock ökat. Korttidssjukfrånvaron har minskat något från föregående år vilket kan bero på att vaccination mot covid-19 infördes under år 2021. Trots vaccination var korttidssjukfrånvaron fortsatt hög med anledning av pandemin. Nya restriktioner kring att läkarintyg behövdes först efter dag 21 i stället för dag 8 samt många covid-smittade med ihållande symptom är troliga förklaringar till de högre sjuksiffrorna än tidigare år.

Ålder	Total sjukfrånvaro i procent av arbetad tid			60 dagar eller mer i procent av den totala sjukfrånvaron		
	2019	2020	2021	2019	2020	2021
-29	5,2	5,4	6,3	28,9	5,8	11,1
30-49	5,3	7,1	6,6	35,1	26,4	25,0
50-	7,1	8,3	8,2	32,9	25,5	38,4
Kvinnor	6,6	8,0	7,8	33,6	26,7	32,5
Män	4,0	5,1	5,4	31,2	9,0	17,2
Totalt	6,1	7,4	7,3	33,3	24,2	30,1

EKONOMISK REDOVISNING

RESULTATRÄKNING

Här redovisas kommunens och koncernens resultat för året. Jämförelse görs med budget och med föregående år. Mer detaljerad redovisning finns i noterna.

BALANSRÄKNING

Här redovisas kommunens och koncernens ekonomiska ställning vid årets slut. Jämförelse görs med föregående år. Mer detaljerad redovisning finns i noterna.

KASSAFLÖDESANALYS

Här redovisas hur kommunens och koncernens likviditet har förändrats under året. Jämförelse görs med budget och föregående år.

NOTFÖRTECKNING

Redovisningsprinciper och detaljerad redovisning av poster i resultat- och balansräkning.

DRIFTREDOVISNING

Här redovisas en sammanställning över styrelsens och nämndernas löpande verksamhet. Jämförelse görs med budget och föregående år. Även en redovisning av kommunstyrelsens och nämnders samt kommunala bolags och organisationers verksamhet, ekonomi och framtid.

INVESTERINGSREDOVISNING

Här redovisas en sammanställning över styrelsens och nämndernas investeringar. Jämförelse görs med budget och föregående år.

RESULTATRÄKNING

Belopp i tkr	Not	Kommun Bokslut 2020*	Kommun Budget 2021	Kommun Bokslut 2021	Kommun Budget- Avvikelse	Koncern Bokslut 2020*	Koncern Bokslut 2021
Verksamhetens intäkter	4	143 786	111 115	147 549	36 434	329 334	314 570
Verksamhetens kostnader	5,6	-975 284	-984 554	-1 029 169	-44 615	-1 074 515	-1 107 746
Jämförelsestörande post	7	6 731	0	-7 425	-7 425	6 731	13 419
Avskrivningar	8	-17 720	-22 000	-17 850	4 150	-61 588	-69 720
VERKSAMHETENS							
NETTOKOSTNADER		-842 487	-895 439	-906 895	-11 456	-800 038	-849 477
Skatteintäkter	9	642 667	655 426	677 395	21 969	642 667	677 395
Generella statsbidrag och utjämning	10	232 884	232 321	240 082	7 761	232 884	240 082
Finansiella intäkter	11	24 700	20 470	21 175	705	12 059	6 108
Finansiella kostnader	12	-5 439	-3 978	-3 668	310	-13 347	-11 217
Jämförelsestörande post	7	0	0	1 795	1 795	0	1 795
RESULTAT FÖRE							
EXTRAORDINÄRA POSTER		52 325	8 800	29 884	21 084	74 225	64 686
Extraordinära poster		0	0		0	0	0
Uppskjuten skatt		0	0		0	-1 855	0
ÅRETS RESULTAT	13	52 325	8 800	29 884	21 084	72 370	64 686

*Omräknat till blandmodell för pensionsredovisning för jämförelse med 2021 då Arboga kommun bytt redovisningsprincip och redovisar pensioner enligt blandmodellen

BALANSRÄKNING

Belopp i tkr	Not	Kommun 2020*	Kommun 2021	Koncern 2020*	Koncern 2021
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	14	250 419	326 969	1 478 506	1 738 675
Maskiner och inventarier	15	35 158	46 935	69 820	82 583
Pågående projekt	16	53 186	24 973	353 410	118 720
Finansiella anläggningstillgångar exklusive bidrag statlig infrastruktur	17	675 862	597 976	129 090	129 348
Summa anläggningstillgångar		1 014 625	996 853	2 030 826	2 069 326
Bidrag till statlig infrastruktur	18	12 581	11 934	12 581	11 934
Omsättningstillgångar					
Förråd	19	11 373	10 134	12 101	10 754
Fordringar	20	49 777	76 277	39 990	77 964
Kassa och bank	21	169 191	220 893	191 572	239 903
Summa omsättningstillgångar		230 341	307 304	243 663	328 621
SUMMA TILLGÅNGAR		1 257 547	1 316 091	2 287 070	2 409 881
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital					
Eget kapital	22	695 071	724 955	797 158	861 844
- varav årets/periodens resultat		52 325	29 884	72 370	64 686
Avsättningar					
Avsättning pensioner	23	97 922	99 703	110 819	103 560
Avsättningar skatter	24	0	0	27 545	30 632
Avsättning deponi samt övriga avsättningar	25	7 110	27 110	7 126	27 110
Summa avsättningar		105 032	126 813	145 490	161 302
Skulder					
Långfristiga skulder	26	239 506	197 037	1 134 867	1 121 021
Kortfristiga skulder	27	217 938	267 286	209 555	265 714
Summa skulder		457 444	464 323	1 344 422	1 386 735
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		1 257 547	1 316 091	2 287 070	2 409 881
PANTER OCH ANSVARFÖRBINDELSER					
Ansvarförbindelser					
Ansvarförbindelser pensioner intjänade tom 1997	28	284 792	279 819	284 792	279 819
Övriga ansvarförbindelser	29	652 300	709 538	26 385	30 638
Soliditet exklusive pensionsförpliktelser intjänade t o m 1997		54,5%	55,1%	33,5%	35,7%
Soliditet inklusive samtliga pensionsförpliktelser		32,6%	33,8%	22,4%	24,1%

*Omräknat till blandmodell för pensionsredovisning för jämförelse med 2021 då Arboga kommun bytt redovisningsprincip och redovisar pensioner enligt blandmodellen

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i tkr	Not	Kommun 2020	Budget 2021	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		52 325	8 800	29 884	72 370	64 686
Justering för ej likviditetspåverkande poster	31	30 842	29 600	39 630	77 323	70 692
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		83 167	38 400	69 514	149 693	135 378
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		10 085	0	-26 500	-7 620	-39 067
Ökning/minskning förråd och varulager		-8 756	0	1 239	-9 484	1 348
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-720	-8 330	49 348	70 718	48 256
KASSAFLÖDE FRÅN DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		83 776	30 070	93 601	203 307	145 915
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Investeringsbidrag		18 587	0	9 638	18 587	9 638
Investeringar materiella anläggningstillgångar		-39 821	-50 850	-59 975	-242 068	-157 188
Försäljning materiella anläggningstillgångar		243 988	0	14	2 779	87 766
Omklassificering materiella anläggningstillgångar		0	0	-27 642	0	-26 377
Investeringar finansiella anläggningstillgångar		0	0	-64 038	0	-64 138
Försäljning finansiella anläggningstillgångar		37	0	225	0	225
KASSAFLÖDE FRÅN INVESTERINGSVERKSAMHETEN		222 791	-50 850	-141 778	-220 702	-150 074
Nyupptagna lån		20 000	20 000	0	359 276	47 721
Amortering av skuld inklusive omföring av kortfristig del		-188 648	0	-68 648	-205 681	-163 756
Förändring övriga långfristiga skulder		-54 342	0	26 179	-54 342	26 179
Amortering av långfristiga fordringar		0	0	84 500	0	84 500
Förändring långfristiga fordringar		0	0	57 847	251	57 847
KASSAFLÖDE FRÅN FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		-222 990	20 000	99 878	99 504	52 491
ÅRETS KASSAFLÖDE	32	83 577	-780	51 701	82 109	48 331
Likvida medel vid årets början		85 614	73 428	169 191	109 463	191 572
Likvida medel vid periodens slut		169 191	72 648	220 893	191 572	239 903
FÖRÄNDRING AV LIKVIDA MEDEL		83 577	-780	51 701	82 109	48 331

NOTFÖRTECKNING

Not 1 Redovisningsprinciper

Ändrad redovisningsprincip från år 2021

Från och med år 2021 har Arboga kommun bytt från den så kallade fullfundsmodellen till blandmodellen när det gäller redovisning av pensioner. Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknad enligt RIPS21 och redovisas enligt den så kallade blandmodellen i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning. Det innebär att pensionsåtaganden intjänade före år 1998 redovisas som ansvarsförbindelse, det vill säga som en upplysningspost i balansräkningen. Alla jämförelsesiffror är omräknade till blandmodell för år 2020.

Balansräkningens ingående eget kapital för år 2020 har en förändring skett med +284,8 mkr samt årets resultat för år 2020 minskade med 11 mkr vilket också påverkade utgående eget kapital.

God redovisningssed

Ambitionen är att följa lagen om kommunal bokföring och redovisning samt de rekommendationer som Rådet för kommunal redovisning utger. Nedan lämnas kommentarer till de redovisningsprinciper kommunen använt samt avvikelser jämfört med lagstiftning och rekommendationer.

Rättsvisande bild

Periodiseringar har skett för att ge en rättvisande bild av kommunens resultat och finansiella ställning. Det innebär att utgifter kostnadsförts den period då förbrukningen skett och inkomster intäktsförts den period då intäkterna genererats. Väsentlighetsprincipen har varit utgångspunkten för belopp som periodiserats (10 tkr).

Intäkter och kostnader

Prognos för avräkningen av skatteintäkterna för åren 2020 och 2021 har baserats på SKR:s prognos i cirkulär 21:49 i december månad 2021 i enlighet med rekommendation R2.

Från och med år 2019 tillämpas rekommendation RKR 2 "Intäkter" avseende anslutningsavgifter. Rekommendationen innebär att anslutningsavgifter periodiseras över respektive anläggningstillgångs nyttjandeperiod.

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen.

Åtaganden för kommunens personal

Pensionsåtaganden avseende det individuella valet, och som intjänats under perioden, har kostnadsförts och redovisats som kortfristig skuld. Det gäller även den särskilda löneskatten (24,26 procent) för indivi-

duella delen. Åtaganden för visstidspension eller särskild ålderspension samt intjänad pension på löneandelar över 7,5 basbelopp har kostnadsförts under perioden samt redovisats som avsättning i balansräkningen. Pensionskulden för de förtroendevalda är redovisad från och med år 2020. Kommunen använder SKR rekommenderade PO-pålägg för internredovisning av personalomkostnader.

Löneöversyn har genomförts under året för samtliga löntagare. Utbetalning av nya löner har gjorts under året för samtliga anställda. Förändringen av semesterlöneskulden, som avser ej uttagna semesterdagar samt okompenserad övertid, har kostnadsförts, i gällande löneläge inklusive arbetsgivaravgifter för innevarande år, i respektive nämnds resultat och som kortfristig skuld i balansräkningen.

Tillgångar, avsättningar och skulder

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandetid om minst tre år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Från och med år 2008 har kommunfullmäktige beslutat om en beloppsgräns för investeringar på ett prisbasbelopp. För att bestämma anskaffningsvärdet tillämpas huvudmetoden, det vill säga att i anskaffningsvärdet ingår inga lånekostnader.

Anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planliga avskrivningar. Kommunen tillämpar linjär avskrivningsmetod. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod per komponent. Viss vägledning finns i SKR:s förslag till avskrivningstider. Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 33, 50, 65 samt 80 år.

Avskrivning påbörjas månaden efter investeringen är slutförd. På tillgångar i form av mark, vägkropp vid nyanläggning, konst samt pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Utifrån anläggningstillgångarnas bokförda värde beräknas en intern räntekostnad som belastar verksamheten med 1,25 procent för år 2021.

Tomtmark som iordningställts i avsikt att försäljas har klassificerats som omsättningstillgång. Försäljning av exploateringsmark redovisas som jämförelsestörande post och i not har exploateringsresultatet specificerats.

Koncernkonton kan definieras som bankkonton som används av flera företag inom en koncern. Vid redovisning av koncernkonton är det avgörande vem som juridiskt är gäldenär gentemot banken. Om

moderbolaget är ensam gäldenär ska moderbolaget redovisa hela krediten/tillgången som sin. Om koncernföretagen gemensamt skrivit på förbindelsen kan respektive bolag redovisa sin andel i den totala skulden/tillgången som sin skuld/tillgodohavande hos banken. Internt redovisas respektive bolags saldo som fordran/skuld koncernbolag. Ovanstående definition är enligt K3 (Red U 5, Redovisning av gemensamt bankkonto i koncern). Från år 2015 redovisar Arboga kommun enligt BFNs allmänna råd K3 hela krediten/tillgången som sin eftersom Arboga kommun är ensam gäldenär mot banken och koncernbolagen redovisar fordran/skuld koncernbolag.

Arboga kommun har från år 2015 valt att bokföra utdelningar enligt kontantprincipen.

Leasingavtal, operationella, redovisas som en upplysningspost i balansräkningen. Hyreskontrakten redovisas som operationella och är därmed ett avsteg från rekommendationen. En översyn pågår kring redovisning av leasing.

Från år 2009 har avsättningar genomförts till deponi för framtida täckning av Kallstenstippen. Under året har en ny avsättning genomförts på 20 miljoner kronor utifrån en ny bedömning. Total avsättning för Kallstenstippen på balansdagen är 27,1 miljoner kronor. Avsättningen för Kallstenstippen har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Åtagandet är inte nuvärdesberäknat. Beloppet baseras på en bedömning under år 2021. En utredning pågår för deponi Kallstenstippen och slutförs under 2022. I utredningen kommer det framgå en beräknad användningstid som kan leda till en förändrad avsättning.

Omsättningstillgångar har värderats till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde. Kundfordringar som är äldre än ett år betraktas som osäkra och har skrivits av i redovisningen. Dock kvarstår fordran mot den enskilde.

Utländsk valuta har värderats enligt 7 kap. 9§, lagen om kommunal bokföring och redovisning, med valutakurs som publicerats på Riksbankens webbplats och som är ett beräknat medelvärde av olika bankers köp- och säljkurser.

Fordran med förfallotid inom ett år från balansdagen betraktas som kortfristig fordran. Den beräknade amorteringen för år 2021 av de långfristiga skulderna har omklassificerats till kortfristiga skulder och bokförts som kortfristig del av långfristig skuld.

Sammanställd redovisning

I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har ett röstetal på minst 20 procent. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figuren under

avsnittet "Den kommunala koncernen" i förvaltningsberättelsen.

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Förvärvsmetoden innebär att kommunens bokförda värden på aktier i företagen elimineras med företagens egna kapital vid förvärvstillfället. Proportionell konsolidering innebär att endast ägda andelar av företagens räkenskapsposter sammanförs med kommunens poster efter eliminering av koncerninterna mellanhavanden och att endast de ägda andelarna av räkenskapsposterna har tagits med.

Företagens obeskattade reserver har, efter avdrag för uppskjuten skatt, betraktats som eget kapital.

Kommunens redovisningsprinciper har varit vägledande vid upprättande av den sammanställda redovisningen.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

I noten redovisas väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna.

Avskrivningar av anläggningstillgångar är redovisade utifrån bedömd nyttjandetid per komponent. Exploateringsstomter för försäljning värderas kollektivt per exploateringsområde där totala utgifterna fördelas per tomt utifrån yta. I anskaffningsvärdet ingår mark och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Avsättningar pensioner är redovisade enligt KPA pensionsberäkning enligt RIPS21 per 2021-12-07.

En ändrad bedömning har gjorts år 2021 för anslutningsavgifter enligt RKR "R2 - Intäkter". Enligt rekommendationen ska inkomster av anslutningsavgifter till fullo vara intäktsförda när anslutningarna tas i drift och kommunen fullgjort sin förpliktelse. Ändrad bedömning är att kommunen har fullgjort sina förpliktelser och intäktsför därmed anslutningsavgiften.

Grund för bedömning av vad som redovisas som jämförelsestörande poster är händelser som inte avser ordinarie verksamhet och som oftast inte är årligen återkommande. Även poster som avser fullfundsmodellen pensioner är redovisade som jämförelsestörande.

Not 3 Upplysning av upprättade särredovisningar

Från år 2020 bedriver Arboga kommun VA-verksamheten i Arboga Vatten och Avlopp AB och därav sker ingen särredovisning i kommunens årsredovisning. Arboga Vatten o Avlopp AB:s årsredovisning finns publicerad på arboga.se.

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Not 4 - Verksamhetens intäkter				
Taxor och avgifter	20 854	20 886	54 181	54 407
Försäljningsmedel	10 681	11 397	11 058	11 714
Försäljning verksamhet	21 113	21 703	111 141	102 455
Hyror och arrenden	18 942	19 497	79 453	68 197
Driftbidrag	2 966	14 548	2 966	16 192
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	64 112	55 186	64 112	55 510
Övriga externa intäkter	5 118	4 332	6 423	6 095
SUMMA EXTERNA INTÄKTER	143 786	147 549	329 334	314 570
Not 5 - Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader inkl. pensioner	-568 829	-590 495	-656 077	-670 539
Köp av verksamhet samt konsultkostnad	-122 526	-137 195	-162 565	-162 866
Bidrag och transfereringar	-44 153	-37 145	-44 153	-33 673
Lokal-, markhyror o fastighetskostnader	-133 118	-147 324	-25 874	-35 211
Driftkostnader. bränsle, energi o vatten	-6 905	-7 707	-98 213	-74 166
Bolagsskatt	0	0	-2 443	-6 733
Övriga externa kostnader	-99 753	-109 303	-85 190	-124 559
SUMMA EXTERNA KOSTNADER	-975 284	-1 029 169	-1 074 515	-1 107 746
Not 6 - Upplysning om räkenskapsrevision				
Kostnad för räkenskapsrevision	255	100	709	518
Kostnad för övrig revision	538	286	573	401
SUMMA UPPLYSNING OM RÅKENSKAPSREVISION	793	386	1 282	919
Not 7 - Jämförelsestörande post, verksamheten				
Pensionsförpliktelser intjänade till och med år 1997	0	0	0	0
Löneskatt på pensionsförpliktelser intjänade till och med år 1997	0	0	0	0
Försäljning mark o exploatering*	5 122	6 651	5 122	6 651
Bokfört värde försäljning exploatering*	-358	-1 080	-358	-1 080
Försäljning anläggningstillgångar	9 032	1 365	0	88 465
Bokfört värde försäljning anläggningstillgångar	-9 032	-14	0	-66 326
Utrangering anläggningstillgångar	-6 619	0	-6 619	0
Kompensation höga sjuklönekostnader pga Covid 19	8 586	4 536	8 586	4 592
Materialkostnad Covid-19	-8 745	0	-8 745	0
Bidrag för materialkostnad Covid-19	8 745	1 117	8 745	1 117
Avsättning deponi Kallstenstippen	0	-20 000	0	-20 000
SUMMA JÄMFÖRELSESTÖRANDE POST, VERKSAMHET	6 731	-7 425	6 731	13 419

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Not 7 – fortsättning jämförelsestörande post, finansiella				
Försäljning finansiella anläggningstillgångar	0	1 972	0	1 972
Bokfört värde försäljning finansiella anläggningstillgångar	0	-177	0	-177
Finansiell kostn. Pensionsförpliktelse fullfondsredovisning	0	0	0	0
Löneskatt på finansiell kostnad, fullfondsredovisning	0	0	0	0
SUMMA JÄMFÖRELSESTÖRANDE POST, FINANSIELLA	0	1 795	0	1 795
Not 8 – Avskrivningar				
Avskrivningar byggnader och tekniska anläggningar	-10 474	-10 575	-46 834	-55 603
Avskrivningar maskiner o inventarier	-7 246	-7 275	-14 754	-14 116
SUMMA AVSKRIVNINGAR	-17 720	-17 850	-61 588	-69 720
Not 9 - Skatteintäkter				
Preliminär kommunalskatt	656 200	659 040	656 200	659 040
Preliminär slutavräkning innevarande år	-10 092	16 017	-10 092	16 017
Slutavräkning föregående år	-3 441	2 338	-3 441	2 338
SUMMA SKATTEINTÄKTER	642 667	677 395	642 667	677 395
Not 10 - Generella statsbidrag och utjämning				
Inkomstutjämning	170 876	166 278	170 876	166 278
Kostnadsutjämning	-4 856	-1 331	-4 856	-1 331
LSS-utjämning	-5 870	-6 386	-5 870	-6 386
Regleringsavgift/bidrag	14 450	41 662	14 450	41 662
Kommunal fastighetsavgift	27 330	30 899	27 330	30 899
Generella bidrag staten	30 954	8 960	30 954	8 960
SUMMA GENERELLA STATS BIDRAG OCH UTJÄMNING	232 884	240 082	232 884	240 082
Not 11 - Finansiella intäkter				
Räntor utlämnade lån	10 106	9 479	2 485	1 169
Utdelningar koncern	2 561	3 989	0	0
Utdelningar övriga	3 287	2 746	3 287	2 746
Räntor Mälarenergi elnät AB	6 120	2 040	6 120	2 040
Borgensavgifter	2 506	2 860	0	60
Övriga finansiella intäkter	120	61	167	93
SUMMA FINANSIELLA INTÄKTER	24 700	21 175	12 059	6 108
Not 12 - Finansiella kostnader				
Räntor upptagna lån	-2 972	-1 868	-10 854	-9 252
Finansiell kostnad intjänad pension inklusive löneskatt	-2 417	-1 605	-2 417	-1 764
Övriga finansiella kostnader	-50	-195	-76	-200
SUMMA FINANSIELLA KOSTNADER	-5 439	-3 668	-13 347	-11 217
Not 13 - Årets/periodens resultat				
Årets resultat	52 325	29 884	72 370	64 686
SUMMA ÅRETS RESULTAT	52 325	29 884	72 370	64 686

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Not 14 - Mark, byggnader o tekniska anläggningar				
Ingående anskaffningsvärde	693 111	304 452	1 753 249	1 744 540
Årets investeringar	17 037	49 411	252 575	50 441
Årets försäljning	-333 963	-14	-334 956	-89 166
Årets utrangering	-71 809	0	-71 809	0
Omklassificeringar	76	37 729	145 482	329 646
Utgående anskaffningsvärde	304 452	391 578	1 744 540	2 035 459
Ingående ackumulerade avskrivningar	-213 972	-54 033	-390 341	-266 034
Årets avskrivningar	-10 474	-10 576	-46 834	-53 282
Avskrivningar på försäljning	105 223	0	105 462	22 531
Avskrivningar på utrangeringar	65 190	0	65 680	0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-54 033	-64 609	-266 034	-296 784
Redovisat utgående värde	250 419	326 969	1 478 506	1 738 675
Avskrivningstider: (ingen avskrivning på mark)	3–65 år	3–65 år	3–65 år	3–65 år
Genomsnittlig avskrivningstid exklusive mark:	24 år	31 år	36 år	33 år
Specifikation				
Markreserv	23 243	22 199	18 126	17 081
Verksamhetsfastigheter	9 382	8 929	675 666	1 089 203
Fastigheter för affärsverksamhet	148	140	567 068	336 690
Publika fastigheter	214 965	291 075	214 965	291 075
Fastigheter för annan verksamhet	2 681	4 626	2 681	4 626
	250 419	326 969	1 478 506	1 738 675
Not 15 - Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	80 638	80 456	192 725	206 244
Årets investeringar	9 776	10 564	22 842	21 152
Årets försäljning	-9 958	0	-10 315	-5 443
Årets utrangering	0	0	0	-1 781
Omklassificeringar	0	8 488	992	3 588
Utgående anskaffningsvärde	80 456	99 508	206 244	223 760
Ingående ackumulerade avskrivningar	-40 148	-45 298	-124 473	-136 424
Årets avskrivningar	-7 245	-7 275	-14 046	-15 964
Avskrivningar på försäljning	2 095	0	2 095	4 173
Avskrivningar på utrangeringar	0	0	0	995
Omklassificeringar	0	0	0	6 043
Utgående ackumulerade avskrivningar	-45 298	-52 573	-136 424	-141 177
Redovisat utgående värde	35 158	46 935	69 820	82 583
Avskrivningstider:	3–30 år	3–30 år	3–30 år	3–30 år
Genomsnittlig avskrivningstid:	5 år	6 år	7 år	5 år
Not - 16 Pågående projekt				
Ingående anskaffningsvärde	62 609	53 186	313 797	353 410
Årets investeringar	13 008	0	208 650	87 886
Årets omklassificeringar/försäljning	-22 431	-28 213	-169 037	-322 576
Utgående anskaffningsvärde	53 186	24 973	353 410	118 720

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Utgående anskaffningsvärde pågående projekt specificerat enligt nedan:				
Fastigheter koncernbolag	0	0	287 270	77 755
VA investeringar koncernbolag	0	0	12 951	15 894
Maskiner o inventarier koncernbolag	0	0	0	98
Kommunstyrelsen	52 569	24 973	52 572	24 973
-varav markförvärv	0	0	0	0
-varav samhällsbyggnadsenheten	257	0	257	0
-varav övrigt KS	756	0	759	0
-varav fiber	881	0	881	0
-varav Herrgårdsbron	27 481	0	27 481	0
-varav gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar	12 663	2 607	12 663	2 607
-varav trafik, trygghet och tillgänglighet	560	0	560	0
-varav övrig infrastruktur	234	166	234	166
-varav exploatering	6 830	16 690	6 830	16 690
-varav VA verksamhet	2 907	5 510	2 907	5 510
Barn- och utbildningsnämnd	0	0	0	0
Fritids- och kulturnämnd	368	0	368	0
Socialnämnd	249	0	249	0
SUMMA ANSKAFFNINGSVÄRDE PÅGÅENDE INVESTERINGAR	53 186	24 973	353 410	118 720
Avskrivningstider: Pågående projekt avskrivs ej.				
Not - 17 Finansiella anläggningstillgångar				
Ingående värde	675 900	675 862	129 307	129 090
Förändringar långfristiga fordringar	-38	63 814	-217	61 458
Utökade utelämnade lån	0	4 000	0	0
Minskade utelämnade lån	0	-145 700	0	-61 200
Utgående värde	675 862	597 976	129 090	129 348
Därav:				
Aktier				
Mälarenergi Elnät AB	37 985	99 185	37 985	99 185
Sturestadens Fastighets AB	1 500	1 500	0	0
Arboga vatten och avlopp AB	50	0	0	0
Arboga kommunalteknik AB	50	0	0	0
Rådhuset i Arboga AB	100	100	0	0
Fibra AB	10	0	10	0
Summa	39 695	100 785	37 995	99 185
Andelar				
Mellanskog	8	53	8	53
Västmanlands tolkservice	17	22	17	22
Räddningstjänst Mälardalen	0	2 789	0	2 789
Kommuninvest i Sverige AB	7 759	7 759	7 759	7 759
Västmanlands läns företagarförening	1	0	1	0
Husbyggnadsvaror	0	0	80	80
Inera AB	42	42	42	42
Summa	7 827	10 665	7 907	10 745

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Utlämnade lån/långfristig fordran				
VafabMiljö Kommunalförbund	2 912	2 912	2 912	2 912
Mälarenergi Elnät AB	61 200	0	61 200	0
Sturestadens Fastighets AB	3 000	3 000	1 500	1 500
Seniorbostäder i Arboga AB	2 250	2 250	1 125	1 125
Marieborgs lagerfastigheter i Arboga AB	25 000	25 000	12 500	12 500
Arbogabostäder AB	33 224	33 224	0	0
Kommunfastigheter i Arboga AB	450 740	366 240	0	0
Rådhuset i Arboga AB	49 900	53 900	0	0
Övriga långfristiga fordringar	0	0	3 799	1 344
Summa	628 226	486 526	83 036	19 381
Bostadsrätter				
Bostadsrätter HSB	115	0	152	37
Summa	115	0	152	37
SUMMA FINANSEILL ANLÄGGNINGSTILLGÅNG	675 862	597 976	129 090	129 348
Not 18 - Bidrag till statlig infrastruktur				
Citybanan	16 176	16 176	16 176	16 176
Ackumulerad upplösning bidrag statlig infrastruktur	-3 595	-4 242	-3 595	-4 242
<i>-varav årets upplösning</i>	-647	-647	-647	-647
Summa	12 581	11 934	12 581	11 934
SUMMA	688 443	609 910	141 671	141 282
*Bidraget upplöses på 25 år med början 2013-05-01				
Not 19 - Förråd				
Förråd teknisk verksamhet	0	0	728	620
Centralkök	367	335	367	335
Förråd marknadsföring	88	96	88	96
Förråd Ekbacksbadet	186	133	186	133
Exploateringsfastigheter tomter samt anslutningsavgifter VA	10 732	9 570	10 732	9 570
SUMMA	11 373	10 134	12 101	10 754
Not 20 - Kortfristiga fordringar				
Kundfordringar koncern	172	4 493	0	0
Kundfordringar	5 295	7 615	9 229	14 084
Fastighetsavgift	16 633	20 856	16 633	20 856
Övriga fordringar staten	8 305	3 642	0	3 642
Övriga kortfristiga fordringar	589	167	5 887	7 253
Förutbetalad kostnad och upplupen intäkt koncern	12 293	11 063	0	0
Förutbetalad kostnad och upplupen intäkt	1 909	4 467	2 598	8 108
Upplupna skatteintäkter	0	16 017	0	16 017
Avräkning moms	4 581	7 957	5 643	8 003
SUMMA	49 777	76 277	39 990	77 964
Not 21 - Kassa och bank				
Handkassor	7	6	7	6
Sparbanken Västra Mälardalen kommun	119 968	127 040	142 349	146 050
Sparbanken Västra Mälardalen koncernkontot	49 216	93 847	49 216	93 847
SUMMA	169 191	220 893	191 572	239 903
*Kommunen har en checkkredit på 50 miljoner kronor som inte var utnyttjad vid bokslutstillfället.				
Not 22 - Eget kapital				
Ingående värde	650 722	695 071	750 027	797 158
<i>Varav byte av redovisningsprincip till blandmodell, ansvarsförbindelsen</i>	<i>284 792</i>	<i>279 819</i>	<i>284 792</i>	<i>279 819</i>
Årets resultat	52 325	29 884	72 370	64 686
<i>-varav Resultatutjämningsreserv i Eget kapital VMMF</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>1 206</i>	<i>0</i>
Direktbokning Eget kapital	-7 976	0	-25 239	0
SUMMA	695 071	724 955	797 158	861 844

	Kommun	Kommun	Koncern	Koncern
	2020	2021	2020	2021
Belopp i tkr				
Not 23 - Avsättningar pensioner				
Avsatt till pensioner intjänade från och med år 1998				
Ingående avsättning	79 536	84 110	87 302	97 007
Nya förpliktelser/förändring under året	4 574	5 676	9 705	-3 364
Därav:				
Nyintjänad pension	4 493	3 838	8 805	3 838
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1 761	1 129	1 952	1 216
Pension till efterlevande	448	28	448	28
Övrig post	-169	-6	-177	-3 350
Årets utbetalningar	-2 852	-2 987	-3 218	-7 112
Ändrat livslängdsanatagande RIPS	0	2 566	0	2 909
Förändring löneskatt	893	1 108	1 895	-894
Utgående avsättning	84 110	89 786	97 007	93 643
Aktualiseringsgrad	93%	93%		
Avsatt till pensioner intjänade från och med år 1998 förtroendevalda				
Ingående avsättning	6 663	8 718	6 663	8 718
Nya förpliktelser under året	2 055	93	2 055	93
Rättning av fel i tidigare beräkningsunderlag	0	-5 663	0	-5 663
Därav:				
Nyintjänad pension	1 499	-80	1 499	-80
Ränte- och basbeloppsuppräknig	184	40	184	40
Årets utbetalningar	-29	0	-29	0
Ändrat livslängdsanatagande RIPS	0	115	0	
Förändring löneskatt	401	18	401	18
Utgående avsättning	8 718	3 148	8 718	3 148
Avsatt till pensioner VMKF				
Ingående avsättning	5 221	5 094	5 221	5 094
Överfört till RTMD SAP-R	0	-3 758	0	-3 758
Reglerat mot RTMD FÅP	0	-269	0	-269
Förändring avsättning exkl. löneskatt	-102	154	-102	154
Förändring löneskatt	-25	37	-25	37
Utgående avsättning	5 094	1 258	5 094	1 258
Avsatt till pensioner RTMD				
Ingående avsättning	0	0	0	0
Överfört till VMKF inkl. löneskatt	0	3 758	0	3 758
Finansieringsavtal pensionärer inklusive löneskatt	0	1 420	0	1 420
Förändring avsättning exklusive löneskatt	0	268	0	268
Förändring löneskatt	0	65	0	65
Utgående avsättning	0	5 511	0	5 511
SUMMA AVSATT TILL PENSIONER	97 922	99 703	110 819	103 560
Not 24 - Avsättning skatter				
Avsättning skatter enligt årsredovisning	0	0	27 545	30 632
SUMMA	0	0	27 545	30 632

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Not 25 - Övriga avsättningar				
Avsättning för återställande av deponi Kallstenstippen*				
Redovisat värde vid årets början	7 110	7 110	7 110	7 110
Nya avsättningar	0	20 000	0	20 000
lanspråkstagna avsättningar	0	0	0	0
Outnyttjade belopp som återförts	0	0	0	0
Förändring av nuvärdet	0	0	0	0
SUMMA	7 110	27 110	7 110	27 110
*Återställandet beräknas att påbörjas inom 5 år beroende på vad pågående utredning kommer visa.				
Avsättning vitesföreläggande Räddningstjänsten VMKF	0	0	16	0
SUMMA	7 110	27 110	7 126	27 110
Not 26 - Långfristiga skulder				
Kommuninvest i Sverige AB	245 802	174 444	833 730	787 674
Skuld till övriga institut	0	0	262 483	288 503
Kortfristig del långfristig skuld	-8 678	-5 968	-21 925	-50 785
Övriga långfristiga skulder	0	0	840	841
DELSUMMA	237 124	168 476	1 075 128	1 026 233
Genomsnittlig kapitalbindningstid, år	3,03	3,15	2,39	3,28
Genomsnittlig låneränta	0,87%	0,98%	0,96%	0,41%
Genomsnittlig räntebindningstid, år	3,03	3,15	2,16	2,87
Kapitalförfall andel av lån				
0-1 år	27%	12%	uppg.saknas	uppg.saknas
1-3 år	9%	35%	uppg.saknas	uppg.saknas
3-5 år	45%	45%	uppg.saknas	uppg.saknas
5-10år	20%	8%	uppg.saknas	uppg.saknas
över 10 år	0%	0%	uppg.saknas	uppg.saknas
Anslutningsavgifter*	2 353	0	60 581	66 922
Ackumulerad upplösning anslutningsavgifter	-920	0	-1 791	-695
DELSUMMA	1 433	0	58 790	66 227
*år 2021 rättning av tidigare fel, anslutningsavgifter upplöstes helt				
IB Skuld för investeringsbidrag	1 063	949	1 063	949
Årets investeringsbidrag	0	28 225		28 225
Ackumulerad upplösning investeringsbidrag	-114	-613	-114	-613
DELSUMMA	949	28 561	949	28 561
SUMMA	239 506	197 037	1 134 867	1 121 021
Not 27 - Kortfristiga skulder				
Leverantörsskulder koncern	9 529	22 073	0	0
Leverantörsskulder	22 909	25 190	58 699	57 739
Interimsskulder koncern	49 216	98 635	0	0
Interimsskulder	13 518	12 079	6 657	26 251
Statsbidragsskulder	8 517	19 217	0	19 217
Arbetsgivaravgift	11 071	10 554	13 671	13 992
Personalens källskatt	9 941	9 422	11 262	9 721
Semesterlöneskuld	33 132	33 474	36 455	36 592
Kortfristig del långfristig skuld	8 678	5 968	27 403	50 785
Upplupen pension individuell del	22 164	21 749	23 286	22 259
Skuld till abonnentkollektivet	0	0	1 462	0
Momsskuld skatteverket	719	343	6 488	6 870
Preliminär skatteavräkning	19 605	7 762	19 605	7 762
Övriga kortfristiga skulder	8 939	820	4 569	14 526
SUMMA	217 938	267 286	209 556	265 714

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Not 28 - Ansvarsförbindelser				
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna o avsättningarna				
Ansvarförbindelse för pensioner intjänade till och med 1997				
Ingående avsättning	294 477	283 769	294 477	283 769
Ränte- och basbeloppsuppräknig	7 096	4 021	7 096	4 021
Övrig post	-1 349	970	-1 349	970
Årets utbetalningar inklusive löneskatt	-17 850	-18 646	-17 850	-18 646
Förändring löneskatt exkl. löneskatt årets utbetalningar	1 395	2 868	1 395	2 868
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	0	6 828	0	6 828
Utgående avsättning	283 769	279 810	283 769	279 810
Avsatt till pensioner, intjänade till och med år 1997 Förtroendevalda				
Ingående avsättning	0	1 023	0	1 023
Förpliktelser tidigare år, bokat mot eget kapital	1 313	0	1 313	0
Rättning av fel i tidigare beräkningsunderlag	0	-864	0	-864
Ränte- och basbeloppsuppräknig	32	2	32	2
Övrig post	-146	0	-146	0
Årets utbetalningar inklusive löneskatt	-149	-123	-149	-123
Förändring löneskatt exklusive löneskatt årets utbetalningar	-27	-29	-27	-29
Utgående avsättning	1 023	9	1 023	9
Delsumma pensionsförpliktelser	284 792	279 819	284 792	279 819
Not 29 - Borgensförbindelser beviljade				
Kommunala bolag (även de som inte ingår i kommunkoncern)				
Arboga Vatten och Avlopp AB avseende lån	180 000	208 000	0	0
-varav utnyttjad borgen avseende lån	179 277	194 277	0	0
Arboga Vatten och Avlopp AB avseende avsättning förmånsbestämd pension inkl. löneskatt	2 643	0	0	0
-varav utnyttjad borgen avseende avsättning förmånsbestämd pension inkl. löneskatt	2 643	0	0	0
Arboga Kommunalteknik AB avseende lån	5 000	5 000	0	0
-varav utnyttjad borgen avseende lån	0	0	0	0
Arboga Kommunalteknik AB avseende avsättning Förmånsbestämd pension	2 372	0	0	0
-varav utnyttjad borgen avseende Förmånsbestämd pension	2 372	0	0	0
Kommunfastigheter i Arboga AB	400 000	442 000	0	0
-varav utnyttjad borgen	400 000	400 000	0	0
VafabMiljö Kommunalförbund	25 685	25 685	25 685	25 685
-varav utnyttjad borgen	9 368	9 334	9 368	9 334
Sturestadens Fastighets AB	12 000	0	0	0
-varav utnyttjad borgen	12 000	0	0	0
Västra Mälardalens Kommunalförbund	23 900	23 900	0	0
-varav utnyttjad borgen	10 193	14 031	0	0
Övriga				
Arboga Golfklubb	700	525	700	525
Hjälmarens vattenförbund	0	4 428		4 428
-varav utnyttjad borgen	0	1 080	0	1 080
Delsumma Övriga ansvarsförbindelser	652 300	709 538	26 385	30 638
SUMMA ANSVARSFÖRBINDELSER	937 092	989 357	311 177	310 457

EKONOMISK REDOVISNING

Belopp i tkr	Kommun 2020	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Not 30 - Operationell och finansiell leasing				
Operationella leasingavtal				
Årets kostnad lokalyresavtal	107 758	128 484	107 758	128 484
Årets kostnad inventarier o utrustning	1 963	1 222	4 847	3 925
Årets kostnad fordon	0	0	1 404	1 043
Framtida leasingavgifter inventarier och utrustning				
-som förfaller inom ett år	884	904	2 544	1 727
-som förfaller inom ett till fem år	191	95	363	2 032
Framtida leasingavgifter fordon				
-som förfaller inom ett år	0	0	866	4 915
-som förfaller inom ett till fem år	0	0	266	4 827
SUMMA KOSTNADER FRAMTIDA OPERATIONELL LEASING	1 075	999	4 039	13 501
Operationella leasingavtal-leasinggivare				
Årets intäkter tomträttsavgifter	229	231	229	0
-som förfaller inom ett år	229	231	229	231
-som förfaller inom ett till fem år	916	924	916	924
SUMMA INTÄKTER FRAMTIDA OPERATIONELL LEASING	1 145	1 155	1 145	1 155

Belopp i tkr	Kommun 2020	Budget 2021	Kommun 2021	Koncern 2020	Koncern 2021
Not 31 justering för ej likvidpåverkande poster					
Avskrivningar	17 720	22 000	17 850	61 588	69 720
Utrangeringar	6 619	0	0	6 619	0
Förändring pensionsavsättningar inklusive löneskatt	6 503	7 600	1 780	12 410	-2 261
Ändrad redovisningsprincip fullfond till blandmodell pensioner	0	0	-284 791	0	-284 791
Direktbokning eget kapital	0	0	284 791		285 235
Förändring avsättning deponi Kallstenstippen	0	0	20 000	0	20 000
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0	-3 294	-17 212
SUMMA JUSTERING FÖR EJ LIKVIDPÅVERKANDE POSTER	30 842	29 600	39 630	77 323	70 692
Not 32 Årets kassaflöde - betalningspåverkande händelser som avviker från det normala samt specifikation av räntor och utdelningar					
Utdelning Mälarenergi, Kommuninvest	3 287	2 500	6 735	3 287	6 735
Försäljning exploateringsomter och arrendetomter	5 122	0	6 651	5 122	6 651
Försäljning Rådhuset till Kommunfastigheter i Arboga AB	9 032	0	0	0	0
Investeringsbidrag Herrgårdsbron	18 587	0	9 638	18 587	9 638
Kompensation höga sjuklönekostnader Covid 19	8 586	0	4 536	9 305	4 536
Ränteintäkter	16 226	15 870	11 519	8 605	426
Räntekostnader	-2 972	-2 500	-1 868	-10 854	-9 029
SUMMA	57 868	15 870	37 211	34 052	27 560

Not 33 Koncerninterna förhållanden												
Enhet		Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning					
			Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	Given	Mottagen				
Kommunen			-	-	-	-	-	-	3989			
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	60%		-	-	-	-	244					
Sturestaden Fastighets AB	50%		-	-	-	-	3745		-			
Enhet		Ägd andel	Försäljning		Räntor och borgensavgifter		Kortfristiga skulder		Långfristiga skulder		Fordringar	
			Intäkt	Kostnad	Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Kommunen			1675	130828	11 110	-	-	116259	-	-	-	482200
Rådhuset i Arboga AB	100%		119332	1504	-	10224	112427	-	-	-	466587	-
Sturestaden Fastighets AB	50%		1889	90	-	886	393	-	-	-	15448	-
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%		6135	31	-	-	776	-	-	-	156	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	60%		3472	51	-	-	2663	-	-	-	9	-
Sturestadens Fastighets AB			1889	100	-	886	-	323	-	15125	-	393
Arboga kommun	50%		90	1889	886	-	323	-	15125	-	393	-
Rådhuset i Arboga AB koncern	50%		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	50%		10	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens kommunalförbund			6336	31	-	-	-	180	-	-	-	776
Arboga kommun	27%		31	6135	-	-	156	-	-	-	776	-
Rådhuset i Arboga AB koncern	27%		-	33	-	-	-	-	-	-	-	-
Sturestaden Fastighets AB	27%		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	27%		-	167	-	-	24	-	-	-	-	-
Rådhuset i Arboga AB			119332	1609	-	10224	-	13249	-	453364	-	112427
Arboga kommun	100%		1504	119332	10224	-	13223	-	453364	-	112427	-
Sturestaden Fastighets AB	50%		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%		33	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	60%		71	-	-	-	26	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens Myndighetsförbund			3554	218	-	-	-	9	-	-	-	2714
Arboga kommun	60%		51	3472	-	-	9	-	-	-	2663	-
Rådhuset i Arboga AB	60%		-	71	-	-	-	-	-	-	26	-
Sturestaden Fastighets AB	50%		-	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Västra Mälardalens kommunalförbund	27%		167	-	-	-	-	-	-	-	24	-

DRIFTREDOVISNING

Här redovisas en sammanställning över styrelsens och nämndernas löpande verksamhet. Jämförelse görs med budget och föregående år.

Även en redovisning av kommunstyrelsens och nämnders samt kommunala bolags och organisationers verksamhet, ekonomi och framtid. Arboga

kommuns samtliga åtaganden omfattar förutom kommunens egen verksamhet även hel- och delägda bolag och kommunalförbund. Förutom kommunens egen verksamhet omfattas även de bolag och kommunalförbund där kommunens andel överstiger 20 procent.

Kommunen

DRIFTREDOVISNING	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget	
	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2020	Utfall 2021	Utfall 2020	Netto 2021	Avvikelse 2021
Belopp i tkr								
Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen	51 779	52 979	-163 689	-162 984	-111 910	-110 005	-125 596	13 686
Revision	0	0	-830	-792	-830	-792	-904	74
Valnämnd	0	0	-21	-149	-21	-149	-21	0
Barn- och utbildningsnämnd	73 535	80 105	-432 372	-420 895	-358 837	-340 790	-360 071	1 234
Fritids- och kulturnämnd	10 596	11 958	-52 335	-52 884	-41 739	-40 926	-42 374	635
Socialnämnd	94 041	90 074	-445 112	-409 380	-351 071	-319 306	-352 324	1 253
Finansen	1 107 470	1 077 796	-213 178	-213 503	894 292	864 293	890 090	4 202
Avgår poster ej hänförliga till verksamhetens intäkter o kostnader i resultaträkningen	-1 189 872	-1 169 126	278 367	285 303				
Summa verksamhetens intäkter och kostnader att jämföra med Resultaträkningen	147 549	143 786	-1 029 169	-975 284	29 884	52 325	8 800	21 085

Kommunägda bolag och organisationer

	Rörelsens/ verksamhetens intäkter	Resultat efter fin. poster	Årets resultat	Balans- omslutning	Eget kapital	Soliditet (%)	Årets investeringar
Rådhuset i Arboga AB (koncern)	259 955	30 303	26 415	1 258 030	68 370	5,4	39 269
Sturestadens Fastighets AB (koncern)	86 379	31 206	25 515	813 392	143 486	17,6	97 039
Västra Mälardalens Kommunalförbund	110 534	1 579	1 579	112 412	5 588	5,0	34 542
Västra Mälardalens Myndighetsförbund	15 838	308	308	6 566	3 308	50,4	163

Kommunfullmäktige och kommunstyrelsen

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Verksamhetens intäkter	51 778	52 980
Verksamhetens kostnader	164 540	163 925
Nettokostnad	112 762	110 945
Budget	126 521	123 731
Årets resultat	13 759	12 786
däruv exploateringsvinster	5 572	4 765
Investeringsutgifter	52 786	35 711
Investeringsinkomster	9 638	18 587
Nettoinvesteringar	43 148	17 124
Nettokostnader, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Kommunfullmäktige	1 379	1 619
Revision	831	792
Valnämnd	21	149
Kommunstyrelsen	4 329	4 234
Överförmyndaren	1 656	1 523
Kommundirektör	4 724	6 981
Kansliheten	3 481	3 509
HR-enheten	5 884	5 964
Ekonomienheten	8 679	6 436
Näringsliv och turism	5 921	6 547
Kostenheten	-457	-1 196
Samhällsbyggnadsenheten	5 330	6 073
Teknisk verksamhet	15 693	18 442
Kommungemensam verksamhet	55 292	49 871
Summa nettokostnader	112 762	110 945

Uppdrag

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Styrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet så att kommunfullmäktiges beslut efterlevs och genomförs. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen ska också ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i företag och kommunalförbund som kommunen är medlem i.

Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att följa de frågor som kan påverka kommunens ekonomiska ställning. Styrelsen ska ha en fortlöpande dialog med nämnderna om utveckling av ekonomin och verksamheten, samordna ekonomi- och verksamhetsstyrningen, sammanställa förslag till Strategisk och ekonomisk plan, utarbeta förslag till årsredovisning och delårsrapport och översända dessa till revisorer-na för granskning.

Styrelsen ansvarar även för kommunens organisation, omvärldsbevakning, utvecklingsarbete, lokalfrågor, näringslivs- och turistverksamhet, kommunikation, marknadsföring, samhällsplanering, samt kontakter med externa myndigheter och organisationer.

Styrelsen ska uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och göra de framställningar som behövs hos fullmäktige samt övriga nämnder och styrelser. Styrelsen får från övriga nämnder, beredningar och anställda i kommunen begära in de yttranden och upplysningar som behövs för att kunna fullgöra sina uppgifter.

Årets verksamhet

Coronapandemin, som pågått sedan i februari 2020, har satt sin prägel på i stort sett alla verksamheter. Sedan utbrottet har ett intensivt arbete genomförts för att bidra till att kommunen uppnår sina övergripande mål genom olika insatser. Förvaltningen har genom kommunikativa insatser motverkat smittspridningen och skapa förståelse och förtroende för hur kommunen hanterar situationen. Kommunikationen har syftat till att skydda riskgrupper samt att lindra och bromsa negativa konsekvenser för kommuninvånare, kommunens verksamheter och samhället i stort. Utöver arbetet med pandemin och det ordinarie grunduppdraget har det genomförts många aktiviteter. Ett axplock av aktiviteter redovisas i nedanstående punkter;

- Koncernombildning för att skapa en "äkta koncern"
- Ett antal kommunövergripande utvecklingsprojekt har påbörjats
- Översyn av Västra Mälardalens Kommunalförbund
- Skapat förutsättningar för digitala möten och sammanträden
- Utvecklingsarbetet av en mer digitaliserad ärendeprocess och sammanträdeshantering
- Trygghetsskapande åtgärder
- Ett lokalt samverkansavtal är infört
- Digitalisering av HR-processen
- Policy för kommunens personalpolitik, arbetsmiljö- och hälsopolitik
- Riktlinjer för internprissättning och ny prismodell för kostverksamheten
- Översyn av stiftelser
- Upphandling av beslutsstödssystem och påbörjat implementering
- Etableringsområdet Sättra Nordväst
- Företagsbesök och morgonsoffor
- Utredning av barn- och utbildningsnämnden ekonomiska förutsättningar
- Aktiviteter för att locka turister för att lyfta lokala näringslivet har inneburit många be-

sök

- Planering av uppstart av måltidsverksamhet i Åspegelns äldreboende
- Digitalisering av detaljplaner och tre antagna detaljplaner
- Antagen bostadsförsörjningsplan.

Kommunstyrelsen har 14 mål och 30 mätningar. I bokslutet är fyra mål helt uppfyllda, åtta mål delvis uppfyllda och två mål som inte är uppfyllda.

Ekonomi

Utfallet för kommunstyrelsen är ett överskott med 13 687 tkr. I överskottet ingår försäljning av exploateringsstomter, som inte är budgeterad, med 5 572 tkr och försäljning av tomträtter och markreserver med 1 351 tkr. Sjukersättning på grund av covid-19 från staten uppgår till 253 tkr. Övriga orsaker till överskottet beror bland annat på vakanta tjänster, intäkter för fiber, lägre avgifter än budgeterat till VMKF, lägre kostnader för bostadsanpassning och vinterväghållning samt mindre aktiviteter med anledning av pandemin. Helårsutfallet är förbättrat med 4,2 miljoner kronor i jämförelse med helårsprognosen i delårsrapporten. Huvudorsaken till detta är exploateringsresultat, återbetalning av driftbidrag för vinterväghållning, samhällsbyggnadsenheten har ej kunnat göra verksamhet enligt tidigare planering på grund av vakanser samt att det har även varit mindre aktiviteter och arvoden med anledning av pandemin.

Investeringarna visar en nettoutgift på 43 148 tkr jämfört med budgeterade 88 616 tkr, vilket innebär en avvikelse på 45 468 tkr (44 052 tkr helårsprognos i delårsrapporten). Orsaker till överskottet är i huvudsak ett investeringsbidrag från MSB för renoveringen av Herrgårdsbron, lägre utgifter för Herrgårdsbron, tidsförskjutningar i genomförande inom exploatering och Storgatan samt lägre utgifter än budgeterat för markförvärv. De enskilt största investeringarna under året avsåg renoveringsarbetet av Herrgårdsbron, fiber, beläggningsunderhåll samt exploateringsområde Sätra Nordväst.

Framtid

Det gäller fortfarande att säkra kvalitet och uthållig-

het i den pågående pandemin. Arbetet kommer att fortsätta och förvaltningen arbetar vidare med den gemensamma målbilden och följer rekommendationer från nationell nivå.

Arboga kommun står nu inför en situation där det både behövs åtgärder för att kortsiktigt klara covid-19 och att det krävs insatser för att bygga långsiktig ekonomisk hållbarhet. Arboga, liksom de flesta andra kommuner, befinner sig i samma situation med ett gott ekonomiskt resultat år 2020–2021 men med ekonomisk mer ansträngd situation på sikt. Samtidigt ökar behoven av välfärdstjänster. Befolkningsförändringen är en av de stora utmaningarna, utvecklingen innebär att kostnaderna för demografin ökar snabbare än intäkterna. Även om prognosen framåt är oförändrad totalbefolkning så sker det tydliga förändringar mellan åldersgrupperna vilket påverkar såväl kostnadstrycket som behovet av verksamhetslokaler.

Kompetensförsörjningen för kommunens välfärdsuppdrag är en stor utmaning för kommunen som organisation. Konkurrensen om arbetskraften ökar bland annat till följd av pensionsavgångar. För att trygga kompetensförsörjningen kommer arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare och ledarskapsutveckling fortsatt att vara i fokus. Två områden där kommunstyrelseförvaltningen utökar sin kompetens under 2022 är miljöområdet och digitalisering.

För att upprätthålla den planberedskap som kommunen avser ha för framtiden behöver ytterligare detaljplaner tas fram. För att klara bostadsförsörjningen inför en demografisk utveckling måste fler bostäder av olika slag för äldre skapas. Det är viktigt att kunna möta upp med attraktiv, detaljplanelagd och byggklar mark för olika kategorier boende. Likaså att ha en bra planberedskap för att kunna erbjuda mark till försäljning för nyetableringar och för befintliga verksamheter i kommunen.

Från och med årsskiftet 2019/2020 är en stor del av den tekniska verksamheten bolagiserad. Under 2021 genomfördes en koncernombildning och det blir ett ökat fokus på hela koncernen för att se den totala kommunnyttan.

Barn- och utbildningsnämnden

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Verksamhetens intäkter	73 535	80 106
Verksamhetens kostnader	432 371	420 895
Nettokostnad	358 836	340 789
Budget	360 071	345 144
Årets resultat	1 235	4 355
Investeringsutgifter	2 269	3 134
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	2 269	3 134
Nettokostnad, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Politisk verksamhet	1 045	930
Barn- och utbildningskontor	345	267
Förskoleverksamhet	91 722	84 111
Förskoleklass	9 456	9 674
Fritidshem	13 433	14 372
Grundskola	140 574	134 103
Grundsärskola	11 871	11 163
Gymnasieskola	72 407	70 782
Gymnasiesärskola	6 732	6 138
Vuxnas lärande	11 251	9 249
Summa nettokostnad	358 836	340 789

Nyckeltal	2021	2020	2019
Förskola: Antal barn/årsarbetare	5,6	5,6	5,3
Fritidshem: Antal barn/årsarbetare	18,1	22,4	20,2
Grundskola: Andel behöriga till yrkesprogram på gymnasiet %	86,2	82,1	83,5
Gymnasiet: Andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola	82,5	83,8	88,4

Uppdrag

Barn- och utbildningsnämnden fullgör, genom att själv anordna eller genom att köpa skolplatser, kommunens uppgifter inom utbildningsområdet. Nämndens ansvar omfattar förskola, fritidshem, förskoleklass, grund- och grundsärskola, gymnasium och gymnasiesärskola, kommunal vuxenutbildning, utbildning i svenska för invandrare, yrkeshögskola och uppdragsutbildning.

Nämnden ansvarar vidare för det kommunala aktivitetsansvaret KAA (ungdomar under 20 år, som gått ut grundskolan och inte fullföljt en utbildning på ett nationellt program i gymnasieskolan) samt elevhemsverksamhet för gymnasieelever på RIG brottning (Riksidrottsgymnasium).

Nämnden utövar kommunens tillsyn över den fri-

stående förskolan Solkatten.

I skollagen (2010:800) samt läroplanen för förskolan (Lpfö 18) finns tydliga krav på att varje förskola ska bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete där verksamheten planeras, följs upp och utvecklas i förhållande till de nationella målen. Kommunen har även mål och mätningar som regelbundet följs upp för att utvärdera verksamheten.

Skolans huvuduppdrag är att ge eleverna de kunskaper och färdigheter de behöver för fortsatta studier, ett framtida yrkesliv och ett livslångt lärande. Skolan har två övergripande uppdrag enligt läroplanen. De övergripande målen omfattar normer och värden samt kunskaper, som alla elever bör ha utvecklat när de lämnar grundskolan.

Skolan ska ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Dessa ger också grund för fortsatt utbildning. Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet.

Elevhälsans arbete syftar bland annat till att elever ska få lika tillgång till en likvärdig utbildning. Precis som all undervisning i skolan, ska elevhälsans arbete vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Elevhälsan förhåller sig till rådande lagstiftning, bland annat skollagen, hälso- och sjukvårdslagen, patientsäkerhetslagen, patientdatalagen samt offentlighets- och sekretesslagen. Utöver dessa tillkommer ett antal författningar, föreskrifter och allmänna råd.

Vuxenutbildningen ska förmedla kunskaper och stödja eleverna så att de kan arbeta och verka i samhället. Den syftar också till att möjliggöra fortsatta studier. Vuxenutbildningen ska förmedla sådana kunskaper som utgör den gemensamma referensramen i samhället och som utgår från de grundläggande demokratiska värderingarna och de mänskliga rättigheterna. Vuxenutbildningens målgrupp är heterogen och eleverna är individer med mycket olika förutsättningar. Även elevernas mål med utbildningen kan variera kraftigt. Utbildningen måste därför anpassas utifrån individens behov och förutsättningar och den kan variera både till längd och till innehåll. Vuxenutbildningen ska alltid möta varje elev utifrån hans eller hennes behov och förutsättningar.

Årets verksamhet

Året har till stor del präglats av pandemin. Mycket tid och resurser har lagts på att skapa en säker och hållbar verksamhet för barn, elever och medarbetare. 95,6 procent av vårdnadshavarna i förskolan är trygga med verksamheten och 94,6 procent av elever

i grundskola och gymnasium känner sig trygga i skolan. Utifrån Arboga kommuns pulsmätningar har medarbetarna inom barn- och utbildningsförvaltningen ett högre resultat än Arboga kommun som helhet i 7 av 9 kategorier, vilket indikerar att medarbetarna trivs och har ett stort engagemang för sitt uppdrag.

En analys och bedömning utifrån Skolinspektionens kriterier för en framgångsrik förskola visar att måluppfyllelsen för 2020/2021 var hög. Kommunen har en hög andel utbildade förskollärare som driver det systematiska kvalitetsarbetet på förskolorna. Höstens teman har varit ICDP, lek och samspel samt introduktion av Bornholmsmodellen. Bornholmsmodellen är en språkmodell för barn i förskoleålder, som vuxit fram ur ett forskningsprojekt där barnen får ägna en liten stund varje dag åt språklekar.

Glädjande är resultaten i årskurs 9 för läsåret 2020/2021 där hela 89 procent av eleverna, efter lovskola, har behörighet till ett nationellt program. Höstterminens resultat visar dock på fortsatta utmaningar för högre måluppfyllelse. Under året har ett treårigt undervisningsutvecklande arbete påbörjats tillsammans med IFOUS och Göteborgs universitet.

Av de elever som tog studenten på Vasagymnasiet vårterminen 2021 hade 88 procent examensbevis. Andel gymnasieelever som uppnått grundläggande behörighet till universitet och högskola inom tre år var för Vasagymnasiet vårterminen 2021 79,7 procent. Pandemins konsekvenser som helhet har påverkat eleverna på olika sätt, de elever som började årskurs 2-3 höstterminen 2021 har hittills haft en betydande del av sin undervisning på distans eller partiell distans.

Inom vuxenutbildningen har en stor del av undervisningen bedrivits på distans under 2021. Under höstterminen 2021 återgick en stor del av verksamheten till närundervisning igen. En svårighet har varit att många av vuxenutbildningens elever inte har tillgång till digitala verktyg. Det har försvårat genomförandet av distansundervisning. Trots detta har elever lyckats bra med sina studier.

Ekonomi

Nämnden uppvisar ett överskott på 1 235 tkr för verksamhetsåret 2021. År 2021 var första året då nämndens verksamheter fick budget utifrån den nya resursfördelningsmodellen. Modellen fördelar medel utifrån volym och socioekonomi till samtliga verksamheter förutom särskola och vuxenutbildning.

Under 2021 har alla verksamheter arbetat med att anpassa verksamheten utifrån sina nya budgetramar. Budgetavvikelser: Förskolan: +1540 tkr, Grundskolan: -1 061 tkr, Grundsärskolan: +509 tkr, Gymnasieskolan: +767 tkr, Vuxenutbildningen:

-1 374 tkr.

Framtid

Lokalförsörjningsplanen berör till stor del barn- och utbildningsnämndens verksamheter och handlar framför allt om hur många och vilken typ av lokaler som behövs för att bedriva en bra förskola och skola i framtiden. Organisationsöversynen för nämndens verksamheter från 2019 kommer att revideras under 2022.

Förskolan är kompensatorisk och extra viktig för de barn som växer upp i socioekonomiskt utsatta hem. Den höga frånvaron som råder på förskolorna missgynnar främst dessa barn. En stor utmaning under 2022 är att öka deltagandet i förskolan. Andelen legitimerade förskollärare skiljer sig mellan förskolorna, det gör även den socioekonomiska strukturen. Det språkutvecklande arbetet kommer att prioriteras i förskolans undervisning. Att stärka förskollärares kompetens är en framgångsfaktor. Det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas och begränsas med färre mål. I dagsläget utvärderas många mål men saknar de djupare analyserna för att kunna följa resultatet över tid för ett mer bestående förändringsarbete.

Inom grundskolans verksamhetsområde är den största utmaningen fortsatt att måluppfyllelsen för eleverna måste öka. Det viktigaste måttet är behörighet till ett nationellt program på gymnasiet. Samtidigt som insatserna i den inre kärnan sker så behöver verksamheten arbeta strategiskt med kompetensförsörjning och vara en fortsatt attraktiv arbetsgivare. För att alla skolor ska kunna ge likvärdig undervisning och ha likvärdiga förutsättningar så behövs arbete med det kompensatoriska uppdraget systematiskt.

Inom gymnasieskolans verksamhetsområde arbetades under hösten 2021 fram en handlingsplan med prioriterade aktiviteter för läsåret 2021/2022. Bland aktiviteterna finns att oftare belysa programmens examensmål samt kursernas centrala innehåll och kunskapskrav för eleverna, implementera och börja använda nya lärplattformen och nya bra funktioner, uppdatera/byta ut mallen för systematiska kvalitetsarbete/underlaget inför läsårsutvärdering, lärarna ska delta i Skolverkets webbutbildningar i större utsträckning, förfina några av elevhälsoteamets arbetsmetoder, samarbetet kring det förebyggande drogarbetet tillsammans med socialtjänsten, utöka samarbeten med universitet och högskolor.

I vuxenutbildningens verksamhetsområde kommer under 2022 vuxenutbildningen bilda ett nytt verksamhetsområde tillsammans med arbetsmarknadsenheten och försörjningsstöd inom socialförvaltningen.

Fritids- och kulturnämnden

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Verksamhetens intäkter	10 596	11 958
Verksamhetens kostnader	52 334	52 884
Nettokostnad	41 739	40 926
Budget	42 374	41 780
Årets resultat	635	854
Investeringsutgifter	6	376
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	6	376
Nettokostnad, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Politisk verksamhet	571	585
Gemensamt	2 607	2 831
Förebyggande ungdomsarbete	166	134
Föreningservice	2 676	2 678
Anläggningar inklusive bad	17 780	16 325
Ungdomsenheten	9 581	10 316
Kulturverksamhet inklusive bibliotek	8 359	8 057
Summa nettokostnader	41 739	40 926

Nyckeltal	2021	2020	2019
Besökare biblioteket	42 048	52 724	76 000
Besökare Ekbacksbadet	59 758	80 504	115 100
Besökare ungdom	38	42	57
Ämneskurs musik	229	399	242
Danselever	199	113	206
Cirkeltimmar studieförbund	Uppgift saknas	23 120	34 153

Uppdrag

Fritids- och kulturnämnden fullgör kommunens uppgifter inom fritids- och kulturverksamheten. Nämnden ansvarar för biblioteket, som också är skolbibliotek, Ekbacksbadet, ungdomsenheten med kulturskola och fritidsgårdar samt verksamheter inom förening och idrott. Nämnden bedriver till största delen icke lagstyrd verksamhet. Inom nämndens område är det bibliotek, lotteriregistreringen och öppen fritidsverksamhet som är lagreglerad.

Biblioteket ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning. Biblioteket ska erbjuda en biblioteksservice av mycket god kvalitet och prioritera barn och unga, personer med funktionshinder samt personer med annat modersmål än svenska. Enligt lagen ska biblioteket främja litteratu-

rens ställning och intresset för bildning, utbildning och forskning. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla. Skolbiblioteket och medborgarkontoret ingår i uppdraget. I bibliotekets verksamhet ligger även ansvar för kommunens konstsamling och att vara rådgivande vid konstnärlig utsmyckning.

Fritidsgårdens uppdrag är att bedriva öppen fritidsverksamheten för elever i årskurs fyra till sex, traditionell fritidsgårdsverksamhet och ungdomsfullmäktige. Enligt Skollagen 14:7 ska fritidshem erbjudas till och med vårterminen det år då eleven fyller 13 år. Från och med höstterminen det år då eleven fyller 10 år får öppen fritidsverksamhet erbjudas i stället för fritidshem. Ungdomsfullmäktiges uppdrag är att öka ungdomars möjlighet att påverka sin situation i Arboga kommun. Det ska även ses som en remissinstans för politiker och tjänstepersoner vid frågor som rör unga.

Kulturskolan erbjuder kurser och undervisning i skapande ämnen musik, dans och film. Kulturskolan bedriver även uppdragsverksamhet i grundskolan och gymnasiet, musikklasser, skapande skola och individuella val. Kulturskolan ska ge alla barn och unga möjlighet att delta i kulturskolans verksamhet. Kulturskolan ska hålla en hög kvalitet samt vara effektiv med mångfald och bredd, elevens behov och ambitioner ska tas och samverkan ska ske både regionalt och lokalt för att ge ökade möjligheter för elever och personal att utvecklas.

Nämnden ska delta i det förebyggande ungdomsarbetet tillsammans med övriga förvaltningar och lokala aktörer. Nämnden har samordningsansvaret för det gemensamma arbetet. Ekbacksbadet består av inomhusbad och sommartid också av utomhusbad. Ekbacksbadet erbjuder aktiviteter och kurser för allt ifrån bäbisar till pensionärer.

Nämnden ansvarar för registrering av lotteri enligt spellagen. Lagen reglerar att kommunen är den myndighet som registrerar lotterier för allmännyttiga ändamål anordnade av ideell förening eller trossamfund inom den egna kommunen. Föreningar och studieförbund har möjlighet att ansöka om föreningsstöd till sin verksamhet. Föreningar erbjuds också stöd för verksamhetsutveckling. Fritidsbanken samordnas inom enheten. Där sker utlåning av skänkt sportutrustning helt gratis till barn och ungdomar i första hand. Förvaltningen har anläggningsansvar för kommunens anläggningar, hallar och lokaler som finns för uthyrning. Förvaltningen ansvarar också för naturbadplatser, elljusspår, leder och Hällarnas camping.

Årets verksamhet

Coronapandemin har påverkat all verksamhet inom fritids- och kulturnämnden. Restriktionerna för att minska smittspridningen av coronaviruset har påverkat alla enheter och åtgärder för att minska smittspridningen har vidtagits. Alla medarbetare har gjort ett gott arbete med att kunna erbjuda en så bra verksamhet som möjligt utifrån gällande restriktioner. Omställningsviljan och uppfinningsrikedomen har varit stor i hela förvaltningen.

Fritids- och kulturnämnden har haft reducerat antal ledamöter på sina sammanträden och sammanträden har även genomförts digitalt. Biblioteket har haft begränsad verksamhet med bland annat maximalt antal besökare och begränsad besökstid och har utökat sin närvaro i sociala medier. Publika arrangemang har ställts in. Fritidsgården har haft uteaktiviteter och digital fritidsgård. Kulturskolans undervisning har delvis bedrivits på distans och konserter, arrangemang och uppvisningar har skett via kulturskolans facebook och youtubekanal. Ekbacksbadet har haft stängt för allmänheten och endast erbjudit kurser för barn. I hallar och anläggningar har endast barn och ungdomsträningar bedrivits. Då restriktionerna lättade under sommaren kunde Ekbacksbadet öppna utomhus och föreningar kunde återuppta träning för vuxna samt komma i gång med matcher för både vuxna och barn. De flesta restriktionerna togs bort under hösten. I december infördes nya restriktioner i två omgångar. Bland annat infördes krav på vaccinpass för större arrangemang och någon vecka senare återinfördes maxgränser för till exempel idrottsanläggningar och striktare publikrestriktioner.

Under våren beslutade regeringen att kommunerna kunde ansöka om medel för att skapa feriearbeten för ungdomar, som tagit studenten under 2020 eller 2021, samt de som ingick i det kommunala aktivitetsansvaret. Totalt fanns 20 feriearbetsplatser i Arboga på förskolor, biblioteket, Ekbacksbadet och fritidsgården Gluggen.

Utifrån den rådande situationen med pandemin har flera av fritids- och kulturnämndens mål och mått varit svåra att uppnå under 2021. Flertalet av nämndens mål och mått avser arrangemang och aktiviteter av olika slag som ska genomföras. Det har inte varit möjligt med de rekommendationer som utfärdats med anledning av den rådande pandemin. Av nämndens åtta mål bedöms två som uppfyllda, fyra som delvis uppfyllda och två som inte uppfyllda.

Ekonomi

Fritids- och kulturnämnden utfall för 2021 visade ett överskott på 635 tkr. Med anledning av pandemin och restriktioner för att minska smittspridningen tappade nämnden intäkter i form av hyra för hallar och anläggningar samt intäkter från besökare på Ekbacksbadet. Åtgärder för att minska ett befarat

underskott har tillsammans med bland annat lägre energiförbrukning, lägre hyra för medborgarhuset, då det användes som vaccinationslokal och inte genomförda aktiviteter har gjort att ett befarat underskott vänts till ett överskott.

Planering för investeringsinköpen pågår i verksamheterna, men det har inte varit möjligt att slutföra dessa.

Framtid

Intresset för fritids- och kulturaktiviteter är stort i Arboga och utgör en viktig del av det moderna samhället. Ett rikt fritids- och kulturliv bidrar till stadens attraktivitet för boende, näringsliv, handel och besöksnäring.

Coronapandemin pågår alltså och det är oklart när verksamheterna kan starta fullt ut. På biblioteket fortsätter satsningen på barn och unga dels genom att en biblioteksassistenttjänst gjorts om till barn- och ungdomsbibliotekarie, dels genom att statliga bidrag tilldelats för projekt med särskilt fokus på de prioriterade grupperna. För att nå tonåringar och unga vuxna, planeras samarbeten med föreningar: Arboga Ryttarsällskap samt Arboga Atletklubb. Fritidsgården Gluggen fortsätter med läxläsning med lärarstudent. Kulturskolan har under hösten inlett samverkan med idrottsföreningar som får göra reklamfilmer för sin idrott. RF-SISU, kommunens föreningskonsulent och Regional kulturskola är Kulturskolans samverkanspartners i detta projekt. Projektet fortsätter under vårterminen 2022.

Ekbacksbadet planerar att genomföra sitt kursutbud för både barn och vuxna under våren. Bubbelpoolen i relaxen kommer bytas ut under 2022.

Anläggningar och lokaler behöver anpassad och uppdaterad utrustning när det gäller ljud och bild och det finns ett fortsatt behov av upprustning av lokaler, hallar och anläggningar för att de ska vara funktionella och anpassade till moderna krav.

Arbetet med att genomföra förändringen, gällande arbetsuppgifter som rör bokning och nyckelhantering gällande anläggningar pågår. Bokning, nyckel/tagghantering och felanmälningar sköts sedan hösten av Arboga kommunalteknik.

Föreningar kan komma att behöva stöd i att komma i gång med sina verksamheter igen efter pandemin. Föreningslivet riskerar sjunkande medlemsantal vilket gör att verksamheten blir lidande och de har försatts i ett utmanande ekonomiskt läge.

Socialnämnden

Ekonomi, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Verksamhetens intäkter	94 041	90 074
Verksamhetens kostnader	445 112	409 380
Nettokostnad	351 071	319 307
Budget	352 324	316 249
Årets resultat	1 253	-3 057
Investeringsutgifter	4 914	601
Investeringsinkomster	0	0
Nettoinvesteringar	4 914	601
Nettokostnad, tkr	Bokslut	
	2021	2020
Politisk verksamhet	760	770
Central administration	8 574	8 149
Individ- och familjeomsorg	70 839	68 913
Vård och omsorg	191 550	167 292
Verksamhet för funktionshinder	71 483	66 708
Arbetsmarknadsenhet	7 865	7 474
Summa nettokostnader	351 071	319 307

Nyckeltal	2021	2020	2019
Resor färdtjänst	12 987	16 231	20 150
Tillstånd färdtjänst	429	551	633
Resor riksfärdtjänst	103	196	439
Antal mottagna flyktingar	5	4	16
Antal vård dygn korttidsvistelse	3 222	3 462	5 816
Antal dygn i familjehem (barn/ungd)	7 449	6 651	7 256
Antal dygn på behandlingshem (b/u)	1 354	1 643	1 190
Antal dygn på behandlingshem (vux)	1 144	1 140	2 187
Inskrivna personer AME	226	265	303

Uppdrag

Socialnämnden ska fullgöra kommunens uppgifter för äldre- och funktionshindrade enligt socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.

Socialnämnden ska också fullgöra kommunens uppgifter enligt Socialtjänstlagen vad gäller individuellt stöd och förebyggande insatser för barn, unga och vuxna.

Vidare fullgör socialnämnden kommunens uppgifter enligt lag om arbetslöshetsnämnd där uppdraget är främja kommunala åtgärder för att förebygga arbetslöshet eller minska verkningarna av arbetslöshet.

Socialnämnden ansvarar bland annat för:

- Verksamheten för äldre- och funktionshindrade enligt socialtjänstlagen och följdlagstiftning (SoL)
- Kommunal hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL)

- Hemsjukvård och hembesök inom primärvårdens uppdrag till och med sjuksköterske-, arbetsterapeut- och fysioterapeutnivå
- Kommunens verksamhet enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)
- Färdtjänst enligt lagen om färdtjänst
- Riksfärdtjänst enligt lagen om riksfärdtjänst
- Kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (SoL) och följdlagstiftning vad gäller individuellt stöd och förebyggande insatser för barn, unga och vuxna, lagen om vård av missbrukare (LVM) och lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU), föräldrabalken (FB), lag om särskilda bestämmelser om unga lagöverträdare (LUL) samt insatser för ungdomar enligt lag om medling med anledning av brott
- De uppgifter som ankommer på kommunens socialtjänst vad avser flyktingverksamhet och integration
- Serveringstillstånd och tillsyn enligt Alkohollagen
- Dödsboanmälan enligt Ärvdabalken

Årets verksamhet

Verksamheterna har under året 2021 anpassats efter riktlinjer och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten. Distansarbete och digitala möten har utförts i den mån verksamheterna tillåtit. Smittspridningen har varit relativt låg både bland boende och personal.

En ny socialchef tillträdde första april. Det nya vård- och omsorgsboendet, Åspegeln, stod klart under mars och flytten genomfördes under pågående pandemi. Samtidigt gjordes en omfattande omorganisering. De särskilda boenden Strömsborg och Trädgården renoverades. En kompetensenhet har startats upp med inriktning mot vård och omsorg samt verksamheten för funktionsvariationer. Syftet är att vara behjälplig med bemanning alla dagar i veckan, innefatta bemanningspool samt ansvara för rekrytering och hantering av alla vikarier inklusive övergripande schemahantering. Kompetensenheten sker som ett projekt till och med 31 mars 2022.

Det senaste året har verksamheten haft brist på sjuksköterskor. Det har medfört höga kostnader för inhyrda resurser. Under våren har sex nya sjuksköterskor rekryterats. Inom hemtjänsten har områdena norr och söder slagits samman till en enhet. Ett utvecklingsarbete för att öka kontinuitet, arbeta förebyggande och bibehålla funktioner hos de äldre har påbörjats. Förvaltningen har erhållit statsbidrag som har medfört att flera medarbetare deltagit i kompetenshöjande åtgärder.

WiFi är en förutsättning för att bedriva verksamheten utifrån dagens teknologiska hjälpmedel och program. Alltmer digitala lösningar implementeras för

att effektivisera arbetssätt och öka säkerheten. Alla boenden/enheter förutom Götgården har idag uppkoppling till internet och Götgården planeras bli uppkopplade under 2022.

Inflyttning till den nya gruppboenden på Oljevägen skedde löpande under årets början. Anmälningar kring oro för barn har under året minskat i jämförelse med förra året, från 688 till 594. Under året har Individ- och familjeomsorg, barn och familj genomfört ytterligare satsningar på tidiga öppenvårdsinsatser. Samverkan med förskola, Barnvårdscentralen samt skolan i Arboga kommun gör det möjligt att nå målgruppen.

Under våren har arbetet kring en fördjupad samverkan i Köping, Arboga, Kungsör fortsatt. Områden som öppenvård, familjerätt samt familjehemsarbete har varit i fokus för samverkan. Biståndsansökningarna har under året minskat något. Omställning utifrån det digitaliserade ansökningsförfarandet för försörjningsstöd fortsätter.

Inom beroendevården har fokus lagts på att begränsa externa vårdformer till förmån för vård på hemmaplan. Arbetet med bostadsproblematik fortsätter där jour- och akutboendet bidragit till att kunna arbeta mer i öppenvård. En viktig ambition är att boendet inte ges till personer med pågående missbruk eller annat destruktivt beteende. Ett fokusområde är att minska antalet utrydda lägenheter med bosociala kontrakt och i högre grad verka för att enskilda erhåller egna hyreskontrakt.

Projektet "Vägar Framåt", som är en kommungemensam satsning pågår till och med 2022. Syftet med projektet är att minska ojämlikhet i utbildning och hälsa, förbättra den psykiska hälsan, öka jämställdheten i stödinsatser, stötta det livslånga lärandet och arbeta tydligt med folkhälsa som en del i motivationsarbetet. Projektet riktar sig till ungdomar mellan 15 och 24 år. Hittills har 32 deltagare påbörjat sina studier.

Projektet "Hela vägen in i arbete" som har pågått sedan 2020 har avslutats i förtid eftersom det har varit svårt att få tillräckligt med deltagare. Syftet med projektet var att påskynda nyanländas etablering in i arbete. Av 26 deltagare har 18 deltagare kommit ut i sysselsättning. Under 2021 fick Budget och skuldrådgivning 86 nya ärenden, 35 ansökningar om skuldsanering gjordes varav 14 beviljades.

Socialnämnden har egna mål och mätningar som stödjer att kommunfullmäktiges övergripande mål uppnås. Måluppfyllelsen har tre nivåer. Socialnämnden har 14 mål. Under 2021 är nio helt uppfyllda, tre delvis uppfyllda och två mål som inte är uppfyllda.

Ekonomi

Nämnden visade ett positivt resultat på 1 253 tkr. Inom vård och omsorg blev det ett negativt resultat

och då främst inom hemtjänsten och hälso- och sjukvårdsenheten. Inom verksamheten för funktionsvariationer redovisades ett positivt resultat. Resultatet beror till stor del på mycket korttidsfrånvaro och vård av barn under pandemin detta har gjort att medarbetarna fått gå kort många gånger då det inte har funnits vikarier. Individ och familjeomsorgen gör totalt ett underskott. Det som redovisar negativt är försörjningsstödet samt institutions- och boendeplaceringar både inom barn och vuxen. Arbetsmarknadsverksamheten redovisat ett positivt resultat då de fått hög finansiell täckning på sina uppdrag och anställningar. Resultatet för färdtjänst/riksfärdtjänst är positivt beroende på pandemins inverkan och de restriktioner som är riktade mot äldre och personer i riskgrupper vilket har inneburit färre resor.

Framtid

Nämnden har minskat målen till tre: nöjda medborgare, medarbetare som trivs och känner sig värdefulla samt en arbetsplats att vara stolt över. Socialförvaltningen har skapat en vision: Vi skapar en bättre tillvaro.

Behovet av äldrevårdsplatser ses öka i framtiden med en åldrande befolkning och fortsatt utredning kring möjligheter av trygghetsboende samt nytt särskilt boende fortskrider. Arbetet med införandet av Nära vård fortsätter och inför 2022 planeras att anställa en medicinskt ansvarig sjuksköterska med projektledarroll för Nära vård som en del i uppdraget.

Digitaliseringsarbetet och arbetet med överenskomsten mellan SKR och kommunal gällande Heltidsresan fortsätter. Behovet av boendeplatser kvarstår både av ett LSS-boende och av ett SoL/LSS-boende.

Inom Individ och familjeomsorgen strävar verksamheten med att ytterligare utöka öppenvårdsinsatser för att kunna erbjuda stöd och hjälp på hemmaplan.

Under 2022 bildas ett nytt verksamhetsområde bestående av arbetsmarknadsverksamheten, vuxenutbildningen och försörjningsstöd i syfte att stärka arbetet för att fler ska bli självförsörjande i arbete eller utbildning. Individ och familjeomsorgen slås samman till ett verksamhetsområde och biståndshandläggningen övergår till verksamheten för funktionsvariationer. En tjänst som verksamhetsutvecklare inom socialförvaltningen inrättas.

Inom beroendevården utvecklas de öppna vårdformerna enligt evidens och beprövad erfarenhet. Under hösten har verksamheten påbörjat ett försök riktat mot enskilda med beroendeproblematik i form av serviceinsatser det vill säga insatser utan biståndsbeslut. Ärenden som handlar om våld i nära relationer och hedersproblematik har fortsatt hög prioritet. Kommunerna erhåller stimulansmedel för att öka kompetensen och för att utveckla verksamhetsformer.

Rådhuset i Arboga AB (koncern)

Fakta	2021	2020	2019
Nettoomsättning tkr	231 004	124 043	120 270
Årets resultat tkr	26 415	6 249	5 452
Investeringar tkr	39 269	187 681	198 447
Soliditet, procent	5,4	4,1	4,1
Balansomslutning tkr	1 258 030	1 018 354	863 702
Antal anställda	107	13	12

Uppdrag

Under våren 2021 beslutades att genomföra en koncernombildning och bilda en "äkta" koncern. Efter ombildningen den 1 maj 2022 är Rådhuset i Arboga AB moderbolag till dotterbolagen Arboga Bostäder AB, Kommunfastigheter i Arboga AB, Arboga Kommunalteknik AB samt Arboga Vatten och Avlopp AB. Bolagen är helägda av Arboga kommun.

Arbogabostäder AB är ett allmännyttigt bostadsbolag. Kommunfastigheter i Arboga AB äger och förvaltar fastigheter för kommunal verksamhet.

Arboga Kommunalteknik AB ska inom kommunen förvalta och bedriva drift av kommunens mark- och infrastruktur samt lokalvård. Bolaget ansvarar också för utredning, projektering och utförande av investerings- och exploateringsprojekt på uppdrag av kommunen. Vidare ska bolaget utföra drift och projekt av övriga kommunala bolags markinnehav och anläggningar enligt beställning. Bolaget ska delta i och vid behov driva och hantera ärenden som berör medborgarfrågor och frågor på förbunds-, regional- och nationell nivå avseende bolagets verksamheter.

Arboga Vatten och Avlopp AB ska inom kommunen producera och distribuera dricksvatten, omhänderta och rena avloppsvatten och dagvatten och annan därmed förenlig verksamhet. Dricksvatten levereras också till Valskog i Kungsörs kommun.

Årets verksamhet

Arbogabostäder AB

Bolaget har under pågående pandemi återigen valt att lämna hyresrabatt, för perioden januari-mars 2021, till lokalhyresgäster som bedriver verksamhet inom utsatta branscher. En uppgradering har skett av bolagets fastighetssystem vilket innebär att bolaget kan erbjuda hyresgästerna mer digitala tjänster. Bolaget har fortsatt med sin långsiktiga satsning på underhåll.

Kommunfastigheter i Arboga AB

Bolaget har färdigställt och överlämnat fastigheten Åspegeln, nya vård- och omsorgsboendet till socialförvaltningen. Avyttring har skett av fastigheterna Tåby 1:20 och Tornet 1.

Bolaget har under året arbetat med större underhållsprojekt: Stureskolan etapp 2 och 3, ytskiktsrenovering på Strömsborg och Trädgården, byte av isolering innertak Ishallen.

Vidare har bolaget genomfört dräneringsarbeten på Strömsborg, påbörjat byggnation av ytterligare förskola Västergården, projektering för ombyggnad av resterande del av Hällbacken, förstudie ny grundskola samt genomfört investeringar i brandskyddsåtgärder och tillgänglighet.

Arboga Kommunalteknik AB

Sedan 2021-05-01 ingår och verkar Rådhuset i Arboga AB: s personal i Arboga Kommunalteknik. Detta efter den planerade verksamhetsövergången verkställdes i samband med koncernombildningen. Bolaget har under året arbetat med de investering- och exploateringsprojekt som uppdragits åt bolaget. Exempel på dessa projekt är: Herrgårdsbron etapp 3, Storgatan, Västermovägen etapp 2, Sätra nordväst, fiber och beläggningsunderhåll. Bolaget har också under året arbetat utifrån de uppdrag som inkluderas i uppdraget enligt driftavtal för 2021. Utöver uppdragen kopplat till driftbudgeten har bolaget utfört drift- och underhåll av KFIA och ABO: s markanläggningar samt utfört arbeten åt AVAAB utifrån utförandeavtal.

Arboga Vatten och Avlopp AB

Produktionen vid Arboga och Lungers vattenverk har fungerat bra med få störningar. Totalt under året har 1 348 928 m³ dricksvatten producerats vilket är 6 183 m³ mindre jämfört med föregående år. Under perioden har 19 läckor upptäckts och åtgärdats, vilket är fyra färre än under 2020. Årets nederbörd har periodvis varit stor vilket medfört att flödena till Avloppsreningsverket i Arboga har varit höga, vilket avspeglas i inkommande mängd avloppsvatten som ökat med 125 600 m³ jämfört med föregående år. Investeringar under året är tvättning av sand i långsamfilter 1, byte slamavvattnare, renovering bas-sänger Arboga avloppsreningsverk, ledningsrenovering Baldersvägen, Storgatan.

Ekonomi

Med anledning av koncernombildningen ökade omsättningen mycket under året. Koncernens resultat för år 2021 uppgick till 26,4 miljoner kronor (6,4 mkr år 2020). Årets resultat 2021 fördelas på Arbogabostäder AB 1,2, Kommunfastigheter i Arboga AB 23,6, Arboga Kommunalteknik 0,9, Arboga Vatten och Avlopp -0,3 samt förvärvelimineringar på 1,0 miljoner kronor. Huvudsaklig orsak till det goda resultatet är realisationsvinst vid försäljning av fastigheten Tornet 1.

Framtid

Koncernen kommer att fortsätta sin satsning på underhållsåtgärder och energieffektivisering. I samarbete med koncernens kunder kommer Rådhuset i

Arboga AB att utveckla och förädla koncernens fastighetsbestånd.

Arbogabostäder AB

Efterfrågan på bostäder är fortfarande stor och bolaget räknar med att den låga vakansgraden kommer bestå under en längre tid.

Kommunfastigheter i Arboga AB

Planering för nybyggnationer samt ombyggnationer pågår ihop med kommunens lokalutredningar. Detta innebär under kommande år planeras ett antal större renoverings- ombyggnads- och nybyggnadsprojekt så som till exempel ny grundskola, förstudie av två nya gruppboenden, ny förskola i Götlunda samt färdigställande av Västergården etapp 2. Vidare aggregat- och värmarväxlarbyte på Vasagymnasiet, energibesparingsåtgärder på Götgården, Ytskiktsrenovering av Hällbackens kök samt dräneringsarbeten på Strömsborg och ytskiktsrenovering på relaxavdelning Ekbacksbadet.

Arboga Kommunalteknik AB

Bolaget och dess medarbetare ska fortsättningsvis arbeta för en övergripande gemensam syn för Arbo-

gas bästa. Bolaget har som kortsiktigt mål, att stärka resurskapaciteten och fortsätta vara behjälplig till kommunens övriga bolag, förvaltningar och verksamheter. Bolagets ambition är att långsiktigt verka för en god planering av kommunens infrastruktur och fastighetsbestånd samt att öka samverkan inom kommunkoncernen.

Arboga Vatten och Avlopp AB

VA-verksamheten befinner sig i en stor omställning och har stora utmaningar. Det som styr är framför allt lagar och föreskrifter men även abonnenternas behov. För att uppnå ett tillräckligt gott resultat behövs det rätt resurser och en utveckling av organisationen. Samtidigt ska samarbete ske med Arboga kommun och deras övriga bolag för att utnyttja de resurser som finns så effektivt som möjligt. Övergripande mål är underhåll av de allmänna anläggningar och att möta de klimatutmaningar som verksamheten står inför vilket kommer medföra ökade kostnader och höjd VA-taxa.

Sturestadens Fastighets AB (koncern)

Fakta	2021	2020	2019
Nettoomsättning tkr	85 064	85 686	86 134
Årets resultat tkr	25 515	24 967	16 703
Investeringar tkr	97 039	10 401	8 954
Soliditet, procent	17,6	16,9	14,1
Balansomslutning tkr	813 392	740 273	750 671
Antal anställda	3	3	3

Uppdrag

Tillsammans med Byggnadsfirman Lund AB äger kommunen Sturestadens Fastighets AB. Sturestadens Fastighets AB äger dotterbolagen Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB, Norra Skogen i Arboga Fastighets AB, Seniorbostäder i Arboga AB samt Gropgården Fastigheter i Arboga AB.

Sturestadens Fastighets AB bildades år 1991 och ägs till 50 procent av Arboga kommun och till 50 procent av Byggnadsfirman Lund AB. Bolaget äger och förvaltar fastigheter inom Arboga kommun för kommunikationsändamål och företagsetableringar samt idkar därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska aktivt medverka till utvecklingen av Arboga kommun som attraktiv och efterfrågad etableringsort genom att vara ett strategiskt verktyg inom fastighetsområdet. Bolaget äger både kommersiella fastigheter och bostadsfastigheter.

Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB ska äga och förvalta lagerfastigheter inom Arboga kommun, bedriva uthyrning av entreprenadmaskiner och lagerutrustning samt inventarier såsom kontorsutrustning och datorer samt idka därmed förenlig verksamhet. Bolaget startade 2007 och äger lagerfastigheten Harren 3 som hyrs av Fortifikationsverket. Fastighetens uthyrningsbara yta uppgår till 46 800 kvadratmeter.

Norra Skogen Fastighets AB, som startade år 2011, ska äga och förvalta fastigheter och därmed förenlig verksamhet. Bolaget äger fastigheten Norra skogen 1:149.

Seniorbostäder i Arboga AB ska äga och tillhandahålla seniorbostäder inom Arboga kommun samt utveckla kommunen som en attraktiv och efterfrågad bostadsort genom pris- och kvalitetsvarierat utbud av bostäder. Bolaget startade verksamheten år

2005 och äger 24 bostäder i fastigheten Örtagården samt 28 lägenheter på Ljungdahlsbacken. Kommunen äger marken vid Örtagården som har upplåtits med tomträtt.

I slutet av 2019 bildades ett nytt bolag, Gropgården Fastigheter i Arboga AB.

Årets verksamhet

Under året har bolaget påbörjat byggnationen i kvarteret Gropgården 3, 40 stycken moderna hyreslägenheter i centrum av Arboga och som ansluter till Arbogas historiska miljö.

Försvarsmakten har förlängt sitt hyresavtal för Harren 3 (FMCL) till och med 2029-05-31.

Gropgården byggs i Sturestadens Fastighets AB och Försvarsmakten hyr Harren 3 av Marieborgs Lagerfastigheter AB.

Bolaget har särskilt beaktat hur effekterna av COVID-19 utbrottet påverkar/kan komma att påverka framtida utveckling och/eller beaktat risker som kan påverka den finansiella rapporteringen framåt. Bolaget kommer under kommande verksamhetsår att noga följa utvecklingen och agera därefter.

Ekonomi

Resultatet år 2021 för koncernen Sturestadens Fastighets AB uppgick till 25,5 miljoner kronor (25 mkr år 2020). Det är främst Marieborgs Lagerfastigheter i Arboga AB som bidrar till vinsten i koncernen.

Framtid

Bostadsbeståndet är fullt uthyrt och efterfrågan är hög och det förutspås ingen markant ändring där. Lokalbeståndet är till största del uthyrd även om marknaden är svårare att förutse och mer föränderlig, bolaget har dock flera nya hyresgäster som det pågår förhandlingar med förhandlar med.

Företagets största risker är ränterisker, risker för kreditförluster samt risker för fastighetsskador. Dessa möts genom efterlevnad av finanspolicy, systematisk kreditbedömning samt fullvärdesförsäkring av fastighetsbeståndet. Risker för fastighetsskador arbetar företaget kontinuerligt mot med olika verktyg, där Fastighetsplan och digitala larm som tidigare kan upptäcka brister, är två av de effektivaste skydden.

Västra Mälardalens Kommunalförbund

Fakta	2021	2020	2019
Omsättning tkr	108 955	147 923	122 018
Årets resultat tkr	1 579	278	-2 054
Investeringar tkr	34 542	29 025	20 972
Soliditet, procent	5,0	3,2	1,3
Balansomslutning tkr	112 412	127 187	132 794
Antal årsarbetare	74,6	98,5	102,1

Uppdrag

Västra Mälardalens kommunalförbund (VMKF) bildades och sammanfördes med räddningstjänstförbundet 2006 för att samordna ett flertal olikartade uppgifter i ett och samma förbund. Under 2012 blev även Surahammars kommun medlem i förbundet.

Mellan 2004 - 2020 bedrev kommunerna Köping-Arboga-Kungsör gemensam räddningstjänst i samverkansformen kommunalförbund. Från och med 2021 har denna verksamhet övergått till Räddningstjänsten Mälardalen (RTMD).

VMKF administration ansvarar för att ge service och tjänster inom flertalet verksamhetsområden till fyra kommuner, dess bolag och förbund. I förbundet finns IT, löner, telefoni, upphandling, säkerhetssamordning, krisberedskap, parkeringstillstånd och bostadsanpassning.

Uppdraget kan jämföras med en kommun i storleksordningen av drygt 50 000 invånare. Under de senaste åren har uppdragens volym ökat samt även dess komplexitet. Flertalet av tjänsterna kräver olika former av specialistkompetens och det förväntas att förbundet som stödorganisation ska leverera tjänster med god kvalitet och hög servicenivå. Ökad styrning och samordning av kommunernas och bolagens tjänster via VMKF bidrar till effektiviseringar, samsyn och ökad kvalitet. Förbundet vill vara en bra samarbetspart till medlemskommunerna och dess bolag.

Årets verksamhet

Från och med årsskiftet 20/21 tillhör räddningstjänsten ett annat kommunalförbund, Räddningstjänsten Mälardalen.

Coronapandemin har både haft och även har en viss påverkan på verksamheterna exempelvis inom krisberedskap och upphandling. Arbetsuppgifter som var inplanerade har fått skjutas på framtiden. Flera verksamheter fick ställa om sitt arbete för att i högre grad stötta medlemskommunerna. Krisberedskapenheten lade i princip ned alla andra arbetsuppgifter åt sidan för att stödja kommunerna, bolag och förbund i deras arbete med att hantera pandemin.

Ett antal projekt har pågått inom VMKF och även tillsammans med medlemskommunerna bland annat; förstudie inom e-handel och inköpsorganisation, digitalt beslutsstödsystem (BI), Digitalisering av anställningsprocess och personalarkiv samt projekt med avveckling av skanningsverksamheten av pappersfakturor. Även förstudien för fortsatt hantering av en gemensam plattform för digitalisering av tjänster är avslutad.

En ny telefonlösning och växel lanserades under mars 2021. Intern telefoni övergick till "telefoni som tjänst" och större delen av telefoni blev mobil.

Under oktober började Räddningstjänsten Mälardalen att köpa lönetjänster av VMKF och IT och telefonitjänster under november och december.

Förstudie av -den så kallade - "mjuka infrastrukturen" slutfördes under juni månad och kommunicerades med medlemskommunerna under hösten. Mjuk infrastruktur avser e-arkiv, e-tjänsteplattform, e-signering, integrationsplattform och grunddatalager. Budgetbeslut för den Mjuka infrastrukturen togs i december 2021. Beslut togs om att övergå till nytt intranät på gemensam plattform.

Ekonomi

Årets resultat uppgick till 1 579 tkr vilket överträffar VMKF:s finansiella mål. Avdelningarnas ekonomi är i sin helhet i balans. Det stora överskottet beror till största delen på vakanta tjänster, som nu har tillsatts, eller är på gång att tillsättas samt att pensionskostnaderna blev lägre än budgeterat. Investeringarna under året uppgick till 34,5 miljoner kronor, främst i IT-utrustning.

Framtid

I den översyn som KPMG gjorde för ett antal år sedan lyfts dels ett flertal utvecklingsområden. Medlemskommunerna har efter det fattat beslut om sex områden som behöver prioriteras att arbetas vidare med på olika vis. Dessa områden bottnar i VMKF's uppdrag, ledning och styrning, tjänster, kvalitet och service och samtliga av dessa områden förväntas det att ske en skyndsamt utveckling av hos VMKF.

Det finns ett glapp mellan medlemskommunernas förväntningar på VMKF och vad förbundet har förmåga att leverera. VMKF behöver därmed stärka kvaliteten och servicen. Hålla en hög kvalitet på tjänsterna, där medlemskommunernas behov kan tillgodoses samtidigt som VMKF skapar stordriftsfördelar genom att just arbeta på ett likartat sätt. Det är en utmaning att hantera och något förbundet ser även hos andra förbund.

Västra Mälardalens Myndighetsförbund

Fakta	2021	2020	2019
Omsättning tkr	15 537	14 163	14 673
Årets resultat tkr	308	406	93
Investeringar tkr	163	190	470
Soliditet, procent	50,4	59,8	53,1
Balansomslutning tkr	6 566	5 691	5 821
Antal tillsvidareanställda	19	19	19

Uppdrag

Västra Mälardalens Myndighetsförbund (VMMF) är ett kommunalförbund för Arboga och Kungsörs kommuner som bildades den 1 januari 2011. Förbundets uppgifter är att fullgöra kommunernas uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet samt byggnadsväsendet. Förbundet ansvarar också för kommunernas energirådgivning.

Uppdraget är formulerat i ett reglemente och en förbundsordning som innebär myndighetsutövning inom miljöbalken, livsmedelslagen, strålskyddslagen, tobak och liknande produkter, alkohollagen (folköl), lagen om sprängämnesprekursorer, tillsyn enligt lagen om receptfria läkemedel samt myndighetsutövning inom plan- och bygglagen (utom de delar som avser planläggning).

Årets verksamhet

Verksamheterna har fortsatt påverkats av covid-19 och en effekt har varit att många enskilda fastighetsägare har byggt om- och till på sina fastigheter vilket har bidragit till att byggandet legat på en hög nivå.

Miljö- och hälsoskyddsenshetens arbete har främst varit inriktad på sin kärnverksamhet med planerad och händelsestyrd tillsyn. Ansvaret för tillsynen av den tillfälliga lagen om smittskyddsåtgärder på serveringsställen "trängseltillsyn" har medfört att viss planerad tillsyn har nedprioriterats. Alla verksamheter med årlig tillsynsavgift har dock fått tillsyn utförd vilket gör att förbundet inte har någon kontrollskuld vid ingången till 2022.

Förbundet har jobbat aktivt med digitalisering de senaste åren och under 2021 har flera e-tjänster inrättats på miljö- och hälsoskydd och ett projekt med att digitalisera bygglovprocessen har påbörjats.

Förbundet deltar genom medlemskommunerna i SBA NKI och Svenskt Näringslivs företagsundersökningar. Båda mätningarnas resultat tyder på ett stabilt företagsklimat.

Den samlade måluppfyllelsen avseende förbundets verksamhetsmål är att sex av åtta verksamhetsmål har uppfyllts och att två mål delvis uppfyllts. För-

bundet har ett finansiellt mål vilket har uppfyllts. Bedömning görs att förbundet uppfyller riktlinjerna för en god ekonomisk hushållning.

Ekonomi

Årets resultat visar ett överskott på 308 tkr (406 tkr år 2020). Förbundet har sedan bildandet 2011 redovisat positiva resultat och har därmed haft möjlighet att bygga upp en god ekonomi.

Framtid

Fokus kommer att läggas på kärnverksamheten och det uppdrag förbundet har med myndighetsutövning och verksamhet. Det nya implementerade arbetssättet med distansarbete, digitala möten, skrivbordskontroller med mera fungerar bra. Covid-19 och dess omfattning av smittspridningen är avgörande för när den fysiska tillsynen kan återupptas mer normalt. Trängseltillsynen kommer fortsatt att vara prioriterad så länge den gäller.

Byggandet förväntas ligga kvar på hög nivå och för att klara av den stora ärendemängd som varit de senaste åren har ytterligare en tjänst inrättats. Arbetet med tillsyn enligt plan- och bygglagen har varit nedprioriterat och en tillsynsplan för att fastställa resursbehov behöver arbetas fram.

De centrala myndigheterna Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten samt Folkhälsomyndigheten har tagit fram en ny strategi för miljöbalkstillsynen 2022–2024. Strategin innehåller sex tillsynsområden med fokusområden och effektmål.

Ny taxemodell inom miljöbalkens område är under utarbetande. Nuvarande taxemodell bygger på risk- och erfarenhet och Sveriges Kommuner och Regioner har tagit fram en ny taxemodell som bygger på tillsynsbehovet. Den nya taxan är enklare för både tillsynsmyndighet och verksamhetsutövare. Taxan planeras att införas 2023.

Livsmedelsverket arbetar med att ta fram en ny riskklassningsmodell och vid utgången av 2023 ska alla kontrollmyndigheter ha beslutat om ny riskklassningsmodell och ny taxa.

Utvecklingsarbetet kring digitaliseringsprocessen kommer fortsatt vara prioriterad. Investeringarna kommer att bidra till ett effektivisera arbetssätt och öka tillgängligheten och servicen för våra medborgare och företag.

Mål och uppdrag bedöms inte förändras dramatiskt men hur de centrala myndigheternas förändringar kommer att påverka behovet av resurser framöver är idag oklart.

INVESTERINGSREDOVISNING

Belopp i tkr	Totalutgift*			Varav årets investeringar		
	Total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Budget 2021	Nettoutgift 2021	Avvikelse 2021
Kommunstyrelsen	149 499	87 437	62 062	88 616	43 148	45 468
-varav markförvärv	10 000	1 639	8 361	10 000	1 639	8 361
-varav samhällsbyggnadsenheten	2 343	697	1 646	2 343	697	1 646
-varav övrigt KS	2 938	1 868	1 070	2 938	1 868	1 070
-varav fiber	8 000	6 362	1 638	8 000	6 362	1 638
-varav Herrgårdsbron	62 000	31 939	30 061	14 802	3 327	11 475
-varav gator, vägar, broar, lekplatser och GC-vägar	28 355	10 902	17 453	28 355	10 902	17 453
-varav trafik, trygghet och tillgänglighet	1 249	1 084	165	1 249	1 084	165
-varav övrig infrastruktur	265	140	125	265	140	125
-varav exploatering	27 488	30 203	- 2 715	13 803	14 526	-723
-varav VA verksamhet	6 861	2 603	4 258	6 861	2 603	4 258
Barn- och utbildningsnämnd	2 507	2 269	238	2 507	2 269	238
-varav inventarier	2 507	2 269	238	2 507	2 269	238
Fritids- och kulturnämnd	1 300	6	1 294	1 300	6	1 294
-varav konst	1 000	0	1 000	1 000	0	1 000
-varav inventarier	300	6	294	300	6	294
Socialnämnd	5 915	4 914	1 001	5 915	4 914	1 001
-varav inventarier	5 915	4 914	1 001	5 915	4 914	1 001
SUMMA INVESTERING ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR	159 221	94 626	64 595	98 338	50 336	48 002

*Totalutgift avser fleråriga projekts totala budget samt totalt ackumulerade utfall med avvikelse, för projekt som inte är fleråriga redovisas årets utfall samt årsbudget o avvikelse

Varav pågående projekt:

Belopp i tkr	Totalutgift*			Varav årets investeringar		
	Total budget	Ack.utfall	Avvikelse	Budget 2021	Nettoutgift 2021	Avvikelse 2021
Kommunstyrelsen	51 981	24 973	27 008	30 528	19 902	10 626
-varav gator o vägar, Storgatan och Västerleden	17 000	2 607	14 393	10 000	2 607	7 393
-varav samhällsbyggnadsenhet, digitalisering detaljplaner	1 179	166	1 013	1 179	166	1 013
-varav exploatering, Krakaborg etapp 3 och Sättra NV	26 941	16 690	10 251	12 488	14 526	-2 038
-varav VA verksamhet, Lungers udde	6 861	5 510	1 351	6 861	2 603	4 258

*Totalutgift avser fleråriga projekts totala budget samt totalt ackumulerade utfall med avvikelse, för projekt som inte är fleråriga redovisas årets utfall samt årsbudget o avvikelse

Kommentarer investeringar

En investering definieras som ett inköp som är avsett att innehas stadigvarande i kommunen och som har en ekonomisk livslängd på minst tre år samt överstiger ett prisbasbelopp exklusive moms (47 600 kronor år 2021).

Kommunfullmäktige beslutar om investeringsramar på investeringsområde eller projektnivå till kommunstyrelsen och nämnderna. För inventarier, maskiner och fordon fördelas totala ramar till kommunstyrelsen och nämnderna. Kommunstyrelsen beslutar om omfördelning mellan investeringsområde respektive investeringsprojekt inom den totala investeringsramen. När det gäller inventarier, maskiner och fordon har ansvarig nämnd rätt att besluta om omfördelning. Nämnderna har ett genomförande- och uppföljningsansvar för investeringar.

Investeringarna i kommunen visar en nettoutgift på 50 336 tkr jämfört med budgeterade 98 338 tkr, vilket innebär en avvikelse på 48 002 tkr.

Nettoinvesteringarna i koncernen uppgår till 221,3 miljoner kronor fördelat på kommunen 50,3, Rådhuset i Arboga AB 39,3, Sturestaden Fastighets AB 97, Västra Mälardalens Kommunalförbund 34,5 och Västra Mälardalen Myndighetsförbund 0,2 miljoner kronor. Investeringarna i koncernen med hänsyn tagen till kommunens ägarandel uppgår till 147,5 miljoner kronor.

Kommunstyrelsen

Investeringarna visar en nettoutgift på 43 148 tkr jämfört med budgeterade 88 616 tkr, vilket innebär en avvikelse på 45 468 tkr. Orsaker till överskottet är i huvudsak ett investeringsbidrag från MSB för renoveringen av Herrgårdsbron, lägre utgifter för Herrgårdsbron, tidsförskjutningar i genomförande inom exploatering och Storgatan samt lägre utgifter

än budgeterat för markförvärv. De enskilt största investeringarna under året avsåg renoveringsarbetet av Herrgårdsbron, fiber, beläggningsunderhåll samt exploateringsområde Sätra Nordväst.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämndens investeringar uppgick under året till 2 269 tkr vilket var 238 tkr lägre än budgeterat. De största investeringarna genomfördes under året i grundskolan där nya elevskåp till Stureskolan var den enskilt största. Överskottet beror inte på ett separat investeringsprojekt som inte blivit genomfört utan består av flera mindre projekt som blivit billigare än förväntat.

Fritids- och kulturnämnden

Samtliga investeringar inom fritids- och kulturnämnden under året har blivit försenade. Detta beror dels på pandemin som inneburit extra arbetsbelastning vilket medfört att inventeringsarbete inför investeringar blivit försenat. Vissa investeringar är beställda och för vissa investeringar pågår upphandling så som konstnärlig utsmyckning av verksamhetsfastigheter.

Socialnämnden

Socialnämndens investeringar uppgick till 4 914 tkr vilket var 1 001 tkr lägre än budgeterat. Överskottet beror helt på en upphandling av ett verksamhetssystem som hann bli färdig under året. Systemet är kopplat till äldreomsorgen och upphandlingen genomförs tillsammans med medlemskommunerna i Västra Mälardalens Kommunalförbund. Utförda investeringar avser främst inventarier till verksamhetsfastigheter så som till det nya vård- och omsorgsboendet Åspekeln.

REVISIONSBERÄTTELSE

Revisorerna i Arboga kommun

2022-04-01

Till

Fullmäktige i Arboga kommun organisationsnummer
212000-2122

Revisionsberättelse för år 2021

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i kommunens företag. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse 2021”.

Vår bedömning är att kommunen uppfyller balanskravet.

Fullmäktige har fastställt följande finansiella mål - **Arboga ska ha en god ekonomisk hushållning.**

Till målet är följande mått kopplade:

- Resultatet exklusive jämförelsestörande och extraordinära poster ska under mandatperioden i genomsnitt årligen uppgå till minst 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Resultatet vid årsbokslutet 2021 visar på överskott, +29,9 mnkr vilket motsvarar 3,3 % av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

- Soliditeten, inklusive samtliga pensionsåtaganden, ska i slutet av varje mandatperiod vara lägst den nivå som gällde vid mandatperiodens början med oförändrade redovisningsprinciper.

Målvärdet för 2021 var 24,6 %. Soliditeten uppgick till 33,8 %.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

I den av fullmäktige fastställda budgeten för år 2021 finns totalt sex övergripande verksamhetsmål formulerade. Kommunstyrelsen gör en samlad bedömning av de sex verksamhetsmålen, där ett bedöms uppfyllt och fem delvis uppfyllda.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv.

Kommunstyrelsens bedömning är att kommunen uppfyller god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktiges fastställda finansiella målen men att det inte är uppfyllt avseende verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder i Arboga kommun har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige uppställt.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen inte är förenligt med de verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för 2021.

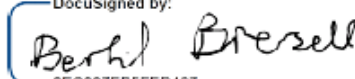
Vi återoppar bifogade redogörelse och rapporter.

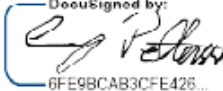
Conny Petterson är vald av fullmäktige som revisor med undantag för Fritids- och kulturnämnden och har därför inte medverkat i granskning av den nämnden.

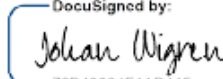
Arboga kommun 2022-04-01

Underskrifter

DocuSigned by:

U2FD34B2135D46F...
Jan Erik Isaksson

DocuSigned by:

2FC927ED57ED427...
Bertil Bresell

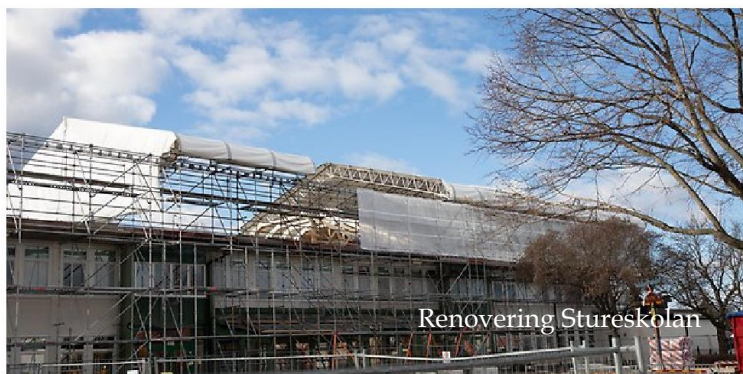
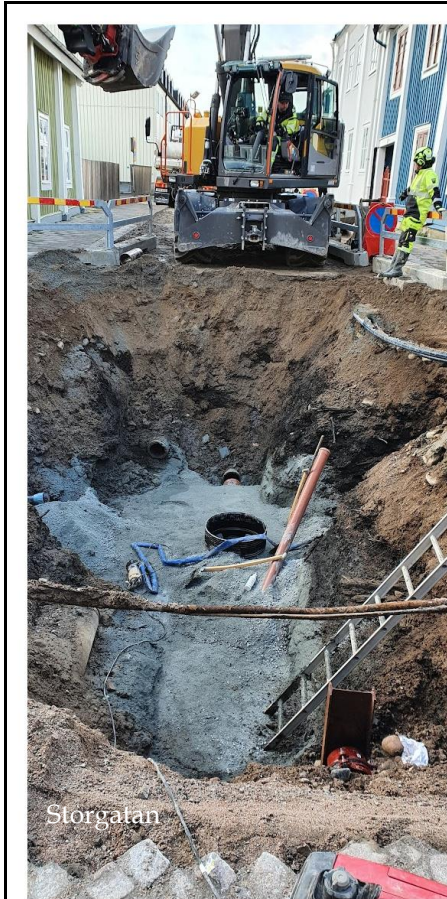
DocuSigned by:

6FE9BCAB3CFE426...
Conny Petterson

DocuSigned by:

72B4664E1AD415...
Johan Wigren

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

- Revisorernas redogörelse 2021, bil. 1
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Rådhuset i Arboga AB, bil. 2
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Kommunfastigheter i Arboga AB, bil. 3
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Arbogabostäder AB, bil. 4
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Sturestadens Fastighets AB, bil. 5
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Seniorbostäder i Arboga AB, bil. 6
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Norra skogen i Arboga Fastighets AB, bil 7
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Gropgården Fastigheter i Arboga AB, bil 8
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Marieborgs Lagerfastigheter AB, bil 9
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Mälarenergi Elnät AB, bil. 10
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Arboga Vatten och avlopp AB, bil 11
- Granskningsrapport från lekmannarevisor i Arboga Kommunalteknik AB, bil 12
- Revisionsberättelse från Rådhuset Arboga AB, bil. 13
- Revisionsberättelse från Kommunfastigheter Arboga AB, bil. 14
- Revisionsberättelse från Arbogabostäder AB, bil. 15
- Revisionsberättelse från Sturestadens Fastighets AB, bil. 16
- Revisionsberättelse från Seniorbostäder Arboga AB, bil 17
- Revisionsberättelse från Norra skogen Arboga Fastighets AB, Bil 18
- Revisionsberättelse från Gropgården Fastigheter i Arboga AB, bil 19
- Revisionsberättelse från Marieborgs Lagerfastigheter AB, bil 20
- Revisionsberättelse från Mälarenergi Elnät AB, bil. 21
- Revisionsberättelse från Arboga Vatten och avlopp AB, bil 22
- Revisionsberättelse från Arboga Kommunalteknik AB, bil 23

BILDER FRÅN VERKSAMHETSÅRET

*Bara en halvtimme från Örebro, Västerås och Eskilstuna ligger Arboga.
En inspirerande plats som präglas av vacker miljö, kreativitet och engagemang.
I Arboga finns ett stort utbud av fritids- och kulturaktiviteter, en inspirerande
boendemiljö och både tid och utrymme att förverkliga idéer.
Så ge plats för inspiration. Välkommen till Arboga.*

*Läs mer om Arbogas varumärke – Arboga plats för inspiration på
www.arboga.se*

ARBOGA
PLATS FÖR INSPIRATION